

Program *vinter*17-18

Side 66

Besøg de oversete museer

Side 57

Byvandring: København bag facaden

Side 47

Mød Luther i et historisk talkshow

Side 45

Danmarkshistorien på Sandbjerg

Tag tid til de store tanker

Claus Holm
Institutleder på
Danmarks Institut for
Pædagogik og Uddannelse,
Aarhus Universitet

**Tuborgvej 164
København NV**

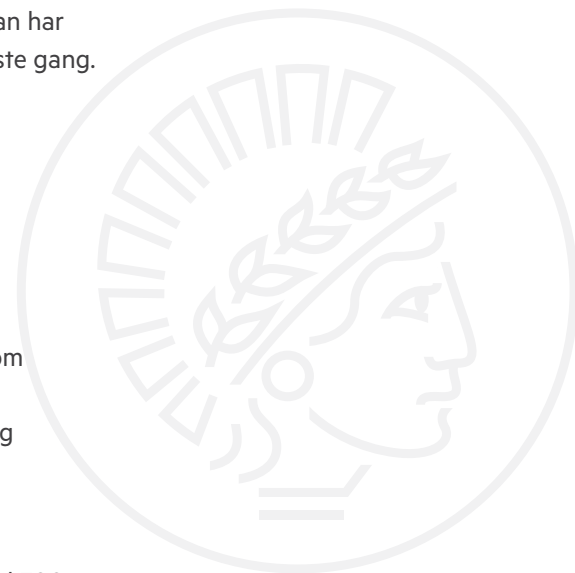
Folkeuniversitetet giver forskningsformidling til alle

Folkeuniversitetet er et universitet for folket. Her får du videndeling og forskningsformidling i øjenhøjde – uden eksaminer og tests. Sådan har det været siden 1898, hvor Folkeuniversitetet slog dørene op første gang.

- Folkeuniversitetet er for alle – også for dig.
- Folkeuniversitetet giver dig mulighed for at komme tæt på landets førende forskere, når de giver et indblik i de nyeste forskningsresultater og -metoder.
- Folkeuniversitetet findes over hele landet og siden 2008 også i Emdrup.
- På Folkeuniversitetet i Emdrup deler forskerne deres viden om både psykologi og sundhedsvidenskab, historie og filosofi, samfundsvidenskab og organisationsteori, naturvidenskab og teknologi, kunst og litteratur.

”Forskningsformidling i øjenhøjde - uden eksaminer og tests.”

Folkeuniversitetet i Emdrup præsenterer hvert år mere end 300 forelæsningsstilbud, og i 2016 benyttede mere end 18.000 deltagere sig af Folkeuniversitetets tilbud i Emdrup. I 2017 forventes 20.000 deltagere at være med. Du er også velkommen.

Sådan tilmelder du dig

Tilmeld dig forelæsningsrækker
www.fuau.dk
8843 8000

Find forelæsningsstedet
Aarhus Universitet, Campus Emdrup
Bygning D
Tuborgvej 164
2400 København NV

Programredaktion

Sten Tiedemann. Rektor for Folkeuniversitetet i Emdrup
Marie Kruse Larsen. Programchef og redaktør for religion og filosofi
Louise Højbjerg Jacobsen. Redaktør for arkæologi og historie samt kunst, arkitektur og design
Mette Grønborg Poulsen. Redaktør for organisation, ledelse og kommunikation samt litteratur, film og musik
Lærke Sofie Glerup Hansen. Redaktør for naturvidenskab og teknologi
Anne Marie Støvring Sørensen. Redaktør for psykologi og sundhed
Joakim Quorp Matthiesen. Redaktør for samfund og verden
Programmedarbejdere: Jonas Sloth, Kasper Dam Nielsen, Julie Harboe, Karen Baj Engedal, Kathrine Frich Lindstrøm Schultz

Indhold

4 Samfund og verden

14 Organisation, ledelse og kommunikation

22 Psykologi og sundhed

32 Naturvidenskab og teknologi

38 Religion og filosofi

48 Arkæologi og historie

60 Kunst, arkitektur og design

70 Litteratur, film og musik

Vidensarrangementer

- 45 Weekend på Sandbjerg Gods
- 46 Reformation 1517-2017

Forskerinterviews

- 13 Jørgen E. Olesen om fremtidens fødevarer
- 21 Jørgen Husted om behovet for refleksion
- 31 Mette Hansen om træning og protein
- 59 Søren Michael Sindbæk om byers historie
- 69 Charlotte Appel om kirkens indflydelse på skolen

Claus Holm, lektor i pædagogik og institutleder på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse på Aarhus Universitet, forelæser på Folkeuniversitetet. Mød ham i 'Store tanker om hverdagslivet' side 40.

Samfund og verden

Hør om verdens lande og regioner, økonomiens udvikling og de politiske slagsmål om samfundets indretning. Landets dygtigste samfundsforskere kaster lys på de tendenser, udfordringer og teorier, der optager dem lige nu. Forstå verden af i dag.

Forstå din verden

Holdnummer: 1722-032
Dato: 23/10, 7 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

- 23/10: USA.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 30/10: Asien.** Carsten Boyer Thøgersen, tidl. kontorchef i Udenrigsministeriet
- 06/11: Østeuropa og Rusland.** Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 13/11: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor i afrikastudier, Københavns Universitet
- 20/11: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 27/11: Latinamerika.** Steen Fryba Christensen, lektor i Latinamerika og globalisering, Aalborg Universitet
- 04/12: Europa og EU.** Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet

Det høje nord

Holdnummer: 1722-119
Dato: 23/10, 5 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Det høje nord er spækket med kontraster. Utrolig natur og særegne befolkningsgrupper. Globale klimaspørgsmål og international politik. Området rummer det hele. Men hvad er der på spil i dag? Kom med bag facaden og hør om de aktuelle samfundsmæssige udfordringer og kulturerne højt mod nord. Hør om krakket på Island i 2008, om hverdagens udfordringer i Thule på Grønland, om samerne og om de storpolitiske konsekvenser af klimaændringerne i Arktis. Få også en introduktion til færøsk litteratur samt et indblik i færøsk historie. Mød fem eksperter.

- 23/10: Geopolitik i Arktis: Kampen om det høje nord.** Kate Pepke Pedersen, cand.scient.pol og ekstern lektor
- 30/10: Island dengang og i dag: fra vikinger til pengespekulanter.** Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island
- 06/11: Færøernes litteratur og historie.** Jógvan Isaksen, lektor i færøsk litteratur, Københavns Universitet
- 13/11: Samerne i det 21. århundrede.** Sally Anderson, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 20/11: Grønland og Thule på tidens rand.** Kirsten Hastrup, professor i antropologi, Københavns Universitet

Amerikanske tænkere

Holdnummer: 1722-278
Dato: 24/10, 4 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Pris inkl. bog: 680 kr., studerende 480 kr. (bog værdi 299.95 kr)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

USA fascinerer og forarger. Det lokker med sin dynamik, sine mange facetter og altid nye måder at gøre ting på. Men 'Guds eget land' kan også frastøde. Det kan virke uoplyst, nogle gange på grænsen til det fladpandede, navlebeskuende selvtilstrækkeligt, ensartet og alt for dominerende. På én gang ultramoderne og stokkonservativt. Rækken vil give en dybdegående forståelse for fx USA's udenrigspolitik, race- og slavespørgsmålet, USA's særlige ideologiske traditioner og skillelinjer, konflikten mellem den føderale stat og delstaterne, og for den store betydning, som kristendom altid har haft i USA. Forelæsningerne er baseret på bogen 'Amerikanske tænkere: 14 intellektuelle der ændrede USA' (Informations Forlag), der kan inkluderes i prisen.

- 24/10: Introduktion til amerikanske tænkere.** Astrid Nonbo Andersen, postdoc i erindringspolitik og mindekultur, Dansk Institut for Internationale Studier
- 31/10: De konservative.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 07/11: Mumford og de liberale.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 14/11: Richard Rorty og de venstreliberale.** Hans Henrik Hjermitsev, ph.d. i videnskabshistorie, lektor, University College Syddanmark

Du kan se oversigter over alle weekendforelæsninger på www.fuau.dk

Nye vinkler på Mellemøsten

Holdnummer: 1722-029
Dato: 25/10, 8 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Islamisk Stat, krigen i Syrien, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget Mellemøsten i den senere tid. Det vidner om en region i opbrud. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser.

- 25/10: Iran.** Claus Valling Pedersen, lektor i iransk, Københavns Universitet
- 01/11: Libanon.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 08/11: Israel/Palæstina.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 15/11: Egypten (på letforståeligt engelsk).** Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet
- 22/11: Pakistan.** Mona Kanwal Sheikh, postdoc i international sikkerhed, Dansk Institut for Internationale Studier
- 29/11: Irak.** Helle Lykke Nielsen, lektor i Mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 06/12: Syrien.** Naser Khader, folketingsmedlem, mellemøstekspert og samfundsdebattør
- 13/12: Tyrkiet.** Deniz Serinci, cand. public. B, freelance journalist

Forelæsninger i vinterhalvåret bliver ofte udsolgt. Tilmeld dig med det samme på www.fuau.dk

Rule, Britannia! Storbritannien før og efter Brexit

Holdnummer: 1722-277
Dato: 25/10, 5 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Solen går aldrig ned over det britiske imperium. Sådan hed det, da Storbritannien på sit højeste administrerede en femtedel af verdens befolkning. Briterne har for mange af os stået som et stærkt forenet kongerige, men Brexit har afsløret et splittet Storbritannien. Der var ikke blot forskel på holdningerne på tværs af alder, køn, uddannelse og klasse, men også på tværs af de nationer, der udgør Storbritannien. England og Wales ville forlade EU og Skotland, og Nordirland ville blive. Brexit er således kommet til at stå som en udfordring for integrationen af nationerne i Storbritannien. En udfordring, der yderligere drives frem af nationalisme og uafhængighedsbevægelser, som har ført til en intern krise. Mød nogle af landets skarpeste forskere, der på egen krop har erfaret og stadig prøver at forstå dette splittede folkefærd, briterne.

- 25/10: Brexit i bakspejlet: Storhedsvanvid eller strategisk genistreg? Stuart James Ward, professor i global historie, Københavns Universitet
- 01/11: Engelsk identitet: Imperium, Storbritannien og Europa. Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet
- 08/11: Irland efter Brexit: Ny dynamik i gamle konflikter? Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet
- 15/11: Et valg mellem to Unioner: Skotland efter Brexit. Mark Friis Hau, ph.d.-studerende i europastudier, Aarhus Universitet
- 22/11: Hvorfor Wexit? Wales før og efter Brexit. Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet

Holdnummer: 1722-120
Dato: 29/10, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Undervisere: Christoph Houman Ellersgaard, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet og Anton Grau Larsen, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet

Danmark er mere hierarkisk opbygget end de fleste af os tror. Det kunne sociologerne Christoph Houman Ellersgaard og Anton Grau Larsen konstatere, efter i 4 år at have arbejdet med at kortlægge mere end tusind bestyrelser, fonde, udvalg, vl-grupper mv., hvor magtfulde mennesker mødes. I deres bog 'Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet' (Politikens Forlag) fortæller de os, hvem det er, der trækker i trådene, hvordan de gør det, og hvem der står udenfor magtens lille klub. Vær med, når Folkeuniversitetet inviterer til en weekenddag med forfatterne bag de kontroversielle og diskuterede undersøgelser.

Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

Holdnummer: 1722-117
Dato: 4/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskeres kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi ser på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

De store ideologier

Holdnummer: 1722-256
Dato: 18/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab

Frihed, individ og "enhver er sin egen lykkes smed". Det er ord, der ofte associeres med et liberalistisk menneskesyn. Liberalismens fødsel blev startskuddet til store samfundsmæssige forandringer i 1700-tallets Europa. Enevælde og adel blev skiftet ud med ideologiske tanker, der satte individet i centrum. I kølvandet på liberalismen fulgte konservatismen og socialismen. Tilsammen har de tre ideologier haft en enorm betydning for eftertidens politiske tænkning og praksis. Hør om tankerne – og tænkerne – bag de store ideologier og om ideologiernes rolle i nutidens politiske landskab.

- 10.00: Liberalismen
- 11.45: Frokostpause
- 12.30: Konservatismen
- 14.30: Socialismen

Går EU mod sin opløsning?

Holdnummer: 1812-005
Dato: 22/1, 6 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Tilrettelæggere: Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet og Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Det kom som en stor overraskelse for Bruxelles og de fleste beslutningstagere i EU, at et flertal af de britiske vælgere ønskede at forlade EU. Men den negative holdning til EU er ikke et isoleret britisk fænomen. Den folkelige modvilje mod det europæiske samarbejde er stigende i de fleste EU-lande. Modviljen stimuleres formentligt af den manglende evne blandt EU-landenes ledere til at finde langsigtede løsninger på den økonomiske krise i Sydeuropa, samt på håndtering af den stigende strøm af migranter fra Mellemøsten og Afrika. Hertil kommer udfordringerne i forhold til et mere indadvendt USA og stigende miljø- og klimaproblemer, hvis omfang vil forstærkes. Forelæsningsrækken vil belyse en række væsentlige årsager til, at det europæiske samarbejde i dag står over for disse udfordringer og vil søge at give nogle løsningsanvisninger.

- 22/01: EUropa i den globale verdensorden – gør Brexit og Trump en forskel? Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School
- 29/01: Hvad EU ikke har lært af historien om europæisk integration og disintegration. Mikkel Vedby Rasmussen, professor i statskundskab, institutleder, Københavns Universitet
- 05/02: Det fælles arbejdsmarked og den nationale socialpolitik: Hvordan hænger det sammen? Dorte Sindbjerg Martinsen, professor i statskundskab, Københavns Universitet
- 12/02: Strømmen af flygtninge og indvandrere: Hvad skal EU stille op? Niels Kærgård, professor i økonomi, Københavns Universitet
- 19/02: Den fælles EU-valuta og den økonomiske stagnation. Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet
- 26/02: Globale og regionale miljø- og ressourcudfordringer i et EU-perspektiv. Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

På vej til Japan

Holdnummer: 1812-001
Dato: 23/1, 5 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Tilrettelægger: Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk

Japan er rykket tættere på, og det er blevet lettere at tage dertil. Men en rejse kan ændre karakter, hvis man ved noget på forhånd. Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, haver og huse, og hvad er egentlig baggrunden for deres særegne arkitektur? Hvilke bøger kan man læse før rejsen for at få inspiration til alternative oplevelser? Og hvad er det for et sprog, vi møder? Kunst er en væsentlig del af japansk kultur, så hør om både private og offentlige kunstmuseer og deres samlinger og historie. Uden mad og drikke dur helten ikke, så hør også om de mange forskellige typer af mad, spisesteder, om kokkeskoler og ikke mindst om de små barer, hvor man kan smage på forskellige slags sake.

- 23/01: Litteraturen og sproget. Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk
- 30/01: Japansk arkitektur og rumopfattelse. Anders Brix, professor i arkitektur, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering
- 06/02: Historien i Japans nutid. Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter
- 13/02: Japans kunstmuseer – koncepter og samlinger. Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
- 20/02: Maden på turen. Katrine Klinken, kok, mad- og rejseskribent

Briterne nærmer sig Brexit. Meget har splittet befolkningen i diskussionerne om Storbritanniens fremtid, men begejstringen over kongehuset består.

”De fleste nyvalgte, amerikanske præsidenter
erfarer hurtigt, at deres embede virker mindre
magtfuldt indefra, end det gør udefra.”

Niels Bjerre Poulsen
Lektor i historie, Syddansk Universitet

USA bag facaden

Holdnummer: 1812-078
Dato: 24/1, 7 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Den massive dækning af præsidentvalget tilbage i 2016 bekræfter USA's vedvarende fascination og dominans, og da valget faldt på Donald Trump, sendte det chokbølger gennem verden og ikke mindst Europa. Men hvordan står det i grunden til hos supermagten på den anden side af Atlanten? Hvilken rolle spiller præsidentembedet for den amerikanske nation, og hvordan ser det ud med racespørgsmålet? Og hvordan skal vi forstå, at det er Donald Trump, der har indtaget præsidentposten? En række af landets eksperter sætter landet 'over there' i perspektiv.

- 24/01: Det amerikanske præsidentembede fra Washington til Trump.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 31/01: Racisme og borgerrettigheder i USA fra 1865 til Ferguson.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 07/02: Amerikansk udenrigspolitik.** Jakob Sinding Skött, ph.d. i statskundskab, lektor i samfundsfag, Nyborg Gymnasium
- 14/02: En nation af forbrugere.** Torben Huus Larsen, ph.d. i amerikanske studier, lektor i engelsk, Nyborg Gymnasium
- 21/02: Den 11. september i populærkulturen.** Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 28/02: USA som kolonimagt.** Sjamme van de Voort, forsker, Centre for Research on Cuba, University of Nottingham
- 07/03: Amerikanerne, demokrati-et og Donald Trump.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

Israel og Palæstina

Holdnummer: 1812-017
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

En stribe land på størrelse med Jylland. Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. I Israel lever ortodokse jøder med tildækkede kvinder side om side med israelske mænd og kvinder i jakkesæt. Og det samme gør sig gældende for palæstinenserne, hvor fx kønsrollerne også er blevet påvirket af den lange konflikt. Få en introduktion til konflikten mellem Israel og Palæstina – og bliv klo-gere på kønsroller og forskellige grup-peringer i de to lande. Efter foredragene kan du høre mere om rejser til Israel med rejsebureauet Viktors Farmor.

- 10.00: Israel og Palæstina i dag.** Leila Stockmarr, ph.d. i globale- og mellemøststudier, Roskilde Universitet
- 11.45: Frokostpause**
- 12.30: En mosaik – det jødiske folk.** Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende
- 14.30: Kvinder i krydsild.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

Oprør fra udkanten.
Hvor bevæger vælgerne sig hen?

Holdnummer: 1812-263
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Kasper Møller Hansen, professor i statskundskab, Københavns Universitet

Senest om 1,5 år skal Danmark til stemmeurnerne igen. 2015's valgresultat tydeliggjorde en tendens til partiskifte blandt os vælgere, bl.a. forårsaget af tilstedeværelsen af et nyt parti. Vi ser en stigende tilbøjelighed til at beslutte sig i sidste øjeblik, måske grundet den aktuelle politikerlede. Men hvad betyder alt dette for det forestående valg? Kasper Møller Hansen er medforfatter til bogen 'Oprør fra udkanten – Folketingsvalget 2015' (Djøf Forlag, 2017), hvor han dykker ned i valget og dets oprør mellem nye og gamle partier og drager paralleller til de politiske udviklinger, som Danmark ser i dag. Hvilket parti står til at rykke frem, hvis danskerne skal til valg i morgen? Hvilke grupper af befolkningen vil stå bag den største ændring i udfaldet? Få svar på disse spørgsmål og mange, mange flere.

- 10.00: Valget 2015**
- 11.45: Pause**
- 12.30: Udviklingstendenser i dansk politik**

Velfærdsstatens udfordringer

Holdnummer: 1812-099
Dato: 19/2, 5 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Er velfærdsstaten truet? Følger man den politiske debat, er det tydeligt, at der i alle partier er en voksende erkendelse af, at det fremover vil blive vanskeligt at opretholde velfærdsstaten, som den ser ud i dag. Reformen af dagpenge-, kontanthjælp-, SU- og skattesystemet er blandt nogle af de tiltag, der er blevet gennemført de seneste år. Hvad betyder reformerne for velfærdsstatens fremtid? Adresserer de udfordringerne med 'ældrebyrden', manglen på arbejdskraft og presset fra globaliseringen? Og hvad med diskussionen om EU-borgeres ret til danske velfærdsydelser? Rækken præsenterer ikke færdige løsninger, men en dybere forståelse af problemstillingerne.

- 19/02: Det danske velfærdssamfunds historie.** Jørn Henrik Petersen, professor i socialpolitik, Syddansk Universitet
- 26/02: Opgør med de universelle ydelser?** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet
- 05/03: Spændinger i velfærdsstaten.** Jørn Henrik Petersen, professor i socialpolitik, Syddansk Universitet
- 12/03: EU og velfærdsstaten – dengang og i dag.** Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 19/03: En bæredygtig og social investeringsvelfærdsstat.** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet

Iran

Holdnummer: 1812-042
Dato: 24/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Bliv klogere på et af verdens brændpunkter. Iran er et land med meget at byde på. Opdag landets mange minoriteter, få indblik i kvinders vilkår og få ind-sigt i den islamiske republiks aktuelle politiske situ-ation. Har landets mange minoriteter noget til fælles med flertallet af persere og præstestyret i Teheran? Hvilke muligheder og begrænsninger møder kvinder i deres dagligdag? Og hvad er der sket, siden den grønne bevægelse blomstrede i 2009? Efter fore-læsningerne kan du høre mere om rejser til Iran med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor.

- 10.00: Minoriteter – Iran bag sløret.** Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende
- 11.45: Frokostpause**
- 12.30: Sharia og kvinders vilkår.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religions-videnskab, Lunds Universitet
- 14.30: Oprør og reformer – nye vinde i den islamiske republik.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i historie og religionsvidenskab, Lunds Universitet

Keynes og Piketty: Vækst og fordeling i det 21. århundrede

Holdnummer: 1812-004
Dato: 24/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet

John Maynard Keynes revolutionerede den sam-fundsøkonomiske forståelse og betydningen af økonomisk politik. Han blev arkitekten bag det 20. århundredes mest fremgangsrige periode fra 1945 til 1970, der var præget af økonomisk vækst og hidtil uset lav arbejdsløshed. Keynes' tilgang blev efterføl-gende afløst af neoliberal økonomisk teori og poli-tik. Men i kølvandet på det finansielle sammenbrud i 2008 blev Keynes atter aktuel. Hans teorier blev suppleret med den franske økonom Thomas Piket-ty's hovedværk 'Kapitalen i det 21. århundrede', hvori der gives en historisk analyse af årsagerne bag og konsekvenserne af den stærkt stigende ulighed i de vestlige lande. Få en introduktion til tankegodset og analyserne hos Keynes og Piketty.

Tyrkiet under Erdogan

Holdnummer: 1812-041
Dato: 3/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Som borgmester blev han fængslet for at opfordre til religiøst motiveret vold. Som premierminister har han skåret militærbudgettet til et historisk lavt niveau for i stedet at prioritere sundhedssektoren. Som præsident gjorde han sig verdensberømt, da han forsøgte at lukke ned for tyrkernes adgang til det sociale medie Twitter. Og så har han overlevet det første kupforsøg i Tyrkiet i over 30 år samt styr-ke sit greb om magten. Kom i denne forelæsnings-række tættere på en af verdenspolitikens absolutte topnavne. Recep Tayyip Erdogan har gennem 22 år formet Tyrkiet, som vi kender det, og vil sandsynlig-vis fortsat gøre det i fremtiden.

- 10.00: Historien.** Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet
- 11.45: Frokostpause**
- 12.30: Politikken.** Deniz Serinci, cand.public. B, freelance journalist
- 14.30: Fremtiden.** Mathias Findalen, cand.mag. i historie og ekstern lektor på tyrkiske studier

Verdens 7000 sprog

Holdnummer: 1812-199
Dato: 4/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Peter Bakker, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

95 procent af verdens sprog tales uden for Europa. De er forbavsende forskel-lige i struktur, ordformer og brug. Hvor-når og hvordan er sproget først opstået? Hvordan har sprogene spredt sig over jordkloden? Stammer de alle sammen fra et ursprog? Nogle sprog bruger kun en-stavelsesord, mens andre i et langt ord udtrykker det samme, som man bruger en hel sætning til på dansk. Hvordan er spro-gene blevet så forskellige? Hvordan klas-sificerer vi dem? På hvilke måder er dansk anderledes, måske endda unikt, sammen-lignet med andre sprog fra nær og fjern? Hvordan har dansk påvirket andre sprog – og omvendt? Om 100 år, skønner sprog-forskerne, er op til 90 procent af jordens sprog uddøde. Skal vi gøre noget ved det og hvordan? Kom, og få et overblik over sprogets verden.

Et tværsnit af Indien

Holdnummer: 1812-193
Dato: 4/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Indien er verdens fjerdestørste økonomi og det folkerigeste demokrati på kloden. I 200 år var landet en del af det britiske imperium, men i 1947 opnåede inderne, med Gandhi som anfører, selvstændighed. Det enorme land er fyldt med kontraster. Tajs Mahals ekstravagance, kastesystemet, hinduismen, bollywoodfilmene og stor fattigdom er blot nogle af de indtryk som mange forbinder med Indien. Samtidig har landet en hastigt voksende middelklasse og er et af de lande i verden, der besidder atomvåben. Kom en lille smule tættere på Indien, når historien, samfundet og hverdagen rulles ud. Efter forelæserningerne kan du høre om rejser til Indien med rejsebureauet Viktors Farmor.

- 10.00:** **Historien.** Peter Johansen, eks-tern lektor, Aarhus Universitet, og projektleder, Asia House
- 11.45:** **Frokostpause**
- 12.30:** **Samfundet.** Peter Johansen, eks-tern lektor, Aarhus Universitet, og projektleder, Asia House
- 14.30:** **Hverdagen.** Vagn Olsen, journalist

Indien vil med sine 1,3 mia indbyggere snart overgå Kina som verdens folkerigeste land, og det er samtidig et land med en hurtigt voksende økonomisk vækst.

Europas fremtid

Holdnummer: 1812-100
Dato: 20/3, 1 tirsdag
Tid: 17.30-19.15
Pris: 160 kr., studerende 110 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Underviser: Clement Kjersgaard, udgiver, journalist og MA i filosofi, politik og økonomi, DR og RÆSON

Nationalister og globalister. Frihandlere og protektionister. Fronterne kan til tider synes hårdt trukket op på det europæiske kontinent. Brexit, valget af Trump, flygtningespørgsmålet, Putins rumsteren mod øst og de politiske yderfløjes fremgang dominerer billedet. Men er Europa i krise? Vil de politiske systemer – og de politikere – vi kender, være i stand til at besvare de næste 10 års udfordringer? Spørgsmålene stilles af tv-vært på DR samt udgiver af RÆSON og REJSER I DANMARK Clement Kjersgaard. Han er uddannet bl.a. i Hong Kong og på Universitetet i Oxford. Der vil være 45 minutters foredrag og 45 minutters spørgsmål/debat. Alle studerende ved Folkeuniversitetet kan få særlige fordele ved tegning af abonnement på RÆSON og REJSER I DANMARK. Læs mere om dette på fuau.dk.

Danmarkskortet

Holdnummer: 1812-195
Dato: 10/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

I Aarhus er det almindeligt at spørge, om ”du vil ha’ en anden bøf”, når fadet går rundt. Det betyder ikke, at du skal aflevere den, du allerede har bugseret over på din tallerken. Og i samme boldgade, så går østdanskere på toilettet, når jyder går på toilet. I Herning er æbleflæsk ikke en særlig fast del af madkulturen, mens samme ret på de østdanske øer er veletableret. Røgede og saltede sild har (haft) en meget mere fast plads i madkulturen i øst end i vest; helt modsat torsk og flade fisk. Det hele hænger sammen med naturen, menneskene og de muligheder, der har været op gennem historien. Foredragene viser, hvor stor mangfoldigheden er i Danmark, og hvordan historien stadig påvirker os som moderne danskere i forskellige egne af Danmark.

Indblik i Asien

Holdnummer: 1812-079
Dato: 3/4, 7 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Asien er både klodens største og mest befolkningsrige kontinent og besidder en enorm spændvidde. Hvordan ser forholdene ud i de enkelte lande og regioner? Og hvordan forholder de sig til hinanden? Indien vokster fortsat og er for alvor ved at melde sig på banen i forhold til Asiens andre store spillere. Japan er stadig verdens tredjestørste økonomi, men føler sig udfordret af Kina. Kina spiller en stadig mere dominerende rolle i hele regionen. I Thailand strammer det militære regime grebet om befolkningen, konflikten mellem Nord- og Sydkorea fortsætter ufortrødent, og den rivende udvikling i Myanmar skaber både nye muligheder og usikkerheder for befolkningen. Dertil kommer Ruslands stadigt dominerende rolle i Centralasien samtidig med at Kina bygger sin nye Silkevej fra Kina til Europa. Få introduktionen til den mangfoldige region.

- 03/04:** **Thailand.** Søren Ivarsson, lektor i historie, Københavns Universitet
- 10/04:** **Centralasien.** Maria Louw, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 17/04:** **Kina.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet
- 24/04:** **Japan.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 01/05:** **Myanmar.** Annika Pohl Harrisson, ph.d.-studerende, Aarhus Universitet
- 08/05:** **Indien.** Jørgen Dige Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 15/05:** **Nordkorea.** Kåre Bluitgen, forfatter

Slavoj Žižek

Holdnummer: 1812-198
Dato: 10/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Slavoj Žižek er en usædvanlig filosof. Han er underholdende, provokerende og altid parat med en overraskende analyse af aktuelle begivenheder. Hans maniske produktivitet og stil har gjort ham til en intellektuel superstjerne inden for en række akademiske felter, og han er en flittigt benyttet kommentator i både skrevne og elektroniske medier verden over. I de senere år er han dog også blevet beskyldt for at være revolutionsromantiker, og hvad man kunne kalde en nyttig idiot: En utaknemlig kritiker af den vestlige verden og en apologet for radikale og voldelige bevægelser. Få indblik i Žižeks samfundsteori og i de vigtigste teoretiske forudsætninger for hans samtidsanalyser. Undervisningen tager afsæt i bogen ’Den nyttige idiot. En introduktion til Slavoj Žižeks samfundsteori’ (Samfundslitteratur).

- 10.00:** **Žižeks samfundsdiagnose.** Brian Benjamin Hansen, ph.d. i filosofi, VIA University College
- 12.00:** **Frokostpause**
- 12.45:** **Žižek og ideologikritikken.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 14.30:** **Žižeks kritikere.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Drab i Danmark

Holdnummer: 1812-194
Dato: 10/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre i film, i bøger og i nyhederne, hvor vi informeres om virkelighedens forbrydelser. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet – som ulykkeligvis bliver begået hver evig eneste dag mange steder i verden? Forskerne stiller skarpt på en hverdag med lægelige undersøgelser af drabsofre og gerningsmænd, og straffesagen som naturligt følger en drabsforbrydelse. Ydermere dykkes der ned i, hvordan drabet som fænomen skildres i litteraturen. Bliv klogere på, hvordan drabet som forbrydelse håndteres inden for de retsmedicinske, kulturelle og juridiske fagområder.

- 10.00:** **Retsmedicineren og drab.** Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet
- 11.45:** **Frokostpause**
- 12.30:** **Straffesagen.** Gorm Toftegaard Nielsen, professor i jura, Aarhus Universitet
- 14.30:** **Drab i litteraturen.** Bo Tao Michaëlis, mag. art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

”Er Kina bare et stort marked og et billigt produktionsland? Nej, i dag er Kina også en stor global investerings- og eksportmagt.”

Mette Thunø

Lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

Den globale fremtid – Verdensmålene for bæredygtig udvikling

Holdnummer: 1812-093
Dato: 3/4, 7 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Tilrettelæggere: Steen Hildebrandt, professor i ledelse, Aarhus Universitet og Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

FN's nye verdensmål er både en gave og en nødvendighed. De handler om en bæredygtig udvikling på kloden i de næste årtier. Det betyder en øget indsats for klimaet, udryddelse af fattigdom, mere lighed mellem mennesker, uddannelse til alle, ligestilling for kvinder og piger, sundhed for alle – og meget mere. Hvad betyder målene for Danmark? Hvilke forpligtelser og muligheder har Danmark i forhold til andre lande i verden, herunder: Hvad kan Danmark lære af andre lande i verden? Hør en række af Danmarks førende eksperter give deres bud på den globale fremtid – i et bæredygtigt perspektiv.

- 03/04: Mennesker og livsvilkår på en skrøbelig klode.** Steen Hildebrandt, professor i ledelse, Aarhus Universitet
- 10/04: Fattigdom og ulighed.** Knud Vilby, journalist
- 17/04: Klimaændringer.** Connie Hede-gaard, cand.mag., tidl. EU-kom-missær og minister
- 24/04: Økonomisk vækst.** Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet
- 01/05: Sult og sundhed.** Flemming Konradsen, professor i global miljøsundhed og afdelingsleder, Københavns Universitet
- 08/05: Fremtidens samfund: Fred, konflikter og global orden.** Poul Brandrup, seniorrådgiver
- 15/05: Globale udfordringer som de 17 verdensmål ikke tager op.** Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Store sociologer

Holdnummer: 1812-200
Dato: 1/5, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Mennesker indgår i sociale organiser-ger som familie, arbejdsfællesskab, fritidsfællesskab og samfund. For at forstå mennesket og samfundet må man derfor forsøge, at forstå relationer imellem men-nesker. Inden for sociologien undersøges sociale relationers struktur, funktioner og udvikling. Få en nuanceret forståelse af menneskelige relationer, når vi dykker ned i spændingsfeltene mellem de stør-ste sociologers teorier. Forelæsningsræk-ken bygger på bogen 'Sociologisk teori – en grundbog' (Akademisk Forlag).

- 01/05: Introduktionsforelæsning:**
Auguste Comte, fra filosofi til sociologi. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 08/05: Karl Marx og Max Weber.** Mads P. Sørensen, seniorforsker i stats-kundskab, Aarhus Universitet
- 15/05: Axel Honneth og Émile Durk-heim.** Mathias Wullum Nielsen, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 22/05: Michel Foucault og Pierre Bour-dieu.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 29/05: Niklas Luhmann og Jürgen Habermas.** Jørn Loftager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 05/06: Bruno Latour og Slavoj Žižek.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Se videoer med flere af forskerne på Facebook facebook.com/fuemdrup

Hvad kommer efter konkurrencestaten?

Holdnummer: 1822-008
Dato: 22/10 2018, 7 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Den stigende europæisering og globalisering har sat en række af velfærdsstatens traditionelle institutioner under pres. Den- ne udvikling har kendetegnet stort set alle de industrialiserede lande, hvor den skærpede internationale konkurrence har ført til et politisk ønske om mere liberalisering både i den private og offentlige sektor. Denne afregulering er gået hånd i hånd med nedskæringer i den offentlige sektor og en 'trimning' af de europæiske velfærdsstater. Det har øget uligheden og fast- holdt en høj arbejdsløshed. Selv blandt 'topøkonomer' synes der at være opstået tvivl om denne konkurrencestats-tæn- ning overhovedet kan sikre bæredygtige løsninger på det 21. århundredes udfordringer. På områder såsom fx beskæftigelse, social balance, velfærd, miljø- og klimahensyn er der spændin- ger mellem de konkurrencestatslige løsninger og en bæredyg- tig udvikling.

- 22/10: Konkurrencestaten: Har den leveret? En status.** Ove Kaj Pedersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School
- 29/10: Demokrati og populisme. Er det modsætninger?** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvideskab, Aarhus Universitet
- 05/11: For meget konkurrence / for lidt stat?** Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet
- 12/11: Hvordan kan den finansielle sektor styres og orga- niseres mere demokratisk?** Ole Bjerg, lektor i filosofi, Copenhagen Business School
- 19/11: Konsekvenser af internationale handelsaftaler og globale kapitalmarkeder.** Jakob Vestergaard, seniorforsker i global regulering, Dansk Institut for Internationale Studier
- 26/11: Konkurrencestaten – og alt det, der ikke kan købes for penge.** Niels Kærgård, professor i økonomi, Københavns Universitet
- 03/12: Konkurrencestater og global bæredygtighed.** Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

Vi har kun 30 år

Der vil ske revolutioner i vores køleskabe i de næste årtier, håber klima- og fødevareforsker Jørgen E. Olesen. Store omlægninger af fødevareproduktion og madvaner er nødvendige, hvis vi skal kunne brødføde 10 mia. mennesker uden at ødelægge kloden.

Fremtidens fødevarer er korn, grøntsager og bælgfrugter, og vi vil sikkert komme til at vælge mellem et langt større udbud, end vi møder i super- markedets grøntafdelinger i dag. Men de daglige frikadeller, bøffer, pølser og kyllingelår bliver vi nødt til at skære alvorligt ned på, for naturen kan ikke holde til vores kødproduktion. Kød vil vi formentlig kun servere ved særlige lejligheder, lyder det fra professor Jørgen E. Olesen fra Institut for Agroøkologi på Aarhus Universitet i Foulum.

Som en af de eneste forskere, også internationalt, fordyber han sig både i, hvordan fødevareproduktionen påvirker klimaet, og hvordan klimaet på- virker fødevareproduktionen. En madrevolution venter forude, og det kan kun gå for langsomt med at komme i gang:

”De næste 30 års udvikling i landbruget bliver de mest afgørende nogen- sinde. Og de næste 30 års politik! Vi står foran at skulle brødføde 10 mia. mennesker uden at ødelægge kloden. Det har vi et 'vindue' til frem til 2050, men hvis det ikke lykkes, får vi ikke muligheden igen. Så er chancen forspildt for altid”, siger han.

”Omlægningerne i vores fødevareproduktion er fuldstændig afgørende for kloden og for menneskeheden. Det er kraftstøjlele vigtigt. Jeg tror ikke, det er gået op for politikerne og befolkningen, at vi har så kort tid. Der er stærkt brug for politisk opbakning og for unge, engagerede for- skere, som studerer nye produktionsmetoder, der ikke belaster naturen”, påpeger han.

Landbruget må lægge om
Landbruget er globalt set en stor miljøsynder. Selv om vi i Danmark har gjort meget for at gøre landbruget mere miljøvenligt, og man i andre lan- de ser Danmark som et forbillede, er det ikke nok. Jørgen E. Olesen kan godt forstå landmændenes frustration:

”Landmændene synes, det er pinagtigt at se andre landes landbrug have friere tøjler, og det er der ikke noget at sige til, for de konkurrerer jo. Den omlægning, vi skal i gang med, er en lang og pinefuld proces – og derfor frygter jeg også, at vi ikke kommer hurtigt nok i mål.

Jørgen E. Olesen
Professor i agroøkologi
Aarhus Universitet

Tørke påvirker hvedeproduktionen

Klimaændringerne gør bare problematikken værre. Det mere ekstreme vejr med tørke og voldsomme regnskyl går ud over mange af de gængse kornsorter. Et europæisk forskningsprojekt, som Jørgen E. Olesen med- virker i, viser, at indtil for 20 år siden var ca. 7-8 pct. af hvedearealet på verdensplan ramt af tørke. Nu gælder det 13-14 pct. Hvede bruges til mange basale fødevarer, fx brød og pasta.

”I slutningen af dette århundrede vil vi kunne opleve, at op mod 30-40 pct. af kloden får tørke i et givet år, og det vil få hvedeproduktionen til at falde drastisk. Så vi har brug for andre afgrøder og bedre produktions- og vandingsmetoder”, forklarer han.

Brug for engagerede kokke

Hvilke varer vi har i køleskabet om 50 år, vil Jørgen E. Olesen ikke gætte på. Der kommer til at ske revolutioner og innovation på linje med den udvikling, vi har set inden for IT, mener han.

”En kulturforandring tager tid, og derfor er der brug for alle gode kræfter: Kokke, der udvikler gode bud på miljøvenlige retter, som smager godt og er lette at lave. Kogebøger. Miljøvenlig, sund og lettilgængelig fastfood. Madprogrammer på tv. Sæt brødrene Price til at lave miljøvenlig mad på tv, mad med grøntsager, bælgfrugter og forskellige kornsorter i stedet for alt det kød. Ændringerne skal kunne mærkes, ikke bare på de fine restauranter og i spelt-segmentet, men på vvs'ere og landmandens ste- gepander. Ja, selv her i kantinen på Foulum”, griner han.

Af Jonna Toft
Læs hele artiklen på fuau.dk

Organisation, ledelse og kommunikation

Du bruger en fjerdedel af dit voksne liv på dit arbejde.
Få styrket dine kompetencer inden for
kommunikation og ledelse samt gode råd til,
hvordan du håndterer konflikter, lærer fra dig eller
tager ordet i en forsamling.

Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer

Holdnummer: 1722-152
Dato: 24/10, 6 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Positiv psykologi i ledelse giver dig inspiration til at arbejde med robustheden blandt dig og dine medarbejdere. Forandring, kompleksitet og stigende krav udfordrer hver eneste dag vores evne som individer og vores muligheder som grupper. Men hvem har egentlig ansvaret for at skabe robuste medarbejdere – medarbejderne selv eller ledelsen? Forskningen viser, at robustheden i en organisation kan øges igennem en kultur, der fremmer en række robusthedsfaktorer. Det handler i høj grad om det samspil, der er medarbejderne imellem og mellem ledelse og medarbejder. Forløbet vil inspirere og provokere deltagerne til at tænke over ledelse i nye perspektiver.

- 24/10: Positiv psykologi og mental robusthed.** Nina Tange, cand.scient.soc., leder af master i positiv psykologi, Aarhus Universitet
- 31/10: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Vibeke Mehlsen, cand.psych. og udviklingskonsulent, Let It Grow
- 07/11: Samskabelse og medskabelse i robuste organisationer.** Karen Marie Fiirgaard, cand.psych.aut og organisationskonsulent, Vejle Kommunes koncern HR
- 14/11: Styrkebaseret og robusthedsskabende ledelse.** Mads Bab, ekstern lektor, master i positiv psykologi, Aarhus Universitet
- 21/11: Vaner og adfærdssændring – hvordan udvikler og forankrer man robusthed i en organisation?** Nikolaj Juul Jakobsen, master i positiv psykologi og virksomhedsrådgiver, Newmind
- 28/11: Mindfulness og stresshåndtering.** Jesper Dahlgaard, seniorforsker i psykologi, Aarhus Universitet

Kommunikationsmedarbejderens ABC

Holdnummer: 1722-296
Dato: 25/10, 5 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Kravene til den moderne kommunikationsmedarbejder har aldrig været større, og stillingsopslagene bugner af eksempler. Du skal få ideer, kommunikere til forskellige målgrupper og styre din So-Me strategi med hård hånd. Men hvordan får du greb om det hele? På dette forløb stiller vi skarpt på den kreative kommunikator og de fordringer, som følger med rollen. Bliv klogere på, hvordan du opbygger dit argument og puster liv i din tekst. Lær også, hvordan du kommunikerer strategisk til websites, til forskellige målgrupper og styrer uden om krisen på de sociale medier. Forløbet henvender sig til alle, der beskæftiger sig med kommunikation – hvad end du er iværksætter, professionel eller autodidakt kommunikator.

- 25/10: Strategisk kommunikation.** Ann Merrit Rikke Nielsen, ph.d.-studerende i kommunikation, Københavns Universitet
- 01/11: Sociale medier – styr uden om krisen.** Finn Frandsen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet og Winni Johansen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet
- 08/11: Det gode argument.** Sofie Venge Madsen, studielektor i retorik, Aarhus Universitet
- 15/11: Find, forstå og fang din målgruppe.** Line Hassall Thomsen, ph.d. i TV-nyheder og nyhedsproduktionskultur, journalist og medieforsker, Aarhus Universitet
- 22/11: Web-tekster der virker.** Nanna Friis, forfatter, cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

Paradoksledelse

Holdnummer: 1722-228
Dato: 28/10, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Mette Thingstrup, cand.psych.aut, erhvervspsykolog, Clavis Erhvervspsykologi

Paradokser er... paradoksale: Umulige at komme ud af og umulige at være i. At håndtere kompleksitet står som en central ledelsesopgave. I paradoksledelse ses kompleksitet som et grundvilkår frem for noget, der blot skal reduceres og eksikveres. For selvom kompleksiteten og forvirringen kan reduceres midlertidigt gennem regler, procedurer og stabile arbejdsgange, så skabes der samtidig et behov for fleksibilitet, nytænkning, kreativitet og udforskende adfærd i organisationen. Bliv klogere på, hvordan du kan bevare handlekraften i en hverdag fyldt med paradokser, kompleksitet, modsætningsfyldte krav og ambivalens. Undervisningen henvender sig til ledere, som søger en dybere forståelse af, hvad det er for en disciplin, de udøver samt alle andre med interesse for ledelsesområdet. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Ledelse gennem paradokset' (Dansk Psykologisk Forlag).

”Hvis vi for alvor vil begribe verden og begå os i den, har vi brug for at forstå, hvordan sproget sætter betingelserne for vores opfattelse af os selv og virkeligheden. Den forståelse tilbyder retorikken.”

Sofie Venge Madsen
Studielektor i retorik, Aarhus Universitet

Flotte farver, lækre skrifttyper og en læsevenlig opsætning. Grafisk design kan se let ud, men bag de enkelte designs ligger et stort arbejde. Det kan læres.

Hjernen i arbejdslivet

Holdnummer: 1722-148
Dato: 31/10, 4 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Når man ser på den, ligner den havregrød. Hos mænd vejer den typisk 1,3 kg og hos kvinder lidt mindre. Hjernen – det mest komplekse organ i menneskekroppen. Hjernen hjælper os med at skabe mening og lagre viden. Den er konstant i gang, både når vi daser og dovner, og når vi skal være kreative, fokuserede eller løse problemer. Hjernen er dermed afgørende for vores præstationer i arbejdslivet, og i hjernebogen finder man bl.a. svaret på, hvorfor nogle mennesker er bedre til multitasking end andre. Forstå din hjerne bedre, lær hvordan du øger din koncentrationsevne, og hør, hvad der sker, når hjernen kommer på overarbejde.

- 31/10: Hjernen og dens arbejde.** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 07/11: Hjernen i et læringsperspektiv: den unge og den aldrende hjerne.** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 14/11: Hjernen på overarbejde.** Claus Fischer, ledende overlæge, Regionspsykiatrien Vest
- 21/11: Koncentration og hukommelse i arbejdslivet.** Troels Wesenberg Kjær, forfatter, hjerneforsker, professor ved Københavns Universitet, specialeansvarlige overlæge Sjællands Universitetshospital

Fremtidens leder

Holdnummer: 1722-158
Dato: 4/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164

Undervisere: Susanne Rønkov Hermann, master i organisationspsykologi og Head of Learning & Development, ISS og Gitte Svanholm, master i organisationspsykologi, journalist og forfatter, Copenhagen Leadership

Evnen til at relatere sig er fremtidens kernekompetence inden for ledelse. For ledelse sker mellem mennesker. På dette forløb får du indsigt i, hvordan dine tidlige tilknytningsmønstre har betydning for din evne til at danne, udvikle og være i relationer. Med en vekselvirkning af teoretiske oplæg, øvelser og personlig refleksion lærer du, hvordan du kan skabe bedre relationer og dermed færre konflikter. Forløbet sætter også fokus på dine forsvarsmekanismer og de roller, du tager i dit samarbejde med andre. Undervisningsformen er involverende og sikrer, at de nye værktøjer bliver koblet til din hverdag. Forløbet er skabt på baggrund af bogen 'Fremtidens leder – en psykologisk værktøjskasse' (Hans Reitzels Forlag).

Grafisk design og kommunikation

Holdnummer: 1722-297
Dato: 18/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Pris inkl. bog: 695 kr., studerende 495 kr. (bog værdi 300 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Henrik Birkvig, uddannelsesleder på Grafisk Design, Danmarks Medie- og journalisthøjskole

At arbejde med grafisk design og kommunikation er blevet hvermandseje. Alle der arbejder med digitale dokumenter kan foretage valg i de såkaldte designparametre: typografi, illustration, farve og form. Men hvordan sikrer man sig, at ens produkt virker efter hensigten? På dette forløb får du et indblik i fagets terminologi og synspunkter på, hvad der er godt og mindre godt, når der introduceres til fagets processer, problemer, løsninger og kutymen – blandet op med teori og referencer til research og forskningsresultater. Bliv klogere på, hvordan du træffer de gode valg – og hvordan du undgår de mindre gode – når du former din visuelle kommunikation. Forløbet er baseret på 'Grundbog i grafisk design' af Birkvig og Bjørn, som med fordel kan tilkøbes forløbet.

Konfliktåndtering og -forebyggelse i ledelsesmæssigt perspektiv

Holdnummer: 1722-327
Dato: 22/11, 4 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Uløste konflikter kan have store omkostninger – økonomisk, personligt og for organisationen. Konflikter i ledelse er ikke en forestilling eller et spil, hvor det handler om at vinde eller tabe. Konflikter er også i den sammenhæng et livsvilkår. I denne forelæsningsrække bliver du præsenteret for forskellige ledelsesmæssige situationer, hvor behovet for konfliktåndtering og -forebyggelse er en vigtig faktor, når opgaven skal lykkes.

- 22/11: Forandringsledelse – modstand mod forandringer som livsvilkår.** Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet
- 29/11: Projektledelse – konflikternes holdeplads.** Charlotte Bæk Risbjerg, mediator og cand. negot. med speciale i projektledelse, RisbjergRelation
- 06/12: Gruppeprocesser – hvorfor er de så vanskelige?** Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori, Aarhus Universitet
- 13/12: Strategisk ledelse og konfliktåndtering.** Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

Fokusgrupper

Holdnummer: 1722-149
Dato: 12/12, 1 tirsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Bente Halkier, professor i sociologi, Københavns Universitet

Nogle gange er det godt med flere perspektiver på tingene. Flere holdninger og synspunkter skaber nemlig et væld af informationer. Ved brugen af fokusgrupper får man en konkret metodisk tilgang til at organisere den viden, der opstår, når meninger ytres i flok. I dag benyttes fokusgruppeinterviews inden for forskning såvel som i forbrugerundersøgelser og til markedsføring af politikere. Forløbet introducerer til arbejdet med den udbredte metode og gør dig klogere på forskningen bag. Forelæsnningen tager afsæt i bogen 'Fokusgrupper' (Samfundslitteratur).

Økonomisk psykologi og (ir)rationelle beslutninger

Holdnummer: 1722-088
Dato: 12/12, 1 tirsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Henrich Dahlgren, ekstern lektor i adfærdøkonomi og kognitiv forskning, Copenhagen Business School

Hvorfor er vi fristede til at starte med en alt for høj udbudspris, når vi sætter vores bolig til salg? Sparer du tilstrækkeligt op til din pension, eller foretrækker du at spendere dine penge nu? Hvordan giver økonomisk tab den samme effekt som fysisk smerte? Og er iværksættere mere risikosøgende end os andre? Hvor det i traditionelle økonomiske modeller antages, at beslutningstagere handler fuldstændig logisk, så antager økonomiske psykologer – 'behavioral economists' – at beslutningstagere er begrænset rationelle og derfor ofte træffer fejlagtige beslutninger. Bliv klogere på, hvordan vi mennesker træffer beslutninger, som afviger systematisk fra økonomernes 'rationalitets-norm', og hør, hvordan en række konkrete beslutninger bedre kan forstås ved at integrere de to discipliner.

Projektledelse

Holdnummer: 1812-250
Dato: 23/1, 5 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Få den nyeste viden, og bliv klædt på til at lede projekter. Den moderne medarbejder bliver mødt af høje og ofte modstridende krav om struktur, overblik, samspil og processtyring. Samtidig arbejder projektledere ofte under et stort tidspres, som betyder, at der ofte handles på baggrund af vaner og 'gammel' viden. Nyere forskning peger på, at fremtidens projektledelse skal fokusere mere på projektets værdiskabelse, projektet som sociale processer og projektdeltagerne som refleksive praktikere. Du vil blive introduceret til forskning, teorier og metoder inden for en række områder, som vil kunne hjælpe dig til at navigere i komplekse sammenhænge, hvor standardiserede processer sjældent er løsningen.

- 23/01: Styregruppen som medspiller og aktiv samarbejdspartner.** Pia Petersen, partner og seniorkonsulent, Agil Procesforbedring
- 30/01: Systematisk projektetablering og konfliktløsning.** Pia Petersen, partner og seniorkonsulent, Agil Procesforbedring
- 06/02: Modstand, angst og strategier i projektarbejde.** Maibritt Højgaard, organisationspsykolog, ec2act
- 13/02: Agil ledelse af komplekse projekter – feedback og tilpasning.** Henrik Sternberg, partner og seniorkonsulent, Agil Procesforbedring
- 20/02: Læring og evaluering i og af projekter.** Thomas Bonderup, cand.scient.adm. og chefkonsulent, MacMann Berg

”Uløste konflikter kan koste kassen for virksomheder. Men forskning viser, at mediation er den mest velegnede måde til at løse konflikter.”

Finn Sten Jakobsen

Lektor i strategi og økonomi, Aarhus Universitet

Bag om medierne

Holdnummer: 1812-011
Dato: 24/1, 6 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Manipulation, spin og politikere, som hverken svarer på spørgsmål eller lytter. En urskov af skrevne medier, af radio og tv og senest nettet og mobilen. Det giver uendelige muligheder og frihed, men gør også det hele mere og mere uoverskueligt. Midt i alt det står medierne og journalistikken, som også er under pres og forandring. Spin, sprog, ytringsfrihed, undersøgelses, manipulation og snyd. Medierne er en integreret del af vores hverdag og et redskab i manges arbejdsliv. Men hvad sker der derude lige nu? Og hvordan gennemskuer du medierne? Bliv klogere på dagens og morgendagens medievirkelighed og lær at navigere i mediernes spin, spil og grafer.

- 24/01: Hvor er journalistikken og medierne på vej hen?** Flemming Tait Svith, forskningslektor i journalistik, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- 31/01: Medier, spindoktorer og politikere – hvem har magten?** Roger Buch, forskningschef i samfundsvidenskab, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- 07/02: Det talte sprog i medierne og sprogets konstante forandring.** Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- 14/02: Kugleregn møder kuglepen. Ytringsfriheden i tidens klemme.** Ejvind Hansen, forskningschef i journalistisk filosofi, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- 21/02: En ny undersøgelse viser – eller gør den?** Kresten Roland Johansen, projektleder og underviser i kvantitativ metode, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- 28/02: Har medierne styr på kilderne? Falske kilder, plagiatsager og kreditkortoplysninger.** Vibeke Borberg, forskningschef i medieret, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Tredje generations coaching

Holdnummer: 1812-135
Dato: 28/1, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 500 kr., studerende 300 kr.
Pris inkl. bog: 798 kr., studerende 598 kr. (bog værdi 398 kr.)
Maks. 30 deltagere
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Forelæsningen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj "Tredje generations coaching®" kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og bliv klogere på, hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur. Forelæsningen er baseret på bogen "Tredje generations coaching®" (Dansk Psykologisk Forlag).

Lær fra dig

Holdnummer: 1812-249
Dato: 4/2, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Christina Elisabeth Søgaard Jensen, cand.mag. i æstetik & kultur og adjunkt i multimediedesign, Erhvervsakademi Aarhus

Ledere og medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningsopgaver i hverdagen, skal skabe læring for andre. Det kan fx være i forbindelse med undervisning af kollegaer, elever, samarbejdspartnere, brugere eller kunder. Men hvordan skaber du optimal læring for andre? Du kan ikke bare fortælle dem det, du ved – de skal selv reflektere for at nå samme konklusion. At lære fra sig kræver en grundlæggende forståelse af, hvad læring er, og hvordan man lærer. Få indblik i, hvordan du skaber optimale læreprocesser for andre med fokus på bl.a. voksenpædagogiske grundbegreber, Blooms læringstaksonomi, hjernens indflydelse på læring og din rolle som underviser. Bliv introduceret til teorier, metoder og redskaber, som hjælper dig til at designe undervisningsforløb ud fra overvejelser om deltagernes læringsbehov, dit fagområdes læringsmæssige udfordringer og generel viden om læreprocesser og de mentale dynamikker, der kan udfolde sig i undervisning.

Mange danskere er på alle medieplatforme og ofte på flere medier på én gang. De yngre danskere bruger mobiltelefonen mest. De ældste ser derimod mest tv.

Fra arbejdsliv til en karriere i den tredje alder

Holdnummer: 1812-134
Dato: 11/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 500 kr., studerende 300 kr.
Maks. 50 deltagere
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., engkarriere

Har du holdt afskedsreception, eller er du på vej mod den store omstillingsproces fra arbejdslivet til de gode år derefter? Og er du usikker på, hvordan du fortsat kan fylde dit liv med aktiviteter, du brænder for, og som du er god til? Vi står midt i en brydningstid, hvor mange har behov for at udfordre gamle myter og forestillinger om aldring, arbejdslivet, senkarrieren og 'det store frikvarter' efter sidste dag på jobbet. Få inspiration til, hvordan du kan finde din helt egen løbebane i den nye fase i livet – som fuldvoksen mellem voksen og gammel. Lær også, hvordan du fortsat kan bruge løs af dine talenter og din erfaring. Til gavn for dig selv og for andre.

Ordet er dit!

Holdnummer: 1812-060
Dato: 21/3, 1 onsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfaste klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres. Forløbet tager udgangspunkt i bogen 'Så er det bare sagt' af Michael Ejstrup (Lindhardt og Ringhof 2017).

Det sproglige spanskrør

Holdnummer: 1812-146
Dato: 3/4, 6 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Er du helt sikker på, at du ved, om det hedder ligge eller lægge, springe eller sprænge, hans eller sin – eller hvad med farede eller for? Hvis ikke, kan du blive klogere nu. Vi dykker ned i detaljerne i det skrevne danske sprog og ser nærmere på de kvababbelser, som opstår, fordi vi ikke lige kan huske, hvad skolefrøkenen sagde. I grammatikken er der kommet mange nye regler til, og andre er faldet fra, siden skolepengene blev udregnet som hovedregning. Vi zoomer ind på kommaerne og sætter dem helt rigtigt på plads. Vi slutter af med at se på, hvordan dansk grammatik favner noget, mens andet er efterladt til frit snyd på vægten. Kom, vær med, og find ud af, om du nu også er så skriftklog, som du tror.

- 03/04: Ordklasser og ordet til debat
- 10/04: De hyppigste kvababbelser – hvad hedder det så egentlig?
- 17/04: Kommaet sættes på plads (1)
- 24/04: Kommaet sættes på plads (2)
- 01/05: Hvad betyder det så; ord og grammatik
- 08/05: Faste vendinger og andre sproglige billeder

Kroppens sprog i professionel praksis

Holdnummer: 1812-187
Dato: 4/6, 1 mandag
Tid: 17.30-21.00
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
Maks. 50 deltagere
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Helle Winther, lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster. Aftenen tager udgangspunkt i bogen 'Kroppens sprog i professionel praksis' (Billesø & Baltzer) og foregår i en vekselvirkning mellem teori, bevægelse og dialog.

Bedre videndeling på tværs

Holdnummer: 1822-007
Dato: 23/10 2018, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Videndeling er vigtig og skal på arbejdspladsen understøttes bedst muligt. Men videndeling er også lidt af et hurra-ord og dermed et område fyldt med historier og flokler, der udråber videndeling som den eneste sikre vej til succes. Få indblik i videndelingens DNA, hvordan videndeling udfordrer organisationer, og hvordan videndeling bedst muligt understøttes. Forløbet berører områder som arbejdsrum, distancearbejde, facilitering, ledelse og netværk, der alle netop påvirker – og er påvirket af – videndeling. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Bedre videndeling – teoretiske og praktiske perspektiver' (Hans Reitzels Forlag).

- 23/10: **Mod bedre videndeling.** Peter Holdt Christensen, lektor i organisation og ledelse, Copenhagen Business School
- 30/10: **Videndeling kan faciliteres.** Ib Ravn, faciliteringstræner og lektor i organisatoriske videnprocesser, Aarhus Universitet
- 06/11: **Barrierer for videndeling.** Christian Waldstrøm, lektor i netværk og organisation, Aarhus Universitet
- 13/11: **Relationer og videndeling.** Jesper Christensen, ph.d.-stipendiat i strategi og globalisering, Copenhagen Business School
- 20/11: **Videndeling i et globalt og tværkulturelt perspektiv.** Thomas Tøth, ph.d., konsulent og ekstern lektor i ledelse og globalt samarbejde, Copenhagen Business School
- 27/11: **Ledelse af videndeling.** Søren H. Jensen, lektor i strategi, ledelse og viden, Copenhagen Business School

Vi har et stort behov for refleksion

Hvordan skal vi leve vores liv? Lektor i filosofi Jørgen Husted forelæsninger om etik og 'Det gode liv' trækker på mere end 10. år fulde huse på Folkeuniversitetet. I vores moderne verden med masser af information og stor frihed for den enkelte møder de store spørgsmål fortsat en intens interesse.

Der er bøger overalt på filosof Jørgen Husted's kontor i Nobelparken i Aarhus. De dækker skrivebordet, reolen, lænestolen, ja endda lidt af gulvet. Man kan få den tanke, at her har fakta og videnskab fået overtaget – men det er faktisk helt forkert. For det er værdier og store, fællesmenneskelige spørgsmål, der optager Jørgen Husted. Og fakta har ikke noget med værdier at gøre, påpeger han og kigger hen over brillerne:

"Man kan ikke sige noget om menneskelige værdier ud fra kendsgerninger og fakta. Her kan videnskaben godt stikke piben ind. Hvordan skal vi leve vores liv? Hvad er et godt liv? Videnskaben kan ikke give svar. Her har vi kun samtalen. Vi må i dialog med andre om, hvad 'Det gode liv' egentlig er for os. Denne dialog har stået på i filosofien i 2500 år. Stik lige den," smiler han.

Jørgen Husted er lektor i filosofi på Aarhus Universitet og har udgivet 10 bøger, bl.a. en række bøger om etik inden for sygepleje og socialt arbejde. Hans forelæsningsrækker på Folkeuniversitetet om etiske teorier og det gode liv har kørt i årevis, og de bliver stadig hurtigt udsolgt.

"Vi mennesker har et stort behov for refleksion. Vi ved jo, at vi skal dø en dag – til forskel fra andre levende væsner. Sokrates startede samtalen – og filosofien – da han sagde til sin elev Platon: Skal vi samtale over et ikke uvæsentligt emne? Hvordan skal vi leve vores liv?" fortæller han. "Alle har adgang til den filosofiske diskussion. Den eneste billet, der kræves, er, at du vil lytte, prøve at forstå, og at du kan begrunde, hvad du siger."

Det gode liv: Venskaber eller Tivolitur?

Hvad er det så, det gode liv? Aristoteles peger på fx venskaber. Dybe, varige relationer og tilhørsforhold til fællesskaber og familie beriger vores liv. For Aristoteles kommer lykken af at leve på en bestemt måde: Være nogens ven. Bidrage til fællesskaber. Gøre noget for andre. Dette har en objektiv værdi i sig selv, mener han. Andre filosoffer i en meget lang tradition peger på, at det gode liv er, at man har det godt. At man får gode oplevelser og oplever nydelse, fx gennem god mad, sex, naturen, musik eller nydelsen ved at have magt eller indgå i fællesskaber.

"Det er noget helt andet. Du kan sagtens have et godt liv uden at leve dit liv godt. Tænk på en mafiaboss. Han oplever nydelse, men lever han sit liv godt? Nej," siger Jørgen Husted.

"Du kan også leve dit liv godt uden at have et godt liv. Ekstreme eksempler er dem, der udsætter sig for forfølgelse og tortur for at opnå noget i en god sags tjeneste. Kan man leve godt i en koncentrationslejr? Nogle vil sige ja. Men har man et godt liv der? Nej."

Han oplever, at der hersker en fælles forståelse i samfundet om, at det gode liv er at rejse, få gode oplevelser, spise god mad, være sammen med venner osv.

"Er vi lidt blufærdige, når vi bare godtager rejser og oplevelser som det gode liv? Skal livet være en Tivolitur? Måske er det ikke nok til at skabe et godt liv. Livet stiller krav til dig. Det er ikke nok at tage imod nydelse. Som Aristoteles siger: Du må tage ansvar for dit liv," siger han og tilføjer, at dette spændingsfelt netop er hovedtemaet i Kierkegaards 'Enten-Eller'.

af Jonna Toft
Læs hele artiklen på fuau.dk

Jørgen Husted
Lektor i filosofi
Aarhus Universitet

Psykologi og sundhed

Et godt liv er mange ting.

Mange knytter det til et godt helbred fysisk såvel som psykisk.

Men hvordan tager man bedst vare på sig selv og andre?

Få viden om kropslig udfoldelse, læring, kost og meget andet.

Socialpsykologi

Holdnummer: 1722-144
Dato: 24/10, 7 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Carl Kähler, mag.art. i psykologi

Socialpsykologien beskæftiger sig primært med interaktionen mellem individet og de grupper, det forholder sig til: Familien og dens opdragelsesmetoder, økonomi og sociale status, skolen, uddannelse, arbejde og kultur. Socialpsykologien beskæftiger sig i dag med alle sider af socialiseringsprocessen, hvor igennem nye generationer integreres i de samfund, de skal være en del af. Denne proces kan gå godt, og den kan gå mindre godt. Når den går godt, kommer der som hovedregel velfungerende og socialt integrerede mennesker ud af det. Når den ikke gør det, kan der komme mindre velfungerende mennesker ud af det. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Socialpsykologi. En grundbog' (Hans Reitzels Forlag).

Angst hos børn

Holdnummer: 1722-145
Dato: 25/10, 3 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Undervisere: Bianca Munkebo Christiansen, cand.psych. og videnskabelig assistent, Center for Angst, Københavns Universitet og Nicoline Normann, cand.psych., ph.d.-studerende, Center for Angst, Københavns Universitet

Angstlidelser er den hyppigst forekommende psykiske lidelse i barndommen. Det anslås, at ca. én ud af syv børn og unge på et tidspunkt opfylder kriterierne for en psykiatrisk angstdiagnose. Ubehandlet angst har massive negative kort- og langsigtede konsekvenser. Angst i barndommen er sammenfaldende med mobning, skolevægring, skolefaglige problemer og social isolation. Men hvad er angst, og hvornår er det normalt at bekymre sig, og hvornår bliver det et problem? I forløbet vil deltagerne blive introduceret til de mest almindelige angstdiagnoser, ligesom forløbet vil tage deltagerne omkring rationaler og grundprincipper for kognitiv adfærdsterapi og metakognitiv terapi til børn.

25/10: Hvad er angst, og hvad skyldes det?
01/11: Behandling af angst: kognitiv adfærdsterapi til børn
08/11: Behandling af angst: metakognitiv terapi til børn

Flow – forskning og anvendelse

Holdnummer: 1722-024
Dato: 25/10, 7 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Flow er en positiv, koncentreret tilstand, hvor al opmærksomhed er samlet om en bestemt aktivitet, som er så krævende og engagerende, at man må anvende mange mentale ressourcer for at klare den. Tidsførmelsen forsvinder, og man glemmer sig selv. Begrebet 'flow' har de seneste år vundet indpas i vores bevidsthed. Men kan vi overhovedet bruge det til noget på arbejdet og privat? Forelæsningsrækken forsøger at finde svarene og giver dig inspiration til, hvordan du kan bruge flow, hvad enten det er i privat-, fritids-, familie- eller arbejdslivet.

25/10: **Introduktion til flow: forskning, teori og anvendelse.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
01/11: **Flow og det gode, meningsfulde liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet
08/11: **Relationer og flow.** Anne Linder, psykolog og centerleder, Dansk Center for ICDP
15/11: **Flow og meditation.** Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach
22/11: **Flow, uddannelse og læring.** Kirsten Gibson, cand.mag., direktør, Waves Education
29/11: **Flow, innovation og entrepreneurskab.** Anne Kirketerp Linstad, ph.d. i foretagsomhed
06/12: **Flow i arbejdslivet.** Hans Schmidt Borgholm, cand.scient., master i positiv psykologi, manager at TDC Hosting

Autisme hos børn

Holdnummer: 1722-025
Dato: 28/10, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Cecilia Brynskov, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet og ekstern lektor i audiologopædi, Københavns Universitet

Næsten 1 % af alle børn har autisme. At have autisme betyder, at man har vanskeligt ved kommunikation og ved at indgå i sociale sammenhænge. Man har også en begrænset og ensformig adfærd. Men autisme kan se ud på mange forskellige måder, og det er også meget forskelligt, hvordan autismen påvirker den enkelte og familien. Forelæsnngen giver en introduktion til, hvad autisme er, og hvad autisme skyldes. De mest udbredte behandlingsformer bliver præsenteret og diskuteret, og vi ser nærmere på, hvor god dokumentation der er for de enkelte behandlingsformers effekt. Desuden rettes fokus mod, hvordan autismen påvirker familien, især søskende, bedsteforældre og forældre, herunder forældrenes parforhold.

”Når jeg forelæser om autisme på Folkeuniversitetet, oplever jeg, hvordan folks kærlighed til deres børn eller børnebørn kan skabe en meget stor længsel efter viden. Det gør mig lige rørt hver gang.”

Cecilia Brynskov
Ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Sex – kun for kvinder

Holdnummer: 1722-224
Dato: 18/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 400 kr., studerende 250 kr. (inkl. bog)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Undervisere: Lillian Kempf, overlæge og sexolog, Fertilitetsklinikken Horsens og Ditte Trolle, speciallæge i gynækologi og adjungeret lektor i sexologi, Aarhus Universitet

Sex kan være en kilde til glæde, velvære, afslapning, nærvær og samhørighed, men også til smerte, sorg og bekymring. Denne dag sætter vi fokus på kvinder og sex og dykker ned i en række relevante spørgsmål: Er kvinders sexlyst anderledes end mænds? Hvad bliver kvinder tiltrukket af, og har de lov til at følge deres lyst? Hvad betyder hormonerne, findes g-punktet og hvor lang tid tager det at få orgasme? Du kan også få indblik i, hvad en sexologisk behandling går ud på. Kom og hør Ditte Trolle og Lillian Kempf, der begge er gynækologer og sexologer, fortælle om kvinders seksuelle længsler, lyster og problemer i alle aldre. Der vil desuden være mulighed for diskussioner i grupper og for at få svar på alle dine spørgsmål om kvinder og sex. Undervisningen tager bl.a. afsæt i 'Sex efter 50'. Og i tænkepausebogen 'Sex' (Aarhus Universitetsforlag), som er inkluderet i prisen.

Flere gode vaner

Holdnummer: 1722-136
Dato: 19/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

Hvis vi ønsker at ændre noget i vores liv, skal vi ændre de små ting, vi gør dagligt – vi skal ændre vores vaner. De fleste mennesker har svært ved at ændre deres vaner, fordi de ganske enkelt ikke ved, hvad der skal til. Få forskningens råd til, hvad du helt konkret skal gøre, hvis du vil øge sandsynligheden for at lykkedes med at skabe varige, nye gode vaner. Dagen byder på forelæsning og forskellige praktiske øvelser. Du vil blive guidet skridt for skridt i at designe og implementere nye gode vaner i din hverdag. Når dagen er færdig, vil du have designet en personlig vaneplan, som du kan gå hjem og implementere. Alle deltagere bedes medbringe papir/notesbog og noget at skrive med.

Lær at forstå dit barn

Holdnummer: 1722-128
Dato: 21/11, 3 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Hvordan ruster man bedst muligt et barn til at møde de udfordringer, som livet giver? Hvordan kan forældre og nære voksne opdrage barnet til at blive et selvstændigt og livsmodigt individ? Bliv klogere på dit barn, når tre eksperter præsenterer ny viden fra forskningens verden inden for opdragelse og børnepsykologi. Hør bl.a., hvordan man forstår særligt sensitive børn, og få indblik i, hvordan barnet lærer at forstå andre mennesker og deres forskellige holdninger og antagelser om verden. Forelæsningsrækken giver nye perspektiver på de bedste betingelser for børns udvikling.

- 21/11: Styrk dit barns karakter.**
Per Schultz Jørgensen, professor i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 28/11: Hvordan lærer børn at forstå andre mennesker?**
Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 05/12: Særligt sensitive børn.**
Anne-Mette Sohn, cand.pæd. i pædagogisk psykologi

Bæredygtig dannelse – skitser til en empatisk verden

Holdnummer: 1722-216
Dato: 22/11, 4 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Kloden kalder på mennesker med dannelse og etisk kompas, så vi sammen kan løse tidens nøgleudfordringer. Der er brug for en opdateret forståelse af almindendannelse – bæredygtig dannelse. Det kræver, at vi som mennesker og systemer udvikler kapaciteter som opmærksomhed og nærvær, empati og relation og resiliens og bæredygtighed og genfinder en sund balance mellem data og dannelse. Med indledende afsæt i en beskrivelse af nutidens mange datakrav giver forelæsningsrækken et bud på et fremtidsorienteret dannelsesbegreb, som begriber og griber nutidens udfordringer, hvor naturvidenskabelig dannelse, eksistentiel selvdannelse og hjertets dannelse komplementerer almindendannelse. Forløbet tager bl.a. udgangspunkt i bogen BÆREDYGTIG DANDELSE (Dafolo).

- 22/11: Introduktion til 'bæredygtig dannelse' som begreb, greb og ramme.** Lone Belling, cand.phil og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab
- 29/11: Hjertets dannelse.** Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 06/12: Naturvidenskabelig dannelse.** Jeppe C. Dyre, professor i fysik, Roskilde Universitet
- 13/12: Opmærksomhed, empati og resiliens.** Lone Belling, cand.phil og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Læringens DNA

Holdnummer: 1722-294
Dato: 5/12, 1 tirsdag
Tid: 17.15-19.00
Pris: 160 kr., studerende 110 kr.
Pris inkl. bog: 279 kr., studerende 229 kr. (bog værdi 130 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Theresa Schilhab, lektor i pædagogik og uddannelse, Aarhus Universitet

Hvornår lærer vi bedst? Er det, når vi lytter til en fortælling, når vi sidder med næsen i en bog, eller når vi får lov til at bruge vores krop? Når koncentrationen svigter, kan det være svært at lære nyt ved at lytte eller læse. Et godt kneb er at få alle vores sanser i spil. Vi har brug for at have billeder, lugte eller lyde fra det, vi skal lære. Det skyldes helt grundlæggende biologiske forhold, som er dybt forankret i vores DNA. Bliv klogere på, hvordan viden om læringens DNA fx kan bruges til at understøtte undervisningen i folkeskolen, og få en større forståelse for, hvorfor du lærer bedre på nogle tidspunkter end andre. Forelæsningen bygger på bogen 'Læringens DNA' (Aarhus Universitetsforlag), som kan tilkøbes forelæsningen.

Jungs filosofi

Holdnummer: 1812-152
Dato: 22/1, 5 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Aksel Haaning, lektor i filosofi, Roskilde Universitet

Siden 1990'erne er psykoanalysens historie, herunder den schweiziske psykiater C.G. Jungs psykologi, blevet omvurderet i videnskabshistorisk sammenhæng. I dag, efter udgivelse af Liber Novus (Den røde Bog) i 2009, fremstår Jung som en af det 20. århundredes store tænkere og kulturanalytikere. I disse år forskes der i både Jungs kendte udgivelse, men også i en række hidtil ukendte og utilgængelige skrifter, brevdgivelser og forelæsninger. Resultatet er en nytolkning af Jungs bidrag til modernismen og det 20. århundredes intellektuelle historie. Få en indføring i moderne Jung-forskning. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Jung - en stemme fra dybet' (Akademisk Forlag)

- 22/01: Psykoanalysen i videnskabshistorisk kontekst: Udvikling af, hvad Jung kalder den 'konstruktive metode' (1900-ca. 1921)**
- 29/01: Den enkeltes vision af kollektivets problem: 'Liber Novus' (Den røde Bog), skrevet mellem 1913 og 1930 (udkom 2009)**
- 05/02: Jung på sporet af det ukendte balanceprincip: individuation og kulturelle paralleller (1918-1929)**
- 12/02: Den kulturhistoriske analyse af den vestlige mentalitet i mellemkrigsårene: "Europa, vores største problem ..." (1929-1945)**
- 19/02: Revurdering af kristendommen: opdagelse af den glemte eros (1945-1961)**

Mindfulness

Holdnummer: 1812-201
Dato: 22/1, 7 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Interessen for mindfulness er i de seneste år blomstret op, men konceptet og teknikkerne har været kendt i buddhismen gennem mere end to et halvt tusinde år. Så hvad kan mindfulness tilbyde nutidens mennesker? Hvad er mindfulness egentlig? Hvor og hvornår kan det bruges? Og hvad ved man reelt om mindfulness i teori og praksis? Få indsigt i forskeres viden om mindfulness. Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. At arbejde med mindfulness betyder, at man observerer og oplever tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden at vurdere dem. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet samt konstant kontakt med mange mennesker gennem mail, mobil og Facebook, kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde.

- 22/01: Introduktion til mindfulness.** Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie
- 29/01: Mindfulness-baseret terapi til angst og depression.** Jacob Piet Jakobsen, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet
- 05/02: Mindfulness i mødet med moderniteten.** Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 12/02: Mindfulness og arbejdsliv.** Lone Overby Fjorback, ph.d., klinisk lektor, overlæge og CFM certificeret MBSR-lærer samt leder af Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 19/02: Hjernen, stress og mindfulness.** Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet
- 26/02: Mindfulness og det stressede genom.** Jesper Dahlgaard, docent og lektor, VIA Sundhed/ Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 05/03: Perspektiver på praktisk anvendelse.** Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie

Kroppen fra top til tå

Holdnummer: 1812-102
Dato: 23/1, 5 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Vi spiser, vi ånder, vi bevæger os, vi lever. Kroppen er fantastisk og kompleks på en gang. Den har udviklet sig i millioner af år, og vi er blevet studeret og endevendt af videnskaben for at forstå de komplekse mekanismer, der gør, at vi ser ud og fungerer, som vi gør. Lær din krop at kende, når vi dykker ned i dens anatomi og ser nærmere på, hvordan den er opbygget og fungerer.

- 23/01: Fordøjelsessystemet.** Maja Sofie Thiele, læge og lektor i leversygdomme, Odense Universitetshospital og Syddansk Universitet
- 30/01: Bevægeapparatet.** Bjarne Møller-Madsen, klinisk professor i ortopædkirurgi, Aarhus Universitetshospital
- 06/02: Nervesystemet.** Helle H. Damkier, lektor anatomi og cellebiologi, Aarhus Universitet
- 13/02: Kredsløbet.** Christian Aalkjær, professor i biomedicin, Aarhus Universitet
- 20/02: Respirationssystemet.** Hans Malté, lektor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

Depression – en folkesygdom

Holdnummer: 1812-142
Dato: 24/1, 1 onsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Søren Dinesen Østergaard, læge, ph.d, lektor i klinisk medicin, Aarhus Universitet

Depression er en alvorlig psykisk lidelse, der karakteriseres ved gennemgribende nedtrykthed og manglende evne til at føle glæde, lyst og interesse for livet. Ca. 125.000 danskere lider netop nu af en behandlingskrævende depression, men hvad vil det sige at have en depression? Hvem rammes af depression? Hvordan stilles diagnosen? Findes der forskellige typer depression? Hvordan behandler man depression – og hvad viser den nyeste forskning på området? Få svarene, når vi stiller skarpt på folkesygdommen.

Alt hvad du bør vide om psykologi

Holdnummer: 1812-044
Dato: 24/1, 6 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningerne giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

- 24/01: Socialpsykologi.** Per Schultz Jørgensen, professor i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 31/01: Læringspsykologi.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 07/02: Udviklingspsykologi.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 14/02: Kognitionspsykologi.** Robin Døngart, ekstern lektor i psykologi, Københavns Universitet
- 21/02: Personlighedspsykologi.** Jesper Dammeyer, lektor i personlighedspsykologi, Københavns Universitet
- 28/02: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, cand.psych., FORCE Technology, Afdelingen for Anvendt Psykologi

At forstå sorg og tab

Holdnummer: 1812-006
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Mai-Britt Guldin, postdoc på institut for folkesundhed, Aarhus Universitet

Alle mennesker vil i løbet af livet opleve sorg og bekymring. En stor sorg ved dødsfald er altid forbundet med store forandringer i livet, som kræver bearbejdning. Nogle bliver bange og lukker sig inde, mens andre med bearbejdningen kommer styrkede igennem sorgen. Lær at forstå sorgen endnu bedre både som et teoretisk fænomen og som et eksistentielt menneskeligt vilkår. Få nye perspektiver på den måde, vi i teori og praksis tænker om sorg, hvordan det ser ud at være i sorg, og hvad vi i dag ved om at leve med sorg.

Sov godt

Holdnummer: 1812-203
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Poul Jørgen Jennum, klinisk professor i neurofysiologi og overlæge, Glostrup Hospital og Københavns Universitet

Vi bruger ca. en tredjedel af livet på at sove, og bare en enkelt nat uden søvn minder de fleste om, at søvnen er vigtig – faktisk livsvigtig. Men hvad er det, der sker, når vi sover? Og hvorfor har vi behagelige drømme og uhyggelige mareridt? Forskning viser, at kroppen arbejder videre, mens vi sover og sørger bl.a. for at styrke immunforsvaret, forbedre hukommelsen, regulere appetitten og holde humøret i top. For mange er søvn en selvfølge, men ca. 20 % af den danske befolkning lider af dårlig søvnkvalitet eller alvorligere søvn sygdomme, som kræver behandling. Men hvilken grad af søvnmangel skal der til, for at vi skal være bekymrede? Og hvilke muligheder er der for behandling? Få et indblik i søvnens og drømmenes funktioner, og hør hvordan det påvirker vores trivsel og velvære.

Mennesket forandrer sig. Dets følelser, perception, tænkning, adfærd og sociale liv ændrer sig hele livet. Engang handlede udviklingspsykologi især om børns udvikling, nu er fokus på hele menneskelivet.

Kort og godt om menneskets ernæring

Holdnummer: 118-236
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Esben Skipper Sørensen, lektor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Low-carb high-fat, multivitaminer, fiskeolier og biotilgængelige mineraler. Nyhedsstrømmen er fyldt med råd og anbefalinger om, hvad man bør spise, og hvad man aldeles ikke bør sætte tænderne i, hvis man vil være sund og rask. Det kan være svært at overskue og gennemskue vigtigheden af sådanne budskaber. Men uanset om man spiser for at leve eller lever for at spise, har vores krop nogle grundlæggende ernæringsbehov. Vi skal have kulhydrater, fedt, proteiner, fedtsyrer, vitaminer og mineraler. Men hvilken rolle spiller de enkelte komponenter, og hvad kan man få for meget eller for lidt af? Og hvordan er fordøjelsessystemet indrettet, og hvad betyder det, at vi har 100 billioner bakterier i tarmen? Dagen giver en grundlæggende introduktion til menneskets ernæring, og gør dig bedre rustet til at forstå kroppens basale behov.

Sæt turbo på retningen mod dit drømmeliv

Holdnummer: 1812-062
Dato: 25/2, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Frederik Banzhaf, studieadjunkt i præstationspsykologi, Aalborg Universitet

Har du kurs mod dine drømme? Invester en dag og lær, hvordan du optimerer anvendelsen af din hjernes fantastiske potentiale. Du bliver gennem dagen introduceret til strategier, værktøjer og konkrete anbefalinger, som er direkte anvendelige i dit eget liv. Målet er klarhed, mod og mentalt overskud; evnen til at bryde fri uden at svigte dine eksisterende forpligtigelser. Dagen er baseret på den nyeste forskning inden for neurofysiologi, motivations- og præstationspsykologi, og struktureres så din forståelse og praktiske anvendelse er i højsædet. Hvis du ønsker at leve et ekstraordinært og meningsfyldt liv – og ønsker konkrete værktøjer til at sætte farten op i realiseringen af dine drømme – er denne dag for dig!

Børns udvikling

Holdnummer: 1812-020
Dato: 3/3 og 4/3, 1 weekend
Tid: 10.00-16.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

Hvornår begynder børn at kunne huske? Hvordan forstår de den fysiske verden? Og hvornår får de en forståelse for andre mennesker? Forskning i børns udvikling har gennemgået en rivende udvikling igennem de seneste 30 år. Tidligere var udviklingspsykologien primært præget af enkelte altomfavnende teorier som eksempelvis Freuds og Piagets. I dag tegnes faget snarere af en lang række 'mini-teorier', der ikke hævder at kunne give en samlet beskrivelse af børns udvikling. Få indblik i børns perceptuelle og intellektuelle udvikling, deres følelser og temperament, sprogudvikling, forståelse af andre mennesker samt hvordan de husker konkrete begivenheder. Undervisningen har især fokus på spæd-, små- og førskolebørn.

En god mavefornemmelse – bakterier

Holdnummer: 1812-045
Dato: 7/3, 3 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Undervisere: Martin Iain Bahl, seniorforsker i tarmmikrobiologi, DTU Fødevareinstituttet og Trine Nielsen, læge og ph.d. i tarmbakterier, The Novo Nordisk Foundation Center for Basic Metabolic Research, Københavns Universitet

I vores tarmsystem lever der omkring 1,5 kg bakterier. Disse bakterier lever i et tæt fællesskab med os som vært, og ved at sikre bakterierne et gunstigt og næringsrigt miljø, udfører bakterierne til gengæld en række livsvigtige funktioner, som vi ellers ikke selv kan udføre. Vi har alle vores egen unikke bakteriesammensætning, som kan beskytte os mod alt mulig ondskab. Dog tyder nyere forskning på, at en ugunstig sammensætning af disse bakterier er forbundet med en række tilstande og sygdomme som fedme eller type 2-diabetes. Bliv klogere på, hvilken betydning tarmens bakterier har for vores sundhed og sygdomme, og hør mere om, hvordan påvirkning af tarmens bakteriesammensætning kan være en del af fremtidens behandlingsformer.

Forelæsninger om vores fantastiske tarmsystem er populære. Vil du blive klogere på maven i foråret 2018?

Kunsten at glædes

Holdnummer: 1812-143
Dato: 21/3, 1 onsdag
Tid: 17.30-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lysten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Vi skal ikke alene tænke på vores egen glæde, men i høj grad også have fokus på at kultivere fællesglæden og medglæden. Med afsæt i den nyeste viden om stress, trivsel og livskvalitet sætter denne aften fokus på, hvordan du kan slippe fri fra misundelsens klæer, løfte din livsglæde og styrke dine sociale relationer – lige fra venskaber og parforhold til arbejdsrelationer – samt øge din robusthed mod stress. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella), der kan give alle inspiration til at glædes endnu mere.

En tredjedel af alle danskere forventes at få kræft, og det er en sygdom, som vil berøre os alle – enten som patient eller pårørende.

Forbandede sunddom

Holdnummer: 1812-202
Dato: 21/3, 1 onsdag
Tid: 17.45-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Morten Ebbe Juul Nielsen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

Vi er dybt optaget af sundhed og forsøger at fremme den gennem motion og indtag af fødevarer. Begreber og trends som fitness, maratonløb, økologi, slankekure og asketisk levevis opfattes af et stort flertal som positive og vigtige i jagten på at opnå "det perfekte liv". Men er sundhed entydigt godt for alle eller blot et udtryk for status? Har alle råd til optimal sundhed, eller er fokuseringen på kilo og kalorier med til at sparke nedad mod dem, der ikke har råd og overskud til at tage ansvar for egen sundhed? Er det overhovedet retfærdigt af samfundet at kræve det af alle? Det lader til, vi er dømt til sundhed dikteret af den herskende klasses løftede pegefingre, politikernes ønsker om at kontrollere befolkningen – og vores egne forventninger og statusjagt. Sundhed er blevet erstatningsreligion. Hvad stiller vi op med ulighed i sundhed, ansvar for eget helbred, skadesvirkninger ved forebyggelsestanken, økologikulten, og mange andre temaer, der forbinder sig til vores tids usunde besættelse af sundhed?

Særligt sensitiv eller særligt udfordret?

Holdnummer: 1812-144
Dato: 3/4, 4 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Følsomme børn, der opleves at reagere kraftigt på stimuli – både fra verden omkring og fra barnets indre univers – bliver ofte betegnet som særligt sensitive. Men denne betegnelse kan muligvis gøre mere skade end gavn, da barnet vokser op med en tiltro til, at omgivelserne skal rette sig ind efter deres særlige behov, fremfor at lære at håndtere det, der er hårdt og svært. Forelæsningsrækken går kritisk og konstruktivt til begrebet særligt sensitiv, og præsenterer en forståelse af børns psykiske sårbarhed, der gør det muligt at støtte barnet i en sund udvikling, hvormed det kan overkomme sine udfordringer. Hør om cases og teorier om temperament, forældre-sensitivitet og selvkontrol. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Særligt sensitiv eller særligt udfordret?' (Akademisk Forlag, 2016) og henvender sig til psykologer, pædagoger, lærere, forældre og andre med interesse for emnet.

- 03/04: Særligt sensitiv. Introduktion til begrebet.** Marie Tolstrup, cand.psych.aut., specialist i psykoterapi, børn, praktiserende psykolog
- 10/04: Introduktion til alternative begreber.** Sofie Wille Østergaard, cand.psych., Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Ambulatorium for småbørn
- 17/04: Særligt sensitiv, autisme, ADHD eller angst?** Marie Tolstrup, cand.psych.aut., specialist i psykoterapi, børn, praktiserende psykolog
- 24/04: Behandlingsmuligheder.** Sofie Wille Østergaard, cand.psych., Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Ambulatorium for småbørn

Du tilmelder dig på www.fuau.dk. Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at ringe

Kræftens gåder

Holdnummer: 1812-140
Dato: 4/4, 6 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Mere end en kvart million danskere lever med diagnosen, og hver tredje dansker skønnes at få sygdommen på et tidspunkt i livet. Kræft er en af de helt store dræbere, og årsagerne til sygdommen er mange og dækker alt fra livsstil og miljø til arv og hormoner. Men det er ikke kun den fysiske krop, der bliver ramt i forbindelse med kræft. Der er også store psykiske og sociale følgevirkninger forbundet med sygdommen – både for den syge og for de pårørende. I denne forelæsningsrække giver forskerne svarene på en lang række kræftrelaterede spørgsmål. Hvordan opstår kræft i kroppen? Hvilke behandlingsmetoder er de mest lovende i øjeblikket? Og hvordan kommer man videre med livet efter en kræftsygdom?

- 04/04: Introduktion – hvad er kræft?** Peter Hokland, klinisk professor i hæmatologi, Aarhus Universitet
- 11/04: Gener og kræft.** Jan Alsner, professor i eksperimentel klinisk onkologi, Aarhus Universitet
- 18/04: Immunforsvaret som våben mod kræftceller.** Sine Reker Hadrup, lektor i immunologi, Danmarks Tekniske Universitet
- 25/04: Kost og kræft.** Cecilie Kyrø, post.doc. i epidemiologi, Center for Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse
- 02/05: Livet efter kræft.** Christoffer Johansen, professor, overlæge, dr.med. og ph.d. i klinisk medicin, Rigshospitalet og unitleder ved Kræftens Bekæmpelse
- 09/05: Naturens egen kræftmedicin.** Thomas Bjørnskov Poulsen, adjunkt i kemi, Aarhus Universitet

Immunforsvar – kampen i kroppen

Holdnummer: 1812-141
Dato: 7/4, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Ib Søndergaard, cand.scient., biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten eller cancer. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningerne giver en basal introduktion til immunsystemet. Bliv bl.a. klogere på, hvorfor nogle mennesker får allergier eller autoimmune sygdomme, og hør om nye tiltag inden for cancerbehandling, malariavacciner samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Få indblik i kroppens forsvarsmekanismer og de angreb, kroppen udsættes for. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

Pædagogikkens idéer

Holdnummer: 1812-153
Dato: 11/4, 6 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Pris inkl. bog: 940 kr., studerende 640 kr. (bog værdi 399 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Vi har alle som børn og elever været udsat for opdragelse og undervisning, mange har taget en uddannelse, og de fleste voksne får som forældre en opdragende rolle og ofte også en pædagogisk eller uddannende funktion i arbejdslivet. I vid forstand handler pædagogik om menneskers dannelse i udviklingen af værdier, viden og kunnen hos den enkelte. Alle samfund opdrager, oplærer og uddanner, og det gør de, fordi individers egenskaber og kundskaber udgør ethvert samfunds egentlige livsnerve og bestemmer dets videreførelse. Gennem historien har forskellige ideer om opdragelse, dannelse og uddannelse gjort sig gældende – også i Danmark. Forelæsningsrækken tager dig med på en tur igennem de pædagogiske ideers historie fra antikken til i dag. Forelæsningerne tager afsæt i bogen 'Pædagogikkens idéhistorie' (Aarhus Universitetsforlag), som kan tilkøbes forelæsningsrækken.

- 11/04: Fra antik og middelalder til renaissance.**
Hans Siggaard Jensen, professor i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 18/04: Fra reformation til pietisme.** Ove Korsgaard, professor emeritus i generel pædagogik, Aarhus Universitet
- 25/04: Oplysning og nyhumanisme.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet
- 02/05: Den folkelige og nationale pædagogik.** Ove Korsgaard, professor emeritus i generel pædagogik, Aarhus Universitet
- 09/05: Fra reformpædagogik til demokratisk progressivisme og kritisk pædagogik.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet
- 16/05: Globalisering, livslang læring og kompetenceudvikling.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet

Lev livet med Det Dobbelte KRAM

Holdnummer: 1812-210
Dato: 30/5, 1 onsdag
Tid: 17.30-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Peter Thybo, master i læreprocesser, PD. i alm.pæd. og fysioterapeut

De fleste af os kender de traditionelle KRAM-faktorer (Kost, Rygning, Alkohol og Motion), der tilsammen er vigtige livsstilsområder med afgørende betydning for vores fysiske helbred. Vi er dog blevet mere og mere opmærksomme på, at den mentale sundhed er mindst lige så vigtig for et menneskes trivsel. Peter Thybo er specialist i sundhedsfremme og forebyggelse og har suppleret de klassiske KRAM-faktorer med et mentalt sundheds-KRAM; Kompetencer, Relationer, Accept og Mestring. Denne aften kan du få indsigt i, hvordan vores fysiske helbred og mentale sundhed spiller sammen i dynamiske sammenhænge, samt hvad du skal være særligt opmærksom på i forhold til din egen livskvalitet og dit "psykiske immunsystem". Bliv klogere på de vigtigste faktorer, der ligger bag vores trivsel og livskvalitet i en hverdag med udfordringer, forandringer og måske sygdom. Forelæsningerne bygger på bogen 'Det Dobbelte KRAM' (Hans Reitzels Forlag).

"I 1940'erne blev folk, der bandede, var aggressive og frivole ofte diagnosticeret som psykopater – især hvis man var kvinde."

Jesper Vaczy Krag
Lektor i medicinhistorie, Medicinsk Museion, Københavns Universitet

Psykopater i hverdagen

Holdnummer: 1812-139
Dato: 4/6, 1 mandag
Tid: 17.30-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Undervisere: Jesper Vaczy Kragh, lektor i medicinhistorie, Medicinsk Museion, Københavns Universitet og Irene Rønn Lind, psykolog og forfatter

En såkaldt 'hverdagspsykopat' er oftest en mand, der umiddelbart fremtræder psykisk sund, med god øjenkontakt og charme. Men han handler ofte efter det, der tjener hans eget behov for magt og beundring. Før i tiden var man psykopat, men i dag hedder diagnosen dyssocial personlighedsforstyrrelse og kan være meget vanskelig at diagnosticere og udrede. Kom med tilbage i psykiatrihistorien og hør, hvordan vi har behandlet og set på psykopaten gennem tiden. Herefter dykker vi ned i psykologien og de psykopatiske træk, som mange af os måske genkender fra vores liv eller hverdag. Måske kender du selv et magtmenneske? Aftenen tager bl.a. afsæt i bogen 'Forklædt – pæne psykopater og deres ofre' (Credo)

Spis protein til alle måltider

Generelt får vi danskere protein nok i kosten, men vi kunne fordele det bedre hen over dagen, fortæller ekspert i idrætsernæring Mette Hansen. Hun forsker i, hvordan protein hjælper idrætsfolk til at restituere bedre og få større gevinst af træningen.

Proteiner er vigtige byggesten for kroppen. Mens vi sover, knokler kroppen for at komme sig oven på alle de ødelæggelser og stimuli, vi har udsat den for i løbet af dagen, fx løbetræning.

"Hård løbetræning kan smadre cellevæggene i muskelcellerne, især hvis træningen indeholder løb ned ad bakker eller trapper. Vi kan se det på muskellævsprøver og i blodprøver. Løbere, der træner intensivt, har derfor brug for ekstra protein til at genopbygge musklerne. Cykling medfører ikke muskelødelæggelse i samme grad", forklarer lektor, ph.d. Mette Hansen.

Hun forsker især inden for to områder: Idrætsernæring med fokus på proteiner samt effekten af kvindelige kønshormoner på skeletmusklerne. På kontoret på Institut for Folkesundhed står flere bøger om træning og rehabilitering, som hun har bidraget til, og så har hun – meget passende – en storslået udsigt over grønne fodboldbaner og svømmestadion. Her i efteråret skal hun og nogle kolleger gennemføre et forskningsprojekt, hvor de undersøger, om løbere, der indtager protein inden de går i seng, restituerer bedre og dermed bedre kan tolerere intensiv løbetræning. Det er afprøvet med god effekt på folk, der dyrker styrketræning.

"Perspektivet er interessant for både motionister og elite, ja for alle, der gerne vil komme sig hurtigere oven på træning eller skader, fortæller hun hen over kaffekopperne og tilføjer, at på flere hospitaler undersøger man, om patienterne kommer sig hurtigere, hvis de får en proteinrig drik, fx mælk, inden sengetid."

Motion – så taber du fedt, ikke muskler
Der er al mulig grund til at holde sig fysisk aktiv. Løb og andre former for bevægelse har stribevis af gode effekter, ikke mindst regulerer det appetitten, forebygger livsstilssygdomme og visse kræftformer. Vil man tabe sig, er det en god ide at supplere diæten med træning. Kombinationen betyder nemlig, at det er fedtet, man taber, og ikke 'mager legemsmasse', altså muskelvæv.

Er du kun på diæt, men dropper træning, vil helt op til en tredjedel af vægttabet bestå af mager legemsmasse. Det vil få hvilestofskiftet til at falde og medføre, at det bliver vanskeligt at holde vægten, når diæten er slut. Desuden bliver musklerne svagere, så hverdagens gøremål kan komme til at føles mere uoverkommelige – med risiko for, at aktivitetsniveauet og dermed energiforbruget falder.

"Træning i forbindelse med en slankekur har en muskelbevarende effekt. Men virkningen er lokal, så det gælder kun de muskler, du træner. Selv om du løber, kan du altså godt få tynde overarme", smiler Mette Hansen. Hun råder til, at man dyrker styrketræning for hele kroppen. Både for at undgå tab af muskelmasse under vægttabet, for at forebygge skader og for at imødegå det tab af muskelmasse, vi alle oplever med alderen.

Af Jonna Toft
Læs hele artiklen på fuau.dk

Mette Hansen
Lektor i folkesundhedsvidenskab
Aarhus Universitet

Naturvidenskab og teknologi

Naturvidenskaben søger svar i verdens byggesten. Den rejser ud til fjerne galakser og ned i de mindste partikler. Det er en fascinerende verden, der kan gøre os klogere på både universets oprindelse og fremtid.

Liv i Universet

Holdnummer: 1722-298
Dato: 25/10, 4 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Arne Damm, astronom

Vi kender kun til liv ét sted i Universet, men der er faktisk mulighed for liv andre steder. Vi skal se på mulighederne for at finde liv i vores eget planetsystem 'Solsystemet', og på de mange andre muligheder resten af Universet byder på. Der er fundet mange planeter, der kredser rundt om andre stjerner (såkaldte exoplaneter), og tallet stiger løbende. I en del tilfælde er det lykkedes at måle på disse exoplaneter, og det viser sig, at de fundne planeter har flere overraskende træk, som vi skal prøve at forstå.

- 25/10: Det astrofysiske grundlag for liv. Grundstoffernes dannelses-historie og forekomst**
- 01/11: Liv som vi kender det. Hvad gælder for alt liv, og hvad er særligt for Jordens liv?**
- 08/11: Exoplaneter sammenlignet med vores Solsystem. På jagt efter levesteder!**
- 15/11: Radiosignaler, SETI og Drakes ligning. Overvejelser om intelligent liv i rummet**

Højdepunkter i teknologien

Holdnummer: 1722-111
Dato: 25/10, 8 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Pris inkl. bog: 1075 kr, studerende 675 kr. (bog værdi 349 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Teknologiens største og vigtigste opfindelser er på én gang både ekstraordinære, dagligdags og uovertrufne. Og det er ikke tilfældigt, for de største opfindelser har alle haft gennemgribende betydning for os mennesker og vores samfund: civilisationen begyndte med ploven og ølbrygningen, opfindelsen af krudtet ændrede verdens gang for altid, mens telegrafens, fjernsynets, radioens og computerens langt nyere historier viser, hvordan verden er blevet både større og mindre. Allerede papiret og bogtrykkerkunsten medførte radikale ændringer i vores måder at interagere og kommunikere på, og de er nu igen under hastig forandring. Forelæsningsrækken er baseret på bogen '50 opfindelser. Højdepunkter i teknologien' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

- 25/10: Fra pyramider til moderne teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 01/11: Telekommunikation: fra telegraf til tv.** Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet
- 08/11: Fra ploven til den grønne revolution.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet og Gunver Lystbæk Vestergård, ph.d. i videnskabsstudier og videnskabsjournalist på Weekendavisen
- 15/11: Toget og automobilen: To konkurrerende og fascinerende teknologier.** Henry Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 22/11: Tre store teknologiske systemer: akvædukter, højspænding og film.** Keld Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 29/11: Tænk at leve uden! Tandbørsten, toilettet og p-pillen.** Morten Arnika Skydsgaard, museumsinspektør i medicinhistorie, Steno Museet
- 06/12: Fra laboratorium til innovation – kemi og materialer.** Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
- 13/12: Fremtidens teknologier.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

60 år med rumfart

Holdnummer: 1722-110
Dato: 28/10 og 29/10, 1 weekend
Tid: 10.00-14.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik og Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Den 4. oktober 2017 er det 60 år siden, den første rumsonde blev opsendt, da Sovjetunionen i 1957 sendte satellitten 'Sputnik 1' ud i rummet og dermed indledte rumalderen. Det der begyndte med et kapløb mellem USA og Sovjetunionen, førte til det første menneske på Månen allerede i 1969. Siden da har rumsonder besøgt alle planeter i solsystemet og endda den fjerne Pluto. Men lige så vigtigt er det, at rumfarten har ændret samfundet så meget, at vi nu er helt afhængige af de mange satellitter, der kredser om Jorden. Bliv klogere på, hvordan rumfarten har udforsket universet siden 1957, om rumfartens påvirkning af vort samfund, og om hvad fremtiden byder på.

”Opfindelsernes historie er fyldt med skæve personligheder, overraskende udviklinger og – ikke mindst – en høj grad af samfundsrelevans.”

Kristian Hvidtfelt Nielsen
Lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Hvad enhver bør vide om universet

Holdnummer: 1722-112
Dato: 31/10, 7 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Vidste du, at universet rummer mere end 100 milliarder galakser som Mælkevejen? At ca. 5.000 stjerner er synlige med det blotte øje? Eller at sorte huller allerede beskrives af Einsteins relativitetsteori fra 1915, men at Einstein ikke selv troede på eksistensen af dem? Få genopfrisket din viden om universet, eller start her. I forelæsningsrækken guider seks eksperter dig gennem det, de mener, er helt centralt at vide om universet. Tag med på opdagelse i en fantastisk og forunderlig verden, der opstod for 13,7 milliarder år siden, og som i dette sekund udvider sig i rasende fart.

- 31/10: Undersøgelsen af universet.** Torben Aren-toft, lektor i astronomi, Aarhus Universitet
- 07/11: Kosmologi og verdensbilleder historisk set.** Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Instituttet, Københavns Universitet
- 14/11: Universets opbygning og udvikling.** Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space
- 21/11: Universet set fra Jorden.** Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 28/11: Universets mysterier.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 05/12: Er der liv derude?** Morten Bo Madsen, lektor, Niels Bohr Instituttet
- 12/12: Går verden under?** Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Vedvarende energi

Holdnummer: 1722-333
Dato: 20/11, 4 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Global opvarmning er et af vor tids største udfordringer, og spørgsmålet om, hvordan vi kan udvikle vedvarende energi og sikre et bæredygtigt miljø, står højt på den politiske agenda – både i Danmark og internationalt. Der bliver forsket på fuld kraft i udviklingen af vedvarende energiformer, men hvor langt er vi kommet? Fire forskere fortæller om forskellige energityper og om lagring af energi.

- 20/11: Energikonvertering – brændselsceller, brint og elektrolyse.** Anne Hauch, seniorforsker i energikonvertering og -lagring, Danmarks Tekniske Universitet
- 27/11: Vindenergi.** Niels-Erik Clausen, lektor i vindenergi, Danmarks Tekniske Universitet
- 04/12: Solenergi.** Peter Sommer-Larsen, centerchef for plastteknologi, Danmarks Teknologiske Institut
- 11/12: Fusionsenergi.** Jens Juul Rasmussen, professor i fysik, Danmarks Tekniske Universitet

Tal

Holdnummer: 1722-191
Dato: 11/12, 1 mandag
Tid: 17.15-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Henrik Kragh Sørensen, professor MSO i naturfagsdidaktik, Københavns Universitet

Tal er alle vegne. Vi ser dem måske ikke så tydeligt, men de er der. Vi måler og vejer som aldrig før, og tal styrer både vores individuelle hverdag og vores samfund og videnskab. Tal kan være tørre, men de kan også være fascinerende, næsten mystiske. De kan være synlige som klokkeslæt og busruter, hårdtslående som eksamenskarakterer, eller mere skjulte som dem, der indgår i videnskab og politiske beslutninger. Nogle kan endda være bange for nogle tal eller have tal som personlige venner. Men hvad er de faktisk, disse tal? Hvor kommer de fra? Hvad kan de bruges til? Og kan de misbruges? Tag med på en rundtur i tallenes ide- og kulturhistoriske perspektiver.

Fossiler ved de danske kyster

Holdnummer: 1722-192
Dato: 11/12, 1 mandag
Tid: 17.30-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Hvem har ikke samlet et forstenet søpindsvin op på stranden og undret sig over, hvor det er kommet fra, og hvordan det er blevet til? Undergrunden under Danmark er fuld af spor efter et urhav, som eksisterede for millioner af år siden, og sporene kan man finde overalt ved kysterne, i grusgrave og i kalkbrud. Denne aften fortællles om sporene efter urhavets eksotiske dyreliv fra trilobitter, hjåttænder og krabbe-boller til de mange forskellige søpindsvin. Få tips til hvor man kan finde dem, hvad man især skal kigge efter, og hvor de gode lokaliteter er rundt omkring i Danmark. Og har du egne spændende fund derhjemme, er du velkommen til at tage dem med til fremvisning.

Verdens vildeste opdagelser

Holdnummer: 1812-080
Dato: 22/1, 7 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Pris inkl. bog: 975 kr, studerende 625 kr. (bog værdi 349 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Vi kan gå på Månen, studere verden ned til mindste atom og leve længere end nogensinde før. Det skyldes netop, at nogle mennesker er drevet af at finde ud af, hvordan vores verden helt grundlæggende hænger sammen, og hvorfor den er indrettet, som den er. De naturvidenskabelige erkendelser har været afgørende for vores tænkning og dermed for vores kultur, historie og dagligdag. Forelæsningsrækken er en tour de force gennem en række af de meste markante gennembrud inden for naturvidenskaben. Tag med på opdagelse i vores fascinerende og forunderlige verden, og få det store perspektiv – og de små, sjove detaljer. Forelæsningerne tager afsæt i '50 opdagelser. Højdepunkter i Naturvidenskaben' (Aarhus Universitetsforlag).

- 22/01: Verdensbilledet og den naturvidenskabelige revolution – fra Kopernikus til Newton.** Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet
- 29/01: Universets udvidelse, Big Bang og planeter omkring andre stjerner.** Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 05/02: Kampen mod epidemierne – vaccination, bakterier og penicillin.** Morten Arnika Skydsgaard, museumsinspektør i medicinhistorie, Steno Museet
- 12/02: Mellem Himmel og Jord – helium og nordlys.** Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Instituttet, Københavns Universitet
- 19/02: Evolutionen og genetikken.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 26/02: Uforgængelig energi, elektromagnetisme og Jordens form.** Keld Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 05/03: Kroppens opbygning og funktioner.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

Få en bog med forelæsningerne. Fx til 'Verdens vildeste opdagelser'

Arktis – klimaændringer, udvikling og grænsedragning

Holdnummer: 1812-035
Dato: 23/1, 3 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Interessen i Arktis har længe været stor. Siden starten af 1800-tallet har danske geologer været aktive i undersøgelser på Grønland. Og der forskes stadig på højt niveau i dag, hvor satellitter, fly og droner tages i brug bl.a. for at søge svar på, hvordan havisen og indlandsisen ændrer sig. De globale klimaændringer viser sig især i Arktis, og i takt med at området og dets ressourcer bliver mere tilgængelige, har en lang række lande verden over markeret deres interesser i området. Hør om hvilke ændringer, der er sket i historien, og om dem vi observerer i dag. Hvilke konsekvenser har de, og hvordan ser de ud i forhold til tidligere ændringer? Og hør om de politiske interesser omkring grænsedragningen i Det Arktiske Ocean og om de potentielle, lurende konflikter. Hvad betyder fremtidige klimaændringer i denne sammenhæng?

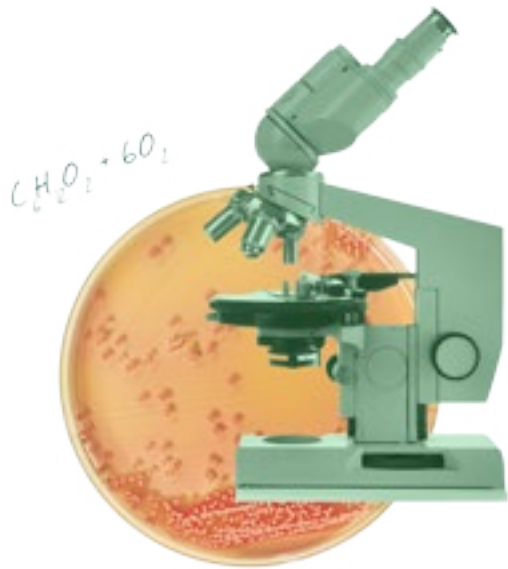
- 23/01: Udforskningen af Arktis i fortid og nutid.** Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space
- 30/01: Klimaændringer i Arktis.** Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space
- 06/02: Udvikling og grænsedragning i Arktis.** Kate Pepke Pedersen, cand.scient.pol og ekstern lektor, DTU Space

Hvirveldyrenes evolution

Holdnummer: 1812-157
Dato: 31/1, 7 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

Hvirveldyr – dyr med ryggrad – er en af de mest mangfoldige dyregrupper på Jorden. Gennem 400 millioner år har de tilpasset sig et væld af forskellige miljøer på vores planet; havet, landjorden og luften; tropisk varme, arktisk kulde og alt derimellem. Mennesket er selv et hvirveldyr, og hvirveldyrenes lange evolutionshistorie er derfor også vores egen. Forelæsningerne gennemgår hvirveldyrenes evolution med udgangspunkt i den nyeste viden fra forskning i både fossiler og DNA. En række væsentlige overgange og begivenheder er udvalgt, så de også illustrerer, hvordan evolution forløber; bl.a. overgangen fra fisk til firbenede landdyr; dinosaurernes oprindelse; fuglenes udvikling fra dinosaurer; hvalernes udvikling fra landdyr til havdyr og endelig menneskets egen oprindelse og evolution. Få opridset hele den store historie.

- 31/01: Fossiler, forstening, datering og slægtskab**
- 07/02: Hvirveldyrenes oprindelse og fisk og hajers evolution**
- 14/02: Hvirveldyrene går på land**
- 21/02: Masseuddøen ved Perm-Trias, hvaløgler og svaneøgler**
- 28/02: De første dinosaurer, fuglenes oprindelse og masseuddøen ved Kridt-Tertiær**
- 07/03: Hvalernes oprindelse og evolution**
- 14/03: Primaternes oprindelse og evolution**

Universet – fra Big Bang til Beethoven

Holdnummer: 1812-183
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space

Hvad skete der i Big Bang? Hvad bliver universets skæbne? Lever vi i virkeligheden i et multivers med uendeligt mange parallelle universer? Tag med på en fascinerende og forunderlig rejse ud i universet. Forelæsningerne stiller skarpt på en række af de helt store spørgsmål inden for kosmologien og præsenterer vores nuværende forståelse af, hvordan verden har udviklet sig fra Big Bang og frem til i dag – en rejse forbi stjerner og planeter, der fødes i glødende skyer af gas og støv, gigantiske sorte huller i midten af enorme galakser samt de mystiske ingredienser, som dominerer vores univers: mørkt stof og mørk energi.

”Universet er og har altid været en god legeplads, hvor der kan tænkes store tanker om liv og død, lys og mørke.”

Ole Eggers Bjælde

Astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

Livet, Universet og alting

Holdnummer: 1812-048
Dato: 21/2, 5 onsdage
Tid: 17:30-19.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Er kunstig intelligens en trussel mod menneskeheden? Hvordan ser livet i universet ud, og hvorfor har vi ikke fået besøg endnu? Hvor langt er der fra universets begyndelse til dets slutning, og hvad er der på den anden side? Er det muligt at rejse i tiden, og kan man blive sin egen forfader? Kan naturens mindste kvantepartikler være flere steder på samme tid, og kan vi? Det er nemmere at spørge end at svare, men selv hvis vi ikke kan besvare alle spørgsmål, kan vi dog efterhånden komme med nogle kvalificerede gæt. Fem forskere vover springet.

- 21/02: Universets ende(r).** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 28/02: Liv i rummet.** Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet
- 07/03: Tiden og tidsrejser.** Mogens Dam, lektor i eksperimentel fysik, Københavns Universitet
- 14/03: Universets mikroskopiske byggesten.** Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space
- 21/03: Robotter og kunstig intelligens.** Thomas Bolander, professor i anvendt matematik og computervidenskab, Danmarks Tekniske Universitet

300 mio. lysår fra Jorden ligger de fire galakser Stephans kvintet. Tre af dem er midt i en titankollision, som kun én af dem vil overleve. De findes i retningen af stjernebilledet Pegasus.

Cybersikkerhed – er din computer sikker?

Holdnummer: 1812-161
Dato: 13/3, 1 tirsdag
Tid: 17.15-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Søren Debois, lektor i IT-sikkerhed, IT-Universitetet i København

Vi hører i medierne om cyberkrige mellem store nationer. Om Ruslands indblanding i den amerikanske valgkamp og om angreb på danske virksomheder. Meget er sket siden World Wide Web blev opfundet i starten af 1990'erne, og de mange nye muligheder er både fascinerende og skræmmende på samme tid. Denne aften åbner vi for den teknologiske verden og ser nærmere på, hvorfor computere overhovedet bliver angrebet, hvad der foregik under nogle af de største IT-sikkerhedsbrud i historien og med et kig ud i fremtiden. Vi ser også nærmere på sammenhængen mellem IT-sikkerhed og borgerrettigheder. Endeligt slutter vi af med nogle praktiske tips til, hvordan du som almindelig forbruger skal forholde dig til IT-sikkerhed, hvordan du beskytter dine oplysninger bedre, og hvad du gør, hvis uheldet er ude.

Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten

Holdnummer: 1812-155
Dato: 3/4, 7 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Naturvidenskaben forklarer de helt grundlæggende sammenhænge, og vi kan takke dens fremmarch for, at vi kan gå på Månen, studere verden ned til mindste atom og leve længe – end nogensinde før. De naturvidenskabelige erkendelser har været afgørende for vores tænkning og dermed for vores kultur, historie og dagligdag. Men hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, relativitetsteorien, kvantemekanikken, pladeteknikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket eller start her. Forelæsningsrækken er en tour de force gennem de forskellige naturvidenskabelige fag med fokus på de vigtigste teorier og opdagelser – også de nyeste banebrydende fremskridt. Tag med på opdagelse i en forunderlig verden.

- 03/04: Matematik.** Johan Peder Hansen, lektor i matematik, Aarhus Universitet
- 10/04: Genetik.** Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet
- 17/04: Astronomi.** Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet
- 24/04: Fysik.** Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 01/05: Biologi.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 08/05: Kemi.** Mogens Christensen, lektor i kemi, Aarhus Universitet
- 15/05: Geologi.** John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

Grønland – de store projekters land

Holdnummer: 1812-154
Dato: 9/4, 5 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Siden Anden Verdenskrig har Grønland været forsøgsmark for mange store projekter. Nogle har været drevet ene og alene af geopolitiske og militære hensyn, andre har forsøgt at udnytte de grønlandske naturressourcer. Atter andre har haft til formål at udvikle det kæmpestore lands infrastruktur, og endelig har der foregået en række rent videnskabelige projekter som fx iskerneboringer. I forelæsningsrækken vil vi diskutere projekter af hver af disse typer, både med vægt på den teknologiske og videnskabelige side af sagen, men også med fokus på, hvem der drev projekterne frem, hvordan grønlænderne forholdt sig til dem, og hvilke følgevirkninger, de har haft for det grønlandske samfund.

- 09/04: Grønland som fremskudt base i Den Kolde Krig.** Henry Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 16/04: Opbygningen af det moderne Grønland.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 23/04: Hvalrosser, raketter og solpletter.** Thule og den militære rumforskning. Henrik Knudsen, seniorforsker, arkivar, ph.d., Rigsarkivet
- 30/04: Uranprojekt Kvanebjerg.** Henry Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 07/05: Meteorology and climate research in Greenland since World War II (på letforståeligt engelsk).** Matthias Heymann, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Universets gåder

Holdnummer: 1812-160
Dato: 9/4, 5 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Hvad kom før Big Bang? Er Higgs-partiklen den oprindelige partikel i universet? Hvad består mørkt stof af? Selvom kompetente videnskabsmænd gennem historien har dedikeret hele deres liv til at løse universets mange gåder, er der stadig flere spørgsmål end svar. Og det er måske ikke så underligt, når man tænker på, at universet er 13,7 milliarder år gammelt og fyldt med mere end 100 milliarder galakser. Hver dag er der danske forskere, der forsøger at komme lidt tættere på en løsning af gåderne, og i denne forelæsningsrække får du mulighed for at møde fem af dem. Bliv klogere på alt fra gammaglimt og mørkt stof til kosmiske stråler. Vi garanterer ikke, at du får svar på alle dine spørgsmål, men du får helt sikkert noget at tænke over.

- 09/04: Universets oprindelse.** Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space
- 16/04: Kosmiske stråler.** Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space
- 23/04: Gammaglimt.** Johan Fynbo, professor i astrofysik, Niels Bohr Institut
- 30/04: Universets mørke stof.** Steen Hansen, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institut
- 07/05: Higgs-partiklen.** Troels C. Petersen, forskningslektor, Niels Bohr Institut

Religion og filosofi

Hvad vil det sige at være til?

Og hvad er meningen med det hele?

Verdens religioners svar er utallige og filosofiens teorier mangfoldige.

Dyk ned under overfladen, og bliv klogere på nogle helt fundamentale forhold ved tilværelsen.

Reformationens hvem, hvad, hvor

Holdnummer: 1722-190

Dato: 23/10, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, lokale D169, Tuborgvej 164

Hvad var det egentlig, der skete for 500 år siden, da Reformationen for alvor gik i gang? Hvem var med, og hvem var imod? Og hvorfor er det så vigtigt? Med denne forelæsningsrække klæder vi dig på til reformationens 500 års-jubilæum 2017 ved at se nærmere på Reformationens hvem, hvad, hvor. Vi giver dig en introduktion til, hvad det var for en verden, den fandt sted i, og hvilke forudsætninger, der gjorde den mulig. Vi ser på, hvad Martin Luther gjorde oprør mod, og hvilke konsekvenser hans handlinger fik for samtiden i både Danmark og Europa. Og så trækker vi trådene op til i dag og debatterer Reformationens største idéhistoriske og kulturelle konsekvenser fra 1500-tallet til nutiden.

23/10: Verden på reformationens tid – Reformationens forhistorie.

Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet

30/10: Reformationen i Danmark.

Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

06/11: Reformation og modreformation – Europa i reformationstiden.

Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

13/11: Hvad mente Luther? Om Luthers teologiske opgør med Rom.

Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

20/11: Reformationens virkningshistorie: Verden efter Luther – og frem til i dag.

Nina Javette Koefoed, lektor i historie, Aarhus Universitet

27/11: Luthersk sekularisme: 'det lutherskes' rolle i nutidens offentlige debat. Henrik Reintoft Christensen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Græsk-romersk mytologi

Holdnummer: 1722-332

Dato: 24/10, 5 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Fra græsk og romersk mytologi har vi fået en lang række begreber, skikkelser og historier, som her 3.000 år efter de første fremstillinger stadig fascinerer og inspirerer. Vi har gennem mytologien fået kendte begreber som kosmos og kaos, Olympen og Hades og blevet bekendte med skikkelser som Apollon og Dionysos. Ligeledes historier om Odysseus' lange rejse hjem til Ithaka eller om Herakles' mange arbejder. Disse er alle historier, der har givet stof til digtere og billedkunstnere fra antikken over middelalderen og renæssancen helt frem til i dag. Forelæsningsrækken starter med en introduktion til, hvad vi forstår ved en myte og en mytologi, og hvordan disse er nået frem til os igennem litteraturen og billedkunsten.

24/10: Introduktion: Hvad er en myte, og hvorfra kender vi de græske myter? Christian Gorm Tortzen, lektor i græsk og latin

31/10: Heraklesmyten i kunsten. Thomas Heine Nielsen, lektor i græsk, latin og historie, SAXO-instituttet, Københavns Universitet

07/11: Myter hos Homer. Bodil Due, dr. phil.

14/11: Myter i tragedien og den thebanske sagnkreds. Marcel Lysgaard Lech, lektor i klassiske studier, Syddansk Universitet

21/11: Ovids mytiske univers i Metamorfoserne. Adam Schwartz, lektor i græsk, latin og historie, SAXO-instituttet, Københavns Universitet

Et menneske af kvalitet

Holdnummer: 1722-359

Dato: 24/10, 6 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Til alle tider er mennesket blevet bedømt på sine bedrifter. Men hvordan vurderer man egentlig disse? Vurderer vi menneskets værdi efter tallet på den seneste lønseddel, efter BMI og løbeturens længde, efter IQ og uddannelse eller efter antallet af venner på Facebook og følgere på Instagram? Nej, svarer de fleste på det spørgsmål, for det er jo noget helt andet og dybere, som vi vurderer hinanden på. Men hvad er så dette andet? Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskets værdi, dets mening og dets kvaliteter. Dets dyder. Disse tanker er stadig relevante i dag. For selvom man er rig og rørig, ung og smuk, så opvejer det ikke mangel på dyder. I hvert fald er deres modsætning ikke attråværdige nogen steder. Har moderne tider glemt dyderne?

24/10: Dannelse. Per Jepsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

31/10: Autonomi. Per Jepsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

07/11: Humor. Anne Engedal, redaktør og cand.mag. i filosofi

14/11: Generøsitet. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

21/11: Venskab. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

28/11: Kærlighed. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

I 2017 er det 500-året for reformationen. Se forelæsningerne på denne side og flere arrangementer side 46-47 og på bagsiden

Etiske teorier

Holdnummer: 1722-219
Dato: 19/11, 1 søndag
Tid: 10.30-15.30
Pris: 310 kr., studerende 180 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jørgen Husted, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad er et godt liv? Hvad gør et liv godt og hvorfor? Lige siden Platon har store filosoffer givet deres svar herpå. Svarene hænger sammen med menneskesyn, syn på det gode menneske og det gode samfund. I forløbet præsenteres de to dominerende traditioner. Den ene lader det gode liv afhænge af, hvordan det leves, og hvad der udrettes i det. Den anden lader det afhænge af, hvordan det føles, og den slags oplevelser, der fylder det. Aristoteles og Immanuel Kant er de store navne i den første tradition, i den anden er det bl.a. John Stuart Mill samt forskellige nutidige tænkere. Som repræsentanter for feltet mellem hovedretningerne inddrages Søren Kierkegaard og Jean P. Sartre. Teorien uddybes med henvisning til aktuelle spørgsmål om etik og moral, livsværdier, multikulturalisme, opdragelse og dannelse.

Tab, sorg og ensomhed

Holdnummer: 1722-258
Dato: 22/11, 3 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Jørn Henrik Olsen, forfatter, billedkunstner og ph.d. i teologi

Tab kan ikke adskilles fra din livshistorie, men er en del af det at være et menneske med relationer og med kærlighed til andre mennesker. Med tabet følger sorgen, og derfor er netop sorgen blevet kaldt kærlighedens og tilknytningens dyreste pris. Alle mennesker oplever sorg, og alle kan opleve at miste en, som man ikke kan bære at miste. I sådan en situation kan man blive påtvunget sorgen og et livslangt sorgforløb, hvor sorgen viser sine mange ansigter. Dette opleves forskelligt, men død og tab fører ofte til vemod og ensomhed, og får for mange livet til at se meget anderledes ud. Forelæsningerne præsenterer tværfaglige perspektiver på sorgen, sorgteori og sorgprocesser. Slutteligt er der fokus på, hvordan ny livsglæde eller nyt livsmod kan finde vej i et menneskes liv.

- 22/11: Sorg som kærlighedens dyreste pris**
29/11: Medvandring i dødens og sorgens landskab
06/12: Ensomhedens sorg og vejen til nyt livsmod

Jesus i den tidlige kristendom

Holdnummer: 1722-331
Dato: 12/12, 1 tirsdag
Tid: 17.30-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

Hvem var Jesus ifølge de første kristne? De tidligste kristne tekster, som vi finder i Det Nye Testamente, tegner meget forskellige billeder af Jesus. Var han Guds søn, som blev født i menneskeskikkelse af jomfru Maria? Var han tømreren fra Nazareths søn, der havde særlige guddommelige evner? Var han det evige guddommelige skaberord, der blev født som menneske i den verden, som han selv havde skabt? Evangelierne tegner meget forskellige billeder af Jesus. Indled julen med et nyt blik på, hvem Jesus var.

Den gådefulde bevidsthed

Holdnummer: 1812-185
Dato: 22/1, 4 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

Bevidsthed er en forudsætning for, at vi kan tænke, føle og gøre ting med vilje. Men når vi først begynder at tænke over, hvad bevidsthed er, bliver vi nemt viklet ind i paradokser. Kræver bevidsthed fx, at den som er bevidst, er bevidst om at være bevidst? Er bevidstheden inde i hovedet og hvis den er, hvordan kan vores bevidste sanseoplevelser så alligevel give os viden om den ydre verden? Kan bevidsthed og krop adskilles eller er bevidsthedstilstande måske simpelthen bare hjernetilstande? Og hvordan ved vi overhovedet, at der findes andre bevidstheder end vores egen? Foredragene vil tage udgangspunkt i bogen 'Bevidsthedens Fænomenologi' (Gallagher og Zahavi, Gyldendal 2010, oversættelse ved Rasmus T. Jensen), men undervejs vil vi også inddrage klassiske filosoffer som Descartes, Hume og Kant.

- 22/01: Bevidsthed og selvbevidsthed**
29/01: Krop og bevidsthed
05/02: Bevidsthed om verden
12/02: Bevidsthed om andre bevidstheder

Store tanker om hverdagslivet

Holdnummer: 1812-084
Dato: 22/1, 8 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel, skam og vrede, men hvilke tanker har kloge hove-der gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag?

- 22/01: Længsel.** Mogens Pahuus, professor i filosofi, Aalborg Universitet
29/01: Tilgivelse. Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus universitet
05/02: Vrede. Lars-Henrik Schmidt, professor i filosofi og pædagogik, Aarhus Universitet
12/02: Angst. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
19/02: Mod. Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet
26/02: Kærlighed. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet
05/03: Skam. Claus Holm, lektor i pædagogik, Aarhus Universitet
12/03: Tillid. Gry Ardal Printzlau, postdoc i teologi, Københavns Universitet

Antikkens etiske tradition

Holdnummer: 1812-184
Dato: 23/1, 5 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Troels Engberg-Pedersen, professor i teologi, Københavns Universitet

I antikken beskæftigede stoikerne sig med det faste ståsted i nuet. Ifølge denne tænkning må man acceptere skæbnen og insistere på at stå fast i øjeblikket med rødder i en samlet forståelse af verden som helhed. Men antikkens etiske tænkning var meget mere end stoicisme. Den er gjort sprængaktuel, som man kan opdage i bl.a. Svend Brinkmanns 'Stå fast' og 'Ståsteder', der i de senere år har haft vind i sejlene. Men den er mere end det. Vær med, når der tages fat på nogle af de centrale etiske tanker fra filosoffer som Sokrates, Platon, Aristoteles, Epikur, stoikerne og Marcus Aurelius. Bliv klogere, når vi går i dybden med udvalgte tekststeder fra de forskellige skoler, som viser, at der trods alle forskelle er tale om én samlet tradition. Kan den antikke kombination af lykke og moral vise os vejen frem? Hvorfor oplever den antikke tradition en genfødsel i disse dage?"

- 23/01: Overblik og begrebet om lykke**
30/01: Goderne og begrebet dyd
06/02: Retfærdighed
13/02: Venskab
20/02: Marcus Aurelius

Filosofihistorie – fra år 1900 til i dag

Holdnummer: 1812-101
Dato: 24/1, 9 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 960 kr., studerende 510 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Forelæsningerne præsenterer nogle af de største og mest betydelige filosoffer, der har eksisteret. Den historiske periode, som strækker sig fra 1900 til i dag, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Lær at forstå de filosofiske teorier og mennesket bag dem, når vi gennemgår en perlerække af historiens filosofiske tænkere lige fra Wittgenstein, Beauvoir og Sartre, til Løgstrup, Habermas og Butler. Bliv nysgerrig på sproget, idéhistorien, teologien, kønsteori og meget mere, når der filosoferes over nogle af de tanker, der har været med til at forme vores samfund, som det ser ud i dag. Kom med og bliv klogere på den verden, hvorfra filosofiens væsen udspringer.

- 24/01: Martin Heidegger: Væren i verden – filosofiens muligheder efter Guds død.** Morten Sørensen Thaning, lektor i filosofi, Institut for ledelse, politik og filosofi, Copenhagen Business School
31/01: Ludwig Wittgenstein: Sprog og Verden – fornuften forført af sproget. Anne-Marie Søndergaard Christensen, lektor i filosofi, Syddansk Universitet
07/02: Simone de Beauvoir: Køn og frihed – hvad vi kan lære af Beauvoir i dag. Tone Frank Dandanell, kønsforsker og ph.d.-studerende i filosofi, Aarhus Universitet
14/02: Jean-Paul Sartre: Eksistensen går forud for essensen – om menneskets radikale frihed. Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
21/02: Hannah Arendt. Gry Ardal Printzlau, postdoc i teologi, Københavns Universitet
28/02: K.E. Løgstrup og Sløk: Om teologi, filosofi og idehistorie. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
07/03: Michel Foucault: Videnskabshistorie, magtanalytik og subjektivering. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
14/03: Jürgen Habermas: Vægten af det bedre argument. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet
21/03: Judith Butler og Shulamith Firestone: Politik, metafysik og køn. Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Vølvens spådom, norner og skæbne

Holdnummer: 1812-068
Dato: 28/1, 1 søndag
Tid: 10.15-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Hør om skæbnen, som den skildres i nor-røn litteratur, mytologi og livssyn. Hvad vil det sige at tro på skæbnen? Hvordan er forholdet mellem skæbnen, fortiden og fremtiden? Og hvem fastlægger, hvordan ens skæbne bliver? Med udgangspunkt i den berømte tekst 'Vølvens spådom' får du denne dag et indblik i den tankegang og det livssyn, der præger den islandske sagalitteratur og Eddaens fællesnordiske heltetraditioner. Vi skal stifte bekendtskab med de mystiske norner, som repræsenterer det norrøne skæbnebegreb, og vi skal forstå, hvad det er for en slags skæbne, der gemmer sig bag disse uhåndgribelige kvindefigurer. Alt er nemlig ikke, som vi går og tror, og måske er alt heller ikke givet på forhånd – eller er det?

Store eksistentielle psykologer

Holdnummer: 1812-034
Dato: 28/1, 1 søndag
Tid: 10.30-16.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Anders Dræby Sørensen, cand. mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Den eksistentielle psykologi bliver stadig mere populær i disse år. Vi lever nemlig i en tid, som er præget af eksistentiell rod-løshed og uoverskuelighed. Flere og flere mennesker har svært ved at finde mening, mål og værdi i livet. Den eksistentielle psykologi er en sammensmeltning af psy-kologi og filosofi, der stiller skarpt på at forstå menneskets eksistens uden at gøre brug af tekniske kategorier og diagnoser. Følg historiens største eksistenspsykolo-ger, som giver deres svar på, hvad lidelse er, hvordan man finder mening med livet, hvad kærligheden er, og hvordan man fin-der sig selv og andre mennesker.

Kierkegaard som eksistensfilosof

Holdnummer: 1812-255
Dato: 28/1, 1 søndag
Tid: 9.45-15.30
Pris: 360 kr. Studerende 210
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Tonny Aagaard Olesen, ph.d. i Kierkegaards skrifter, Københavns Universitet

Kierkegaard er kendt og dyrket som eksistentialismens fader. Eftertiden har særligt hæftet sig ved fordringen om, at hvert enkelt menneske har den etiske opgave at blive til den, man umiddelbart er. Dette er imidlertid ikke en fordring, der kan indfries gennem objektiv videnskab. Heller ikke en fordring, der opfyldes ved at praktisere en positiv levelære. Kierke-gaards eksistensfilosofi er en provokation rettet mod en ånde-løs samtid og en nihilistisk eftertid. Hvad vil det egentlig sige at eksistere? Dagen vil prøve at indkredse Kierkegaards originale og endnu aktuelle eksistensfilosofi med udgangspunkt i de centrale temaer i de vigtigste værker. Overalt vil der blive taget hensyn til det eksistensfilosofiske hovedværk, 'Afsluttende uvi-denskabelig Efterskrift', hvori Kierkegaard forvandler filosofien med sine også i dag brandaktuelle tanker om den subjektive, eksisterende tænker.

Hvem er jeg? – 5 tilgange til selvet

Holdnummer: 1812-091
Dato: 19/2, 5 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Mette Vesterager, cand.mag. i filosofi, ledelseskonsulent og coach

"Kend dig selv" stod der i Apollon-templet i Delfi. Den men-neskelige søgen efter at forstå, hvem vi er, rækker tilbage til den vestlige verdens vugge i det antikke Grækenland. Og i dag stilles spørgsmålet måske mere end nogensinde før. Mange forskellige forståelser af selvet er blevet udviklet i tidens løb. Nogle ser selvet som en indre essens, der er uforandret gen-nem vores liv. Vi er den samme, som vi altid har været. Andre ser selvet som noget, der er kulturelt skabt og konstant foran-drer sig i takt med de fortællinger, vi skaber om os selv. I det lys er forandring uundgåelig. Andre hævder, at selvet slet ikke findes, men er en illusion. I forelæsningsrækken præsenteres forskellige svar på spørgsmålet "hvem er jeg?"

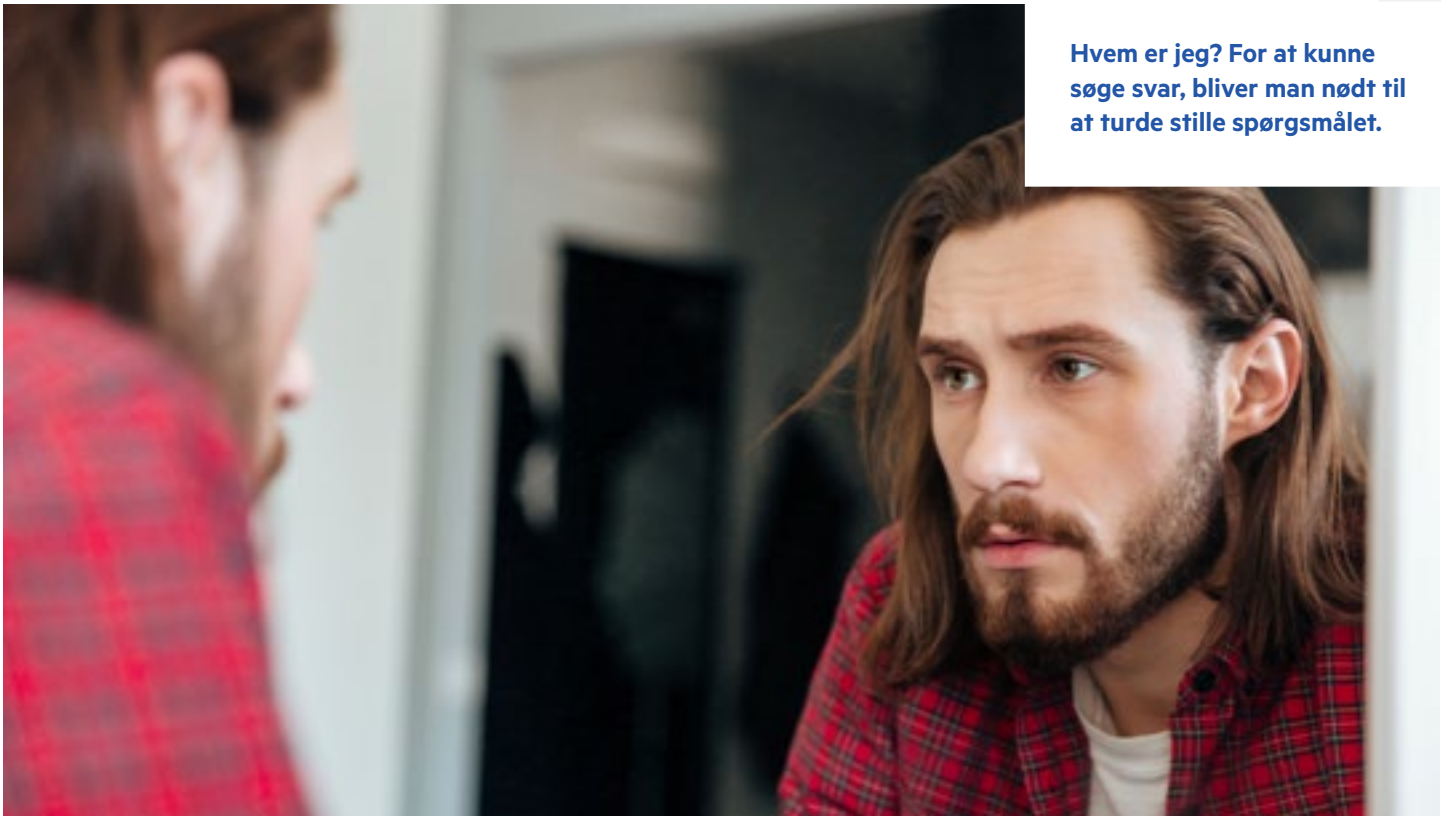
- 19/02: Selvet som oplevelse. Det fænomenologiske selv**
- 26/02: Selvet som fortælling. Det narrative selv**
- 05/03: Selvet og det ubevidste.Psykoanalysens selv**
- 12/03: Selvet findes slet ikke. Selvet som illusion**
- 19/03: Selvet som flerdimensionel. En samlet model for selvet**

Tænk dig om

Holdnummer: 1812-086
Dato: 24/2, 1 lørdag
Tid: 10.15-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jens Christian Bjerring, adjunkt i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor men-nesker forsøger at overbevise andre om en påstand: når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres pro-dukt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne iden-tificere, evaluere og konstruere argumen-ter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tæn-ke dig om. Med dette forløb får du mulig-hed for at tilegne dig disse evner. Du får en introduktion til en række begreber og metoder, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, at identi-ficere fejlslutninger og skjulte præmisser og at opbygge din egen evne til at kon-struere holdbare argumenter og kommu-nikere dem effektivt.

Har du ideer til programmets indhold, så skriv en mail til Folkeuniversitetet

Johannesevangeliet som genremosaik

Holdnummer: 1812-259
Dato: 3/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Kasper Bro Larsen, lektor i teologi, Aarhus Universitet

Det fjerde evangelium har en særlig status i kristendommens historie. 'Det åndelige evangelium' kaldte man det i oldkirken. Vær med, når vi indkredser skriftets spe-cielle karakter og undersøger, hvordan evangelisten bruger og bøjer litterære gen-rer kendt fra antikken: dramatisk prolog, 'Jeg er'-ord, tegnhandlinger, afskedstaler, genkendelsesscener, m.m. Johannesevan-geliet er en tekstmosaik, som præsenterer Jesusfiguren på måder, som var nye i den kristne evangelielitteraturs historie – og som fik vidtrækkende konsekvenser for kristendommens udvikling til i dag.

Dømmekraft

Holdnummer: 1812-087
Dato: 5/3, 3 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 350 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Henrik Stampe Lund, ph.d. i litteratur-videnskab og chefkonsulent på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

I hver eneste situation i dagligdagen gør vi brug af vores dømmekraft. Vi vælger og prioriterer hele ti-den mellem forskellige hensyn og muligheder. Den gode dømmekraft består i menneskets evne til at forvalte den viden, vi har, på en oplyst måde. Det er en almen erfaring, at man kan træffe dårlige beslut-ninger på trods af en stor mængde viden – og om-vendt kan man træffe gode afgørelser på baggrund af ganske få oplysninger. God dømmekraft, som fx kommer til udtryk i eminent politisk lederskab, udmærker sig ved at være et vellykket møde mel-lem rationalitet og indlevelse. Det skyldes, at vores evne til at træffe kloge beslutninger er kendetegnet ved en kombination af fornuft og følelse – to sider i mennesket, som ellers ofte lever adskilt. Forløbet vil både inddrage en teoretisk litteratur og praktiske eksempler.

- 05/03: Dømmekraftens teori – fra Aristoteles til Hans-Georg Gadamer**
- 12/03: Dømmekraft i politik og retsafgørelser**
- 19/03: Dømmekraft i litteraturen og hverdagen**

Hvem er jeg? For at kunne søge svar, bliver man nødt til at turde stille spørgsmålet.

Stoisk ro i hverdagen

Holdnummer: 1812-188
Dato: 6/3, 3 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Underviser: Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Livet kører for mange danskere i et højt tempo. Fuld fart på karrieren, alle potentialer skal udleves og alle verdenshjørner skal ses. Det moderne samfund stiller store krav til det enkelt menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden, når vi på én gang skal være den perfekte for-ælder, den udviklingsorienterede medarbejder og det selvbevidste menneske, der holder krop og sind i topform. Ingen ønsker at gå i stå eller gå glip af no-get. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus og overblik – og til tider også os selv. Udtryk-ke't at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoi-cismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Stoikerne forstår filosofien som en praktisk livsform, der skal hjælpe mennesket til at opnå sindsro og livsudfoldelse i vanskelige tider. Bliv grundigt intro-duceret til stoicismens livsfilosofi, og hør, hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menne-ske, som lever i en foranderlig verden.

Hvordan vil fremtidens religioner se ud?

Holdnummer: 1812-257
Dato: 7/3, 2 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Jens-André Herbener, cand.mag. i religionsstudier

Vores samfund står formentlig ved en skæbnesvanger korsvej: Hvis ikke vi snarest får bremsat de dødsensfarlige klimaforandringer og den fortsat voldsomme vækst i forbrug og befolkning, kan det ende med, at de eksisterende samfund kollapse. Forelæsningerne vil sætte spot på, hvordan verdens religioner kan komme til at se ud i de næste 200 år. Få et bud på, hvad der sker med dem, hvis vores samfund bryder sammen, og dernæst et bud på, hvad der sker med dem, hvis det derimod lykkes os at afværge de verdensomspændende katastrofer. En central pointe vil i begge tilfælde være, at vi sandsynligvis står over for store religionsskifter: Kristendom og islam kan hurtigere blive fortid, end de fleste forestiller sig i dag.

Skildpaddetanker – banale sandheder om fødsel, død og det utrolige liv ind i mellem

Holdnummer: 1812-256
Dato: 21/3, 1 onsdag
Tid: 19.45-21.30
Pris: 160 kr., studerende 110 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet

Vi lever med små og store historier i vores liv for at kunne holde det hele ud. Der er vores egne små historier om meningsfyldte øjeblikke, menneskelige relationer og interessante opgaver, der for en stund gav det hele mening. Og så er der de store historier, som vi sætter os selv ind i: Historier om Gud, kosmos, arten, slægten og ideologierne. Alle historierne trues konstant af dødens og tilfældighedens meningsløshed og gør det til en udfordring at fastholde meningsfuldheden. Forelæsningen tager udgangspunkt i Mickey Gjerris' bog 'Skildpaddetanker' (Jensen Dalgaard, 2017) og søger efter at minde os om det, som vi har det med at glemme, men som kan gøre livet til at bære.

Hinduisme

Holdnummer: 1812-090
Dato: 3/4, 4 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Hinduismen er verdens tredje største religion og en af de ældste religioner i verden. Omkring en sjettedel af verdens befolkning er hinduer. Religionen er en forståelsesnøgle til det traditionsrige Indien, som i løbet af en kort årrække har skiftet sin status som udviklingsland ud med en opsigtsvækkende status som økonomisk stormagt og global spiller. Antallet af diaspora-hinduer vokser. Dertil er hinduistiske 'eksportfænomener' som yoga, meditation, ayurveda og troen på reinkarnation allerede blevet en del af mange menneskers hverdag i den vestlige verden. Men hvad er hinduisme egentlig?

03/04: Hinduisme som religion og livsform – ritualer, tilbedelse og synet af det guddommelige. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

10/04: Varna, ashrama og dharma – kastesystem, livsstadier og religiøse forpligtelser. Mikael Aktor, lektor i religionsvidenskab, Syddansk Universitet

17/04: Yoga – den guddommelige krop. Jens Toft Ravn Pedersen, cand.mag.

24/04: Ayurveda – the religious medicine (afholdes på letforstålig engelsk.) Kenneth Zysk, lektor i indologi, Københavns Universitet

Ideer, der ændrede verden

Holdnummer: 1812-088
Dato: 4/4, 5 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Pris inkl. bog: 910 kr., studerende 510 kr. (bog værdi 349,95 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Ideer giver livet struktur, mening og retning. Ideer præger og forandrer, sammenbinder og splitter verdens befolkninger. I dag er det umuligt at forestille sig, at der ikke skulle findes ideer som fx 'sandhed', 'skabelse', 'religion' eller 'guddom'. Men tænker vi efter, bliver det klart, at de ikke er faldet ned fra himlen – de er opstået i verden på et tidspunkt. I dette forløb oprulles fem ideer. Få et indblik i, hvordan de ideer, der former din verden, er opstået, har udviklet sig til det, de er i dag – og hvordan de måske kommer til at se ud i fremtiden. Forelæsningsrækken er baseret på antologien '50 ideer, der ændrede verden', som kan inkluderes i prisen.

11/04: Jødedom, kristendom og islam. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

18/04: Skabelse. Ole Jensen, forfatter og tidl. professor i teologi

25/04: Moral. Jørgen Carlsen, højskoleforstander og fhv. medlem af Det Etiske Råd

02/05: Sandhed. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

09/05: Samfund. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Moderne islam

Holdnummer: 1812-089
Dato: 9/4, 4 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Philippe Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum

Islam fylder meget i mediebilledet, der ofte præsenterer islam som en religion med et samfundssyn, som har et ideal fra 600-tallet. I virkeligheden har islam altid udviklet sig i forhold til den historiske proces. I løbet af 1800- og 1900-tallet udviklede islamiske teologer tanker og teorier, som skulle sætte islam i overensstemmelse med de samtidige vestlige tanker om modernitet og sociale og videnskabelige fremskridt. Men de moderne tanker vakte oprør i visse grupper, der som modreaktion udviklede fundamentalismen, der igen endte med at få stor indflydelse bl.a. på grund af revolutionen i Iran. Men de moderne og liberale tanker lever imidlertid videre. Forelæsningerne belyser denne idéhistoriske udvikling.

09/04: Islams fremkomst, den klassiske kultur og den klassiske islamiske teologi
16/04: Mødet med Europa og kolonialismen og reformismen i 1800-tallet
23/04: De liberale bevægelser inden for islam i det 20. århundrede
30/04: Den moderne fundamentalisme og dens politiske konsekvenser

Filosofisk livskunst

Holdnummer: 1812-186
Dato: 16/4, 5 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Hvordan skal man leve sit liv, for at det bliver et godt liv? Etikken handlede oprindeligt om at lære kunsten at leve livet og klare livets udfordringer. Målet var at opnå et godt liv uden lidelse og bekymringer. De seneste årtier er den filosofiske livskunst igen blevet voldsomt populær. For selv om vi har fået viden-skab og teknologi, har vi ikke nødvendigvis fået lettere ved at leve livet. Mange af os lever i en evig jagt på materielle goder, præstationer og succes uden at få en oplevelse af mening og tilfredshed. Filosofiens historie indeholder nogle kvalificerede indsigter i, hvordan vi kan opnå et godt liv. Forelæsningsrækken tager på en spændende rejse igennem 2500 års livsvisdom, der er frisk og relevant for livet i dag.

16/04: Sokrates og hans arvinger
23/04: Epikuræisme
30/04: Stoicisme
07/05: Augustin og Michel de Montaigne
14/05: Jean-Paul Sartre og Michel Foucault

Weekend på Sandbjerg Gods

Holdnummer: 1811-002 (enkeltværelse), 1811-001 (dobbeltværelse)
Dato: 27-28/1, 1 weekend
Pris: 2100 kr. (enkeltværelse), 4200 kr. (dobbeltværelse) inkl. foredrag, overnatning og måltider
Sted: Sandbjerg Gods, Sønderborg
Forelæsere: Rasmus Rosenørn, museumsinspektør, RAGNAROCK – Museet for pop, rock & ungdomskultur, Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet og Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

27-28/1 rykker vi ind på Sandbjerg Gods i Sønderjylland, hvorfra vi skuer ud over Danmark i det 20. århundrede i selskab med tre veloplagte historikere. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på foredrag, fællesspisning, sang og kaffebord.

Lørdag 27/1:
11.00: Ankomst og indkvartering
12.00: Frokost
13.00: Verdens gang i det 20. århundrede – og Danmarks
15.00: Udenrigspolitik og national opretholdelse
15.45: Kaffepause
16.15: Velfærdssamfundet
17.15: Underholdningssamfundet
18.15: Aftensmad
19.30: Fra swing til Elvis til Beatles
20.30: Fra 'Snart dages det brødre' til 'Grillbaren lukker nu' – foredragskoncert om arbejder- og protestsange

Søndag 28/1:
08.00: Morgenmad og udtjekning
09.15: Det uhomogene Danmark
10.00: Dyst om danmarkshistorien
10.45: Kaffepause
11.00: Danskhed og Dannebrog
11.45: Frokost
12.45: Håbet om fremtiden
13.45: Hvordan fortælles historien?
14.30: Kaffebord – og (ca. 15.00) farvel

Mød skuespiller Bjarne Henriksen
som Luther til Historisk Talkshow

R · Я

PLAGES DU AF DEPRESSION,
FORTVIVLELSE ELLER EN DÅRLIG
SAMVITTIGHED, SÅ SKAL DU SPISE,
DRIKKE OG VÆRE SAMMEN MED
VENNER. HJÆLPER DET DIG AT
TÆNKE PÅ PIGER, SÅ GØR DET.

Citeret fra Jacob Ørsted: Godbidder – citater fra Martin Luthers frimodige
tale omkring middagsbordet, Forlaget Eksistensen 2016.
Bjarne Henriksen som Luther. Foto / Montgomery. Grafisk bearbejdning / OddFischlein

REFORMATION 1517–2017

I 2017 er det 500 år siden, at Martin Luther slog sine 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg. Folkeuniversitetet markerer Reformationsjubilæet med en række arrangementer, der sætter fokus på Reformationen, og hvad den betyder for os i dag.

HISTORISK TALKSHOW MED LUTHER

Holdnummer: 1722-068 og 1722-069

Dato: 20/10, fredag (premiere), og 21/10, lørdag

Tid: 20.00-22.00

Pris: 75 kr.

Sted: Den Sorte Diamant, Det Kongelige Bibliotek, Dronningesalen
Søren Kierkegaards Plads 1, 1016 København K

'Her er dit liv, Luther!' Mød Martin Luther, når han er aftenens gæst i et talkshow, der går helt tæt på Reformationens hovedperson. Deadline-vært **Niels Krause-Kjær** interviewer Luther, der levendegøres af skuespiller **Bjarne Henriksen**. I første akt sidder reformatoren i den varme stol. Han konfronteres med sine egne udtalelser, handlinger og holdninger og indvier os i, hvad der var med til at præge hans tid, tanker og liv. I anden akt kastes Luther tilbage i graven, og forskere går på scenen og giver os perspektiv på, hvad vi lige har oplevet. Vi skal møde lektor i religionsvidenskab **Marie Vejrup Nielsen**, som analyserer, hvordan Luther bruges i politik og populærkultur i dag, og lektor i historie **Louise Kallestrup**, der sætter os ind i, hvordan Luthers tanker kom til Danmark og forandrede vores samfund. Forestillingen er skrevet og instrueret af dramatiker **Bent Nørgaard**, og er en del af den landsdækkende folkeoplysende markering af 500-året for Reformationen, initieret af Præsidiets for Reformationsjubilæet i Danmark og støttet af A.P. Møller Fonden.

REFORMATIONENS HVEM, HVAD OG HVOR

Holdnummer: 1722-190

Dato: 23/10, 6 mandage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Hvad var det egentlig, der skete for 500 år siden, da Reformationen for alvor gik i gang? Hvem var med, og hvem var imod? Hvordan kunne det ske? Og hvorfor er det så vigtigt? Med denne forelæsningsrække klæder vi dig på til Reformationsjubilæet 2017 ved at se nærmere på Reformationens hvem, hvad, hvor. Vi giver dig en introduktion til, hvad det var for en verden, den fandt sted i, og hvilke forudsætninger der gjorde den mulig. Vi ser på, hvad Martin Luther gjorde oprør mod, og hvilke konsekvenser det fik for samtiden i både Danmark og Europa. Og så trækker vi trådene op til i dag og debatterer Reformationens største idéhistoriske og kulturelle konsekvenser fra 1500-tallet til nutiden. Oversigt over forelæsere og datoer kan ses på www.fuau.dk – søg på holdnummer.

FORSKERSHOW – REFORMATIONEN LIVE

Holdnummer: 1722-351

Dato: 4/12, mandag

Tid: 20.00-21.30

Pris: 75 kr.

Sted: Nørrebro Teater, Ravnsborggade 3, 2200 København N

Reformationen og Luthers betydning for nutidens samfund er i festligt fokus, når universitetets forskere holder speedforedrag på de skrå brædder. Vi kører forskningen gennem teatrets magiske maskine og drejer på de dramatiske håndtag. Foredrag mikses med indslag fra musikkens, sansernes og kunstens verden og udgør et sammenhængende show om Reformationen. Du bliver klogere, du underholdes, og ikke mindst sanser, mærker og føler du, hvordan Reformationen har betydning for verden i dag. Oplev blandt andre: **Bo Kristian Holm**, lektor i teologi, **Bertel Nygaard**, lektor i historie, **Rasmus Ugilt**, postdoc i filosofi, **Kristian Hvidtfelt Nielsen**, lektor i videnskabshistorie, **Pia Soltoft**, lektor i teologi, **Marita Akhøj Nielsen**, dr.phil. i nordisk filologi og **Ham den Lange**, rapper. Forskershowet er en del af den landsdækkende folkeoplysende markering af 500-året for Reformationen, initieret af Præsidiets for Reformationsjubilæet i Danmark og støttet af A.P. Møller Fonden.

RETHINK REFORMATION FESTIVAL AARHUS, 28/10-3/11

Hvis du kunne ændre én ting i verden, hvad skulle det så være? Bliv inspireret af Luther og gentænk din verden anno 2017. Aarhus Universitet, Aarhus Domkirke og Folkeuniversitetet sætter fokus på Reformationen gennem Aarhus 2017-projektet Rethink Reformation. Op til og på selve dagen for 500-året for Luthers teser markeres jubilæet omkring Bispetorv i Aarhus med en festival, hvor torvet og de omkringliggende bygninger forvandles til scener for nye fortolkninger af Reformationen. Tag til TESE-TALKS, fortolk Reformationen med **PerlePlade Syndikatet**, mød **Maria Helleberg**, **Ulrik Haagerup**, **Minik Rosing**, **Anne Lise Marstrand-Jørgensen**, **Abdel Aziz Mahmoud**, **Hans Hauge**, **Connie Hedegaard** og **Geeti Amiri**, gå til koncerter med **Liima** og **CODY** eller spis dig igennem Reformationen. **Atelier Hotel Pro Forma** iscenesætter Bispetorv med en lys- og videoinstallation. Læs mere og se programmet for dagen på www.reformation.fuau.dk.

SE MERE PROGRAM
OG TILMELD DIG PÅ
WWW.REFORMATIONEN.FUAU.DK

Arkæologi og historie

I vikingetiden tog vikingerne på togt, i middelalderen opfandt man trykkepressen, og inden for de seneste 100 års historie har verden oplevet to ødelæggende verdenskrige. Brug historien til at sætte dit liv i perspektiv.

Asiens imperier

Holdnummer: 1722-050
Dato: 23/10, 7 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

De sydøstasiatiske kulturers historie rækker flere tusind år tilbage. Stormagterne Indiens og Kinas samling kan spores tilbage til før vor tidsregning, og takket være et veludviklet skriftsystem er nationernes kultur siden dengang blevet overleveret fra generation til generation. Men historien om Asiens imperier drejer sig ikke kun om den fjerne fortid. De sidste 200 år har kontinentet været præget af europæisk kolonisering, politiske revolutioner og amerikanske militære interventioner. På den økonomiske front har de asiatiske nationer de seneste 50 år været højdespringere, og i 2015 blev Myanmar en sjælden demokratisk solstrålehistorie.

- 23/10: Kina, Riget i midten.** Bent Nielsen, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet
- 30/10: Japan, Solens ophav.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 06/11: Indien, imperiets juvel.** Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 13/11: Korea, delt i to.** Martin Petersen, museumsinspektør og seniorforsker, Nationalmuseet
- 20/11: Thailand, et land der stod på egne ben.** Søren Ivarsson, lektor i historie, Københavns Universitet
- 27/11: Vietnams vokseværk.** Thomas Bo Pedersen, historiker og direktør, Mascot
- 04/12: Burma/Myanmar, fra militær diktatur til demokrati.** Flemming Ytzen, journalist og redaktør, Politiken

Skurke og helte i danmarkshistorien

Holdnummer: 1722-084
Dato: 23/10, 5 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 530 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Underviser: Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter

I denne forelæsningsrække vil fortællingerne om en række af de mest kendte skurke blive fortalt, og vi vil forsøge at se bag om myten for at forstå de forkætrede skæbners selvforståelse. Vi begynder med Ulfeldt, Griffenfeldt og Struensee, som blev dømt for majestætsforbrydelse og går videre med Danmarks eneste diktator J.B.S. Estrup og slutter med Scavenius, som blev syndebuk for en hel nations skyld. Forelæsningerne bliver både blodige, farverige og underholdende, og sammen kommer vi lidt tættere på, hvilket stof helte og skurke egentlig er gjort af.

- 23/10: Corfitz Ulfeldt**
30/10: Griffenfeld
06/11: Johann Friedrich Struensee
13/11: J.B.S. Estrup
20/11: Erik Scavenius

En europæisk danmarkshistorie – fra oldtiden til i dag

Holdnummer: 1722-041
Dato: 28/10 og 4/11, 2 lørdage
Tid: 10.00-16.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Lars Hovbakke Sørensen, ekstern lektor i historie, ph.d., Københavns Universitet

Få en ny og utraditionel tour de force gennem Danmarks historie. I stedet for at se Danmarks udvikling som et resultat af de begivenheder, der har fundet sted inden for landets grænser, betragtes udviklingen i Danmark som et resultat af en større europæisk og international udvikling. Det er kongernes og statsmændenes historie – den politiske historie. Det er dem, der har repræsenteret statsmagten og dens samspil med Europa. Få indblik i Danmarks historie fra oldtiden til i dag. Forelæsningerne tager afsæt i Lars Hovbakke Sørensens røde bog 'En europæisk danmarkshistorie – fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

Antikkens syv vidundere

Holdnummer: 1722-039
Dato: 1/11, 7 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Pris inkl. bog: 950 kr., studerende 780 kr. (bog værdi 300 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Antikkens syv vidundere har været en kilde til fascination gennem årtusinder. De fantastiske bygningsværker vidner om de mægtige civilisationer, der har skabt dem, men deres ødelæggelse fortæller også historien om, at selv de mest glørværdige af menneskets aftryk på Jorden er forgængelige. Kun den gigantiske Kheops-pyramide står endnu, omgærdet af mystik. Forelæsningsrækken tager sit afsæt i bogen 'Antikkens 7 Vidundere' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

- 01/11: Antikkens syv vidundere og de hængende haver.** Sine Grove Sætkjær, postdoc, Accademia di Danimarca i Rom
- 08/11: Kheops-pyramiden.** Tine Bagh, ph.d., museumsinspektør, Egyptisk samling, Ny Carlsberg Glyptotek
- 15/11: Fyrtårnet i Alexandria.** Niels Bargfeldt, postdoc i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 22/11: Kolossen på Rhodos.** John Lund, Seniorforsker, Antiksamlingen, Nationalmuseet
- 29/11: Maussollæet i Halikarnassos.** Poul Pedersen, professor emeritus, Syddansk Universitet
- 06/12: Artemistemplet i Ephesos.** Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 13/12: Zeusstatuen i Olympia.** Kristine Thomsen, ph.d.-studerende i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

Vidste du, at du også kan lære om historie på byvandring? Se side 57

Dansk Vestindien

Holdnummer: 1722-292
Dato: 4/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Erik Gøbel, fhv. seniorforsker, Rigsarkivet

Historien om Dansk Vestindien er en spændende fortælling om de tre skønne tropeøer – Skt. Thomas, Skt. Jan og Skt. Croix – som var under dansk flag fra 1672 til 1917. De tre øer bliver i 1600- og 1700-tallet et vigtigt ben i trekantshandlen mellem Danmark, Afrika og De Caribiske Øer. Danske skibe lastes med mandskab og våben og sejler mod den dansk-afrikanske koloni Guldkysten. I Afrika køber man slaver og fragter dem den lange vej over Atlanterhavet til Dansk Vestindien. På De Caribiske Øer etablerer man sukkerplantager, hvorfra man henter sukker og rom til Danmark. Danmark er den første nation, som beslutter at forbyde den umenneskelige transport over Atlanten i 1792. I 1848 kommer et slaveoprør på Skt. Croix, og generalguvernør Peter von Scholten frigiver slaverne. Derefter går det ned ad bakke for Dansk Vestindien, og øerne bliver solgt til USA i 1917.

Mellemkrigstidens demokratidebat – vor tids politiske spejl

Holdnummer: 1722-293
Dato: 5/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab

De seneste års udvikling i Europa og USA har gjort mellemkrigs-tiden til det oplagte politiske spejl for vores samtid. Modvilje mod globaliseringen, polarisering, fokuseringen på folket, skarp kritik af eliter og ikke mindst af den politiske establishment er alle træk, der kendetegner mellemkrigstidens politiske debat. Det er vigtigt ikke blot at reducere mellemkrigstidens politiske liv til en kamp mellem demokrati og nazisme, da virkeligheden er en lang række af positioner, der forholder sig kritisk til en bestemt udgave af demokratiet – nemlig det traditionelle libe-rale demokrati. De fleste strømninger i mellemkrigstiden står bag tanken om, at folket skal bestemme – de er bare uenige om, hvordan dette skal ske. Bliv klogere på den atmosfære, der opstår i kølvandet på Første Verdenskrig, og som bliver define-rende for det politiske miljø i mellemkrigstiden. En periode vi i dag med stor relevans kan spejle os i.

En ualmindelig og kortfattet danmarkshistorie

Holdnummer: 1722-182
Dato: 5/11, 1 søndag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter

Bliv ledt gennem hele Danmarks historie på bare fire timer – fra den første sten-aldermand tabte et par pilespidser og til i forgårs. Forelæsnningen ridser de lange linier i vores historie op – krydret med små historier om krig og kærlighed, eller i virkeligheden er der nok nærmere tale om blod, sex og vold. For det går ikke stille for sig i historien. Undervejs kommer vi også omkring, hvad ideen med historie er. Hvad skal vi egentlig med historien? Svaret på det spørgsmål er ganske enkelt: Historien skal diskuteres, og kun hvis det kan give os en bedre nutid eller fremtid, er den værdi-fuld. Forelæsnningen bygger på Asser Am-disens nye bog om Danmarks historie.

Hvad enhver bør vide om Europas historie

Holdnummer: 1722-242
Dato: 5/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Kaster man et overordnet blik ud over Europas historie, synes der at være be-stemte træk, hændelser og personer, som i særlig grad har været med til at tegne kontinentets udvikling. Denne dag stiller vi skarpt på en række af de vigtigste. Tag med på en tour de force gennem Europas historie. Det hele begynder med en tyr og en kongedatter på en strand i Fønikien. Herfra går det skridt for skridt over kej-serriger og kristendom, vikinger og van-daler, renæssancer, reformationer og re-gulære revolutioner. Vi går med Louis XVI og Marie Antoinette til guillotinen, vi dra-ger med Napoleon Bonaparte på slagmar-ken, og vi følger Otto von Bismarcks kamp for et samlet Tyskland. Nu står vi her i det 21. århundrede og kan stille spørgsmålet, om den europæiske (verdens)historie er et afsluttet kapitel?

Antikkens stormagter

Holdnummer: 1722-291
Dato: 8/11, 6 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale Co01, Tuborgvej 164

Historien om Antikkens stormagter er hi-storien om os selv. Det er fortællingen om, hvordan mennesker overalt har organise-ret sig i civiliserede samfund og opnået imponerende resultater. Vidt forskellige steder i verden kan vi se, hvordan de store civilisationer har sat deres uudslettelige aftryk på jorden. I forelæsningsrækken ta-ger forskerne os med på en rejse gennem fire kontinenter. Vi begynder i Afrika, hvor det gamle Egypten tog form for 5000 år siden og stadig i dag står som et af oldti-dens mest fascinerende mysterier. Herfra rejser vi over Assyrien til Persien, Rom og Makedonien. Vi følger de muslimske ara-beres erobringstogter, der blev standset ved Poitiers af de kristne karolinger, og vi ender rejsen i Mexico, hvor storbyen Teo-tihuacan var det magtfulde centrum i det præcolumbianske Amerika.

- 08/11: Egypten.** Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet
- 15/11: Assyrriget.** Mogens Trolle Lar-sen, lektor emeritus i assyriologi, Københavns Universitet
- 22/11: Alexander den Store og de Hellenistiske Riger.** Christian Ammitzbøl Thomsen, adjunkt i historie, Københavns Universitet
- 29/11: Fra Perserriget til Rom og Han Kina.** Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet
- 06/12: Kalifatet og Karolingerne.** Jacob Tullberg, ekstern lektor i historie, Københavns Universitet
- 13/12: De præcolumbianske stormag-ter: Teotihuacan, aztekerne og inkaerne.** Jesper Nielsen, lektor i Indianske sprog og kulturer, Københavns Universitet

1917 – sammenbrud og udholdenhed

Holdnummer: 1722-176
Dato: 18/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Første Verdenskrig gik i 1917 ind i sit mest dramatiske år. Den franske hær blev efter den blodige fiasko i Nivelle-offensiven ramt af et moralsk sammenbrud og balan-cerede på kanten af mytteri. Der udbrød revolution i det krigstrætte Rusland, og USA gik modvilligt ind i krigen – foranle-diget af klodset tysk diplomati og kejser Wilhelm II's aggressive ubådskrig. På den italienske front ramte katastrofen de alli-erede i Slaget ved Caporetto, foreviget i Hemingways roman 'Farvel til våbnene', imens enorme slag udkæmpedes på den stillestående Vestfront. Krigen fik såle-des tilføjet en ny intensitet til sin allerede dramatiske udvikling i året 1917. Her ind-så parterne, at sammenbruddet kom som følge af det militære pres, og at udfordrin-gen nu var at holde presset ud længere end modparten. Dagen belyser og analy-serer en række udvalgte slag i skæbne-året 1917 og sætter året ind i Første Ver-denskrigs militærhistoriske kontekst.

Den Russiske Revolution 1917

Holdnummer: 1722-180
Dato: 19/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Undervisere: Kasper Mikael Jacek, BA i idéhistorie, cand.public., Mathias Hein Jessen, ph.d. i idéhistorie og adjunkt, Copenhagen Business School, Benjamin Ask Popp-Madsen, ph.d. stipendiat i statskundskab, Køben-havns Universitet og Mikkel Flohr, ph.d.-studerende i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet

Den Russiske Revolution i 1917 er en af de mest alt-afgørende begivenheder i det 20. århundredes po-litiske historie. Revolutionen ændrede det politiske landskab markant og satte dagsordenen for store dele af det 20. århundredes politiske udviklinger. Og revolutionen har stadig stor betydning for vores politiske forståelse i dag. Diskussioner om frihed, lighed, demokrati, styreformer og menneskerettig-heder er opstået og har fået nyt liv gennem Den Russiske Revolution. Denne dag giver indblik i de mest afgørende begivenheder og udviklinger i og omkring Den Russiske Revolution. Undervejs ser vi på de socio-økonomiske og idémæssige udviklinger i det 19. århundrede, der banede vejen for opgøret med zaren og det russiske samfund, på Februar- og Oktoberrevolutionerne i 1917, på revolutionens efter-spil og borgerkrig og på, hvordan det kommunisti-ske styre og Sovjetunionen blev cementeret.

Anden Verdenskrig og Hitlers Berlin

Holdnummer: 1722-174
Dato: 19/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Berlin var scenen, hvor centrale kapitler om Det Tred-je Riges storhed og fald udspillede sig i 1933-1945. På den ene side var byen rammen for regimets selvisce-nesættelse og massepropaganda efter magtoverta-gelsen i 1933. Den var centrum for Albert Speers og Hitlers planer om at skabe en 'Welthauptstadt' og midtpunktet for nazismens fintmaskede magtappa-rat. På den anden side var Berlin undertrykkelsens og forfølgelsens by, hvor jøder og systemkritikere nådesløst blev jaget og deporteret af regimet. Det var frygtens, afmagtens og dødens by, da Berlin som Nazitysklands centrale politiske, administrative og organisatoriske nervecenter blev et hovedmål for de allieredes bombefly. Det var en ruinby, som Den Røde Hær brutalt indtog i Slaget om Berlin i 1945, der symbolsk markerede Anden Verdenskrigs afslutning i Europa. Hør om Berlins historie fra 1933 til 1945, og forstå byens rolle i fortællingen om Det Tredje Riges storhed og fald.

Efter Anden Verdenskrig var Berlin sønderbombet. Hele byer i mange af de medvir-kende lande var ødelagt efter intensive bombninger.

De Slesvigske Krige – da katastrofen ramte Danmark

Holdnummer: 1722-303
Dato: 19/11, 1 søndag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Martin Cleemann Rasmussen, ekstern lektor i russisk og historie, Hærens Officersskole

Få konflikter har rystet Danmark så voldsomt som De Slesvigske Krige 1848-51 og 1864. I løbet af en periode på mindre end 20 år oplevede Danmark to blodige og ødelæggende krige, som på afgørende vis rystede den danske helstat og bragte landet på randen af udslettelse som nationalstat. Gemt i krigenes gru og nederlag lå dog også rødderne til det Danmark, som vi kender i dag. I løbet af denne dag sætter vi fokus på De Slesvigske Krige og på den store betydning, som de havde for både samtidens – og eftertidens Danmark.

Østrig bliver Østrig 1918-1955

Holdnummer: 1722-171
Dato: 27/11, 3 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Afslutningen på Første Verdenskrig og den efterfølgende fredsaftale i Paris i 1919 fører til opløsningen af Østrig-Ungarn. Efterfølgende vokser den nye stat Østrig frem. Mellemkrigstiden bliver en hård tid for den nye stat, som oplever nød, inflation og borgerkrig. Trængslerne kulminerer i 1938, hvor Østrig bliver annekteret af Hitlers Tyskland. Efter Anden Verdenskrig fortsætter prøvelserne for Østrig, der ligesom Tyskland bliver opdelt i fire besættelseszoner af krigens sejrende nationer. Først i sommeren 1955 trækker besættelsesmagterne deres tropper tilbage, og Østrig får sin fulde suverænitet og dermed muligheden for at udvikle sin egen nationale identitet.

Verdenshistoriens største begivenheder

Holdnummer: 1812-032
Dato: 16/1, 9 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 960 kr., studerende 510 kr.
Pris inkl. bog: 1210 kr., studerende 760 kr. (bog værdi 350 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

I den litterære verden taler man om begrebet 'point of no return'. Det er er en betegnelse for det sted i en fortælling, hvor der ikke er nogen vej tilbage. Fra dette øjeblik er alting forandret, og man kan ikke længere vende tilbage til verden, som den så ud før den skelsættende begivenhed. Verdenshistorien er fyldt med sådanne 'points of no return'. I nogle tilfælde ved man med det samme, at alt er forandret, som fx ved terrorangrebene d. 11. september 2001. Andre gange går der århundreder, før man kan se, at en helt specifik begivenhed kom til at ændre verdens gang. I denne forelæsningsrække dykker forskerne ned i ni vidt forskellige begivenheder, der alle har det til fælles, at i det øjeblik, de er indtruffet, er der ingen vej tilbage. Det er de begivenheder, der forandrede verden for altid. Rækken tager udgangspunkt i '50 begivenheder. Højdepunkter i verdenshistorien' (Aarhus Universitetsforlag, 2017), som kan inkluderes i prisen.

- 16/01: Slaget ved Marathon – Perserkrigene, den athenske guldalder og Alexanders verdensrige.** Christian Ammitzbøl Thomsen, adjunkt i historie, Københavns Universitet
- 23/01: Kinas samling – kultur, religion og filosofi.** Lars-Emil Nybo Nissen, ph.d-stipendiat i historie, Københavns Universitet
- 30/01: Korsfæstelsen – kristendommens tilblivelse og udbredelse til reformationen.** Morten Fink-Jensen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 06/02: Konstantinopels fald – middelalderens storrig.** Mogens Pelt, lektor i historie, Københavns Universitet
- 13/02: Opdagelsen af Amerika – kolonisering og krig i den nye verden.** Jacob Tullberg, ekstern lektor i historie, Københavns Universitet
- 20/02: Den franske revolution – enevælde, revolution og demokrati i Europa.** Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 27/02: Første Verdenskrig – da verden gik i krig.** Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet
- 06/03: Apartheids ophør – afkolonisering og selvstændiggørelse på det afrikanske kontinent.** Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet
- 13/03: 11. september 2001 – islamismens fremvækst i verden.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Turen går til Rom

Holdnummer: 1812-025
Dato: 22/1, 4 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Går den næste ferierejse til Rom? Bliv klædt på arkæologisk og historisk til din næste tur sydpå, og bliv inspireret af og klogere på den evige stads rige kunst og kulturarv! Forelæsningerne byder på fire foredrag, der omfatter antikken, middelalderen, renæssancen og det moderne Rom og tager dig således med på en rejse, der afdækker Rom gennem tiderne. Vær med, når vi dykker ned i romernes monumentale kulturarv, der møder én, hver gang man runder et gadehjørne i den store europæiske metropol. Byen, der hvert år tiltrækker millioner af besøgende med sine maleriske ruiner, smukke kirker, skønne piazzaer og palazzi, samt imponante moderne bygningskomplekser. Her kan du blive klædt på til både kulturrejsens fordybelse og svituren til storbyen Rom.

- 22/01: Antikkens Rom.** Jane Hjarl Petersen, lektor i klassisk arkæologi, Syddansk Universitet
- 29/01: Middelalderens Rom.** Maria Fabricius Hansen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 05/02: Renæssancens og barokkens Rom.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 12/02: Det moderne Rom.** Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

Verdens største fund

Holdnummer: 1812-039
Dato: 22/1, 7 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Pris inkl. bog: 1010 kr., studerende 660 kr. (bog værdi 349 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Menneskets historie forandrer sig konstant, når spaden sættes i jorden, og arkæologien er det tætteste, vi kommer på en rejse tilbage i tiden. Fund af templer, grave og hele byer vidner om tidligere civilisationer og afslører betydningsfulde og fascinerende detaljer om den fortid og historie, der kom før os. Hør om de første mennesker og om historiens største fund og opdagelser. Forløbet tager afsæt i '50 fund. Højdepunkter i arkæologien' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

- 22/01: De første mennesker.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 29/01: Rosettastenen, Tut Ank Amon og Kongegravene i Tanis.** Linda Biering-Sørensen, cand. mag. i ægyptologi og omviser, Ny Carlsberg Glyptotek
- 05/02: Himmelskiven fra Nebra og helleristningerne i Tanum.** Flemming Kaul, museumsinspektør, dr. phil., Nationalmuseet
- 12/02: Troja og Mykene.** Vinnie Nørskov, lektor ved Antikmuseet, Aarhus Universitet
- 19/02: Dødehavsrullerne.** Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 26/02: Laokoon.** Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 05/03: Ertebølle køkkenmøddingen.** Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum

”Den kontekstualiserede arkæologi kan give en dyb viden om verden, som den en gang så ud og dermed få os til at reflektere over verden, som den ser ud i dag.”

Rubina Raja

Professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

Den arabiske verdens betydning for videnskaben

Holdnummer: 1812-038
Dato: 22/1, 5 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Philippe Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum

Efter romerrigets fald skete der en markant nedgang af de kulturelle aktiviteter i Europa uden for det byzantinske imperium. Imidlertid blev store dele af de byzantinske områder erobret af araberne efter islams fremkomst i 622. Araberne erobrede også perserriget, Nordafrika og store dele af den iberiske halvø, og i de følgende århundreder oversatte araberne de græske filosofiske og videnskabelige værker og studerede dem. Derved fremkom en videnskabelig aktivitet i det arabiske område, som fortsatte og videreudviklede den antikke græsk-romerske arv, og araberne indførte også resultater fra andre kulturer. Forelæsningsrækken vil beskrive hele denne videnskabelige aktivitet, og hvordan den igen blev videreført til Europa i senmiddelalderen – en af de uudværlige forudsætninger for renæssancen.

- 22/01: Den arabiske videnskabs forudsætninger.** Oversættelserne fra græsk til arabisk
- 29/01: De store arabiske læger: Rhazes, al-Madjûsi og Avicenna**
- 05/02: Selvstændig forskning og medicinske korrektiver i forhold til arven fra den græsk-romerske fortid**
- 12/02: Matematikken, biologien og geografien**
- 19/02: Den arabiske videnskabs overførsel til Europa i senmiddelalderen**

Wien – på rejse i europæisk kulturs historiske hovedstad

Holdnummer: 1812-037
Dato: 23/1, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Wiens gader er brolagt med kultur, gaderne i andre byer med asfalt, har den østrigske forfatter Karl Kraus sagt. Denne forelæsningsrække zoomer ind på Wiens status som kulturelt europæisk kraftcenter med en sprudlende udvikling inden for filosofi, videnskab, kunst, arkitektur og musik, der har været stilskabende for resten af Europa. En by på kanten af moderniteten, hvor kunstnere og videnskabsmænd flyttede grænser og skabte kulturelle og videnskabelige nybrud, der er kommet til at stå som symboler på en ny tid. Men samtidig en by, der var centrum i et habsburgsk kejserrige, der var dømt til kollaps. Tag med på en rejse gennem den europæiske kulturs historiske hovedstad i hælene på Mozart, Beethoven, Wittgenstein, Freud, Klimt og arkitekten Adolf Loos.

- 23/01: Historie.** Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant
- 30/01: Videnskab.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 06/02: Filosofi.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 13/02: Arkitektur.** Anders V. Munch, dr.phil., professor i designhistorie, Syddansk Universitet
- 20/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab
- 27/02: Kunst.** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Napoleonskrigene

Holdnummer: 1812-015
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Indtil Første Verdenskrig omtalte man Napoleonskrigene som 'Den Store Krig'. Forklaringen er simpel: Ikke alene fastholdt krigen Europa i en jern-næve i perioden 1803-1815, men de forandrede også europæernes sociale, økonomiske og politiske virkelighed for eftertiden – de gjorde Europa moderne. Krigenes varighed, slagenes størrelse og intensitet producerede nemlig en reformbølge i europæiske stormagter som Storbritannien, Preussen, Østrig og Rusland som forandrede Europa. Forløbet belyser denne forandringsproces med udgangspunkt i en række toneangivende slag fra Napoleonskrigene, herunder slaget ved Austerlitz, slaget ved Trafalgar, Napoleons invasion af Rusland i 1812 og slaget ved Waterloo. Bliv klogere på bl.a. Napoleons og Wellingtons feltherrekunst, de økonomiske og politiske reformer i Preussen, Østrig og Rusland samt magtspillet i Europa i perioden 1803-1815.

Det siges ofte, at sejrherren fortæller historien. Men hvordan opnår man en uvildig historiefortælling? Det handler om den historiske metode.

På ekspedition hos inkaerne i Perus tågeregnskov

Holdnummer: 1812-096
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Inge Schjellerup, dr.phil. i arkæolog og antropolog, seniorforsker, Nationalmuseet

Inkariget var det største rige i Sydamerika før Columbus og på sit højdepunkt et af verdens mægtigste samfund. Machu Picchu er med sin karakteristiske inka-arkitektur og stejle landbrugsterasser et af de bedst bevarede beviser på rigets storhed og har fået plads på UNESCO's verdensarvsliste. Men det var ikke kun arkitektonisk, inkaerne markerede sig. Dagens forelæser har bl.a. undersøgt inkaernes vandingskanaler, landsbrugs- og madlavningsmetoder og været med til at genoplive disse gamle metoder, så den fantastiske viden, inkaerne havde, kan komme nutidens mennesker til gode. Efter forelæsningerne kan du høre mere om rejser til Peru med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor.

Europas opdagelse af verden

Holdnummer: 1812-050
Dato: 28/1, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

I 1492 fandt Columbus den nye verden og seks år senere fandt portugiseren Vasco da Gama søvejen til Indien. Verden blev europæernes legeplads, for andre blev det en katastrofe. Brutalitet og sygdomme udryddede størstedelen af den amerikanske urbefolkning, mens afrikanske slaver i tusindvis blev transporteret over Atlanterhavet. Europæernes opdagelse af verden skabte en ny verdensorden og lagde fundamentet til globaliseringen. Men opdagelserne førte også til et opgør med antikke autoriteter og skabte nye videnskabelige indsigter, mens forfærdelsen over behandlingen af ikke-europæiske folkeslag lagde grunden til menneskerettighederne som idé. Opdagelserne havde en lang forhistorie, der rummer navne som Leif den Lykkelige, Marco Polo og Henrik Søfareren. Og så var der de store og senere glemte kinesiske flådeekspeditioner 100 år før Columbus. Det kunne lige så godt være blevet Kina, der havde sat sig på verden. Men hvorfor gik det som det gik?

En europæisk danmarkshistorie

Holdnummer: 1812-205
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Lars Hovbakke Sørensen, ekstern lektor i historie, ph.d., Københavns Universitet

Få en ny og utraditionel tour de force gennem danmarkshistorien. Vi breder perspektivet ud og betragter udviklingen i Danmark som et resultat af en større europæisk og international udvikling i stedet for blot at se den som en konsekvens af de begivenheder, der har fundet sted inden for landets grænser. Det er kongernes og statsmændenes historie – den politiske historie. Det er dem, der har repræsenteret statsmagten og dens samspil med Europa. Men den politiske historie forbindes også med den sociale, økonomiske, kulturelle, identitets- og mentalitetsmæssige historie. Både herhjemme og i Europa. Få indblik i Danmarks historie fra oldtiden og til i dag. Forelæsningsdagen tager afsæt i Lars Hovbakke Sørensens bog 'En europæisk danmarkshistorie - fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

Historisk metode

Holdnummer: 1812-221
Dato: 7/2, 6 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164
Underviser: Bent Egaa Kristensen, cand.mag. i historie

Vores billede af historien falder ikke uden videre sammen med, hvordan fortiden faktisk var. Men hvordan nærmer vi os så bedst vores historie? Forelæsningsrækken er en indføring i historiefagets fundament: Den historiske metode, og vi gennemgår grundprincipperne, og hvordan de bruges i praksis. Undervejs kommer vi forbi de vigtigste metodiske begreber som kildebegrebet, kildeidentifikation, fortolkning og historisk fremstilling. Forløbet bygger på Bent Egaa Kristensens bog 'Historisk metode' (Hans Reitzels Forlag), der er den er den første danske lærebog i historisk metode, siden Kristian Erslevs bog 'Historisk teknik' udkom for mere end 100 år siden. Undervisningen tager afsæt i konkret kildemateriale og vil delvis foregå i dialog med deltagerne, og der er derfor lagt op til, at man læser kapitler i bogen til undervisningsgangene. Det er muligt at købe bogen til særpris på 200 kr. (normalpris 298 kr.) første undervisningsgang, og ellers kan uddrag af bogen læses her: historiskmetode.hans-reitzel.dk Forløbet er for alle, der gerne vil lære, hvordan man går til historiske tekster – og blive klogere på, om fx Slaget på Fælleden nogensinde fandt sted.

- 07/02: Introduktion. Historisk forskning og historisk metode: Columbus og Pigafetta**
- 14/02: Kildeidentifikation: Kalmar Unionen 1397**
- 21/02: Fortolkning: Buhls antisabotagetale 1942 og J.O. Krag's Dagbog**
- 28/02: Slutning fra frembringelse: Niels Bohrs brevudkast til Heisenberg**
- 07/03: Slutning fra beretning: Slaget på Fælleden, Louis Pio og Clausens rapport**
- 14/03: Hypotese- og teoridannelse: Justitsministeriets rapport om Pio, Brix og Geleff**

Magtkampen i den tyske hærledelse 1933-1938

Holdnummer: 1812-270
Dato: 13/2, 5 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Tysklands nederlag i Første Verdenskrig ligger grunden for et traume i store dele af den tyske befolkning og i officerskorpset, der er loyalt, men grundlæggende afvisende over for det nye styre, Weimarrepublikken. Den nye armé fra 1921, 'Reichswehr' skulle være Tysklands kontinuitetsbærer, hvorfra kimen til national genrejsning skulle udgå. Inden for officerskorpset var det ikke comme il faut at beskæftige sig med politik, om end sympatien naturligt lå hos højre-nationale partier. Men i 1933 trækker det op til stridigheder i den øverste hærledelse om den tyske hærs position. Skal hæren inddrages direkte i Hitlers nationalpolitiske bevægelse – den nye krigsminister Blombergs position – eller skal den forblive ikke-politisk og fri for udefrakommende indblanding, som er hærchef von Fritschs ønske? Det betyder, at en samlet Wehrmachts-politik ikke kan gennemføres over for den politiske ledelse. I 1934 får Hitler formelt kommandoen over de væbnede styrker. I 1938 lykkes han yderligere med sit politiske spil og får både Blomberg og Fritsch uskadeliggjort. Magtkampen mellem forskellige interne militære interesser bliver således afgjort og vundet af Hitler – og vejen ligger åben for hans totale magtkoncentration.

Det Tysk-romerske Rige

Holdnummer: 1812-033
Dato: 24/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

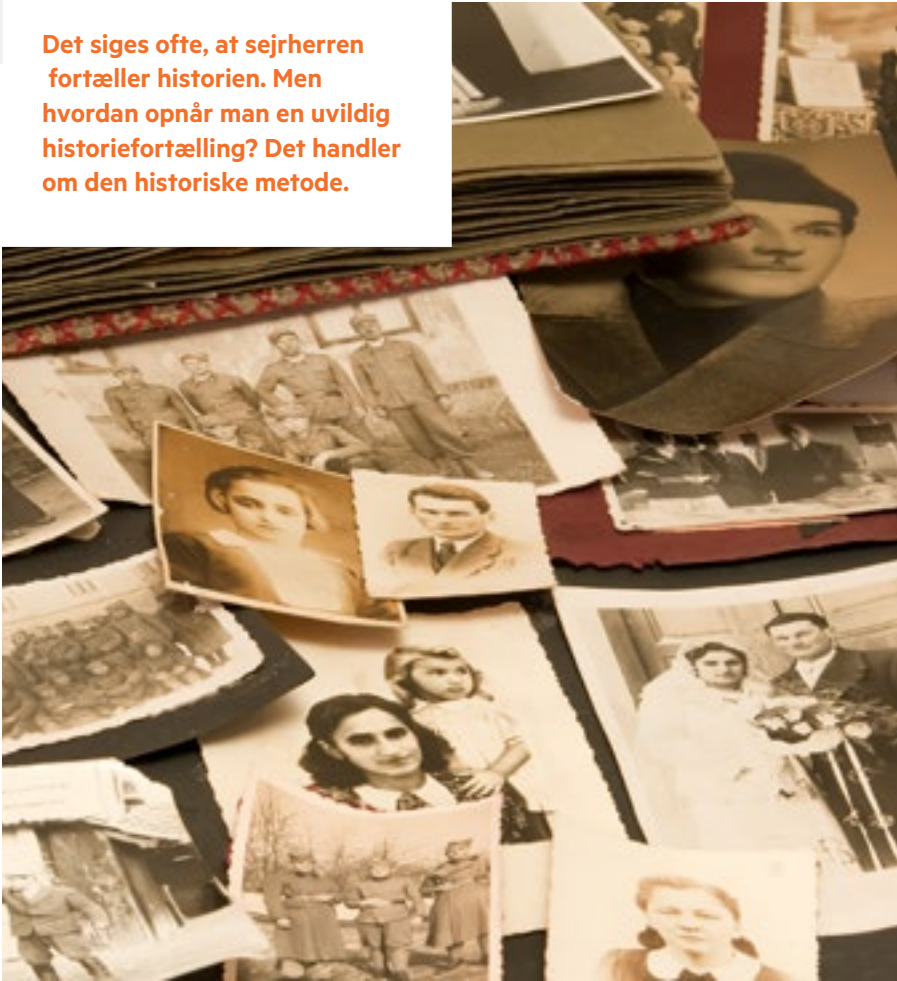
Da Romerriget gik i opløsning, brast også drømmen om et samlet Europa, og barbarerne fik frit spil. Vikinger, hunner og magyarer hærgede de sørgelige rester af det mægtige imperium, som først i 962 fandt sin arvtager som Europas stærke centralmagt – Det Tysk-romerske Rige. Otto den Store fik den politiske magt som kejser af den nye supermagt, mens Paven stod som det åndelige overhoved. Gennem 1500-tallets reformationer og det efterfølgende århundredes trediveårskrig mistede den tysk-romerske kejser langsomt sin magt over rigets uregerlige regenter. Selvom kejserens politiske magt for længst var overgået til diverse bystyrer, fyrster og konger, opretholdtes kejserriget helt indtil 1806, hvor Napoleons nyrevolutionære franskmænd gav Det Tysk-romerske Rige dødsstødet.

USA's historie

Holdnummer: 1812-170
Dato: 3/4, 6 tirsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Hvilken betydning har uafhængigheds-erklæringen og forfatningen for det amerikanske politiske system? Hvordan kan koloniseringen og den europæiske masseimmigration til det nye land knyttes til den amerikanske drøm? Og hvordan har amerikansk kultur sat sit præg på resten af den vestlige verden? Begivenheder og bevægelser, der har fundet sted i USA, har haft enorm betydning for den måde, verden ser ud på i dag. Med afsæt i de store begivenheder – revolutionen, borgerkrigen, Pearl Harbor og Hollywood – dykker forelæserne ned i baggrunden for den amerikanske identitet. USA's historie er historien om verdens mest standhaftige supermagt.

- 03/04: City on a Hill, Manifest Destiny og Den Amerikanske Drøm: USA's nationale myter.** Regin Schmidt, lektor i historie, Københavns Universitet
- 10/04: Borgerkrig, borgerrettighedsbevægelse og raceuroligheder.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 17/04: Den Kolde Krig og kampen mod kommunismen.** Poul Villaume, professor i historie, Københavns Universitet
- 24/04: Uafhængighedserklæringen, forfatningen og det politiske system.** Anne Mørk, adjunkt i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 01/05: USA i verdenskrig.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
- 08/05: Amerikanisering, populærkultur og Hollywood.** Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

Turen går til Berlin

Holdnummer: 1812-083
Dato: 4/4, 3 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

Tag en tur helt tilbage til 1600-tallets Berlin og helt op til i dag. Vi får tegnet de store linjer fra tiden efter Trediveårskrigen med indvandringen af huguenotterne og de østrigske jøder. Her følger Preussens/Berlins opblomstring og udvikling frem til verdenskrigene og den økonomiske verdenskrise. 1900-tallets Berlin er i konstant forvandling: De brølende 1920'eres kreative løsslupenhed, som senere blev trampet ned af nazisternes støvler med Berlin som magtcentrum i Det Tredje Rige. Efterfølgende vil vi se på konsekvenserne fra Anden Verdenskrig, byens deling under Den Kolde Krig, Murens fald, genforening, fulgt af en ny blomstringstid karakteriseret af evigt kørende byggekraner og genopdagelsen af det moderne Berlin. Få indblik i en by, der har haft stor indflydelse på resten af verden i forskellige perioder – og få endnu mere ud af det, du ser, næste gang du går rundt i Berlin.

- 04/04:** Fyrsteresidens, industrialisering og verdenskrig: 1600-tallet-1933
- 11/04:** Kreativitet, krig, deling og Murens fald år 1933-1989
- 18/04:** Frihed og opblomstring. Berlin 1990-i dag

Weimarrepublikken 1919-1933

Holdnummer: 1812-206
Dato: 7/4, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand. mag. og oberstløjtnant

I kølvandet på Tysklands sammenbrud i Første Verdenskrig i efteråret 1918 og et kejserrige i opløsning lykkes det socialdemokratiske og borgerlige-liberale kredse at etablere en ny stat – det første tyske demokrati, også kaldet Weimarrepublikken. Men det unge demokrati har fra starten vanskelige levevilkår. Nederlaget i 1918, den hårde Versaillestraktat fra 1919 og enorme krigsskadeserstatninger er tunge byrder, og gang på gang rystes republikken af indre kupforsøg, terroraktioner, økonomisk krise og hyperinflation. I denne turbulente periode opstår talrige politiske grupperinger, heriblandt det nationalsocialistiske arbejderparti med Adolf Hitler i spidsen. Regeringer kommer og går, og ingen af de 12 kanslere formår at bringe politisk stabilitet. Og den 30. januar 1933 udnævner rigspræsident von Hindenburg Adolf Hitler til ny rigskansler. Vi følger i sporene på Weimarrepublikken og ser på forudsætninger og forløb – og om man kunne forestille sig, at udviklingen havde taget en anden drejning.

Grækenland i Europa – før og nu

Holdnummer: 1812-171
Dato: 9/4, 6 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Grækenland nævnes ofte som vores civilisations vugge, men hvorfor er det, at vi i dag føler, vi skylder så meget til græsk kultur? Hvordan kan det gå til, at vi har en stærk tilknytning til landets kultur samtidig med, at den moderne græske stat konstant har kurs mod bankerot og har svært ved at genfinde formen i EU efter finanskrisen? Hvilke begivenheder har sat sit præg på udviklingen i Grækenland før og nu – gjort grækerne stærke og svage? Ved at dykke ned i tidens dybder og nutidens forhold vil vi afdække Grækenlands rolle og forhold til Europa før og nu og derved søge at besvare ovenstående spørgsmål.

- 09/04:** Antikkens betydning for det moderne Grækenland og forholdet til Europa. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet
- 16/04:** Det Østromerske Riges betydning for moderne græsk selvforståelse. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet
- 23/04:** Osmannerimperiets betydning for græsk selvforståelse i dag. Trine Stauning Willert, ph.d. i grækenlandsstudier, Københavns Universitet
- 30/04:** Bronzealderens høj kulturer. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet
- 07/05:** Arkaisk, Klassisk og Hellenistisk tid. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet
- 14/05:** Romersk og tidlig byzantinsk. Annette Højen Sørensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Institut for Geoscience, Aarhus Universitet

Byvandring: Middelalderbyen på kryds og tværs

Holdnummer: 1812-168 og 1812-167
Dato: 10/4, 3 tirsdage (1812-168) eller 8/5, 3 tirsdage (1812-167)
Tid: 17.00-18.30
Sted: Se nedenfor
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
Maks. 30 deltagere pr. hold
Underviser: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DRK

På tre byvandring går vi på tværs af middelalderens og renæssancens København og får en fornemmelse af, hvordan byen tog sig ud inden for sine snævre volde. Vi begynder på Vandkunsten, som sammen med Løngangsstræde først i 1673 blev fyldt op. Indtil da havde en havnebefæstning lukket området af, og bagved lå bl.a. vandmøller og en lang møllerende. Turen fortsætter rundt om bispegården og Gråbrødre Torv til Amagertorv, som i 1400-tallet fik sit navn efter amagerbønderne, der solgte deres grøntsager her. Næste tur går fra middelalderens Nørreport og over det grønne område, som i middelalderen hed Rosengården. Her blev Sankt Gertruds kapel og hospital opført. Vi fortsætter rundt om Åbenrå og ned langs middelalderens Østervold, hvor der fortælles om gjet-huse, et kvindekloster, indtil vi slutter ved Nikolaj Kirke. På sidste tur kommer vi uden for middelalderens Østervold, hvor Christian IV opførte Rosenborg Slot. Vi går gennem Kongens Have, Landemærket og det gamle Skidenstræde, indtil vi slutter ved Sankt Petri Kirke fra slutningen af 1200-tallet.

Vælg aprilbyvandringerne:

- 10/04:** Fra Vandkunsten mod Amagerbøndernes Torv
Mødested: Vandkunsten ved springvandet
- 17/04:** Fra Skt. Gertrud til Sankt Nikolaj
Mødested: Fiolstræde ud for Nørreport
- 24/04:** Fra Kongens lysthave til Sankt Peders Kirke
Mødested: Indgangen til Kongens Have på hjørnet af Sølvgade og Øster Voldgade

Eller majbyvandringerne:

- 08/05:** Fra Vandkunsten mod Amagerbøndernes Torv
Mødested: Vandkunsten ved springvandet
- 15/05:** Fra Skt. Gertrud til Sankt Nikolaj
Mødested: Fiolstræde ud for Nørreport
- 22/05:** Fra Kongens lysthave til Sankt Peders Kirke
Mødested: Indgangen til Kongens Have på hjørnet af Sølvgade og Øster Voldgade

Byvandring: Istedgade overgi'r sig aldrig

Holdnummer: 1812-166
Dato: 23/5, 3 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Sted: Se nedenfor
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
Maks. 30 deltagere
Underviser: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DRK

Hvis Danmark var en gade, ville den hedde Istedgade. Istedgade er et tværsnit af det danske samfund, hvor gadens miljø afspejler både glæden og gruen. Vi lægger ud med en forelæsning, der dykker ned i Istedgades historie gennem 150 år og hører om, hvordan gaden begyndte som en finere gade med vandudsigt og marker omkring. Herefter går vi på to byvandring gennem Istedgade. På turene fortælles bl.a. om revyskuespillerinden Liva Weel, forbryderen Røde-Kaj, opfinderen Ellehammer og hans flyvemaskine og om den kongelige voldgrav, der endte som den stinkende Rosenå. Og ikke mindst om de fornemme, men stivnakkede kongelige skydebrødre, som forsøgte at stoppe Istedgade i sidste halvdel af 1800-tallet. Undervejs fortælles også om boliger, baggårde, værtshuse, biografer, Folkestrejken i 1944 og selvfølgelig om slagterne, som engang var Vesterbros ukronede konger. Rækken bygger på bogen 'Istedgade. Porten til Vesterbro' (Forlaget Sohn).

- 23/05:** Forelæsning: Istedgade – porten til Vesterbro
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
- 30/05:** Byvandring: Istedgade overgi'r sig aldrig
Mødested: Reventlowsgade ud for Istedgade
- 06/06:** Byvandring: Pest, papegøjer og lopper i Istedgade
Mødested: Istedgade hjørnet af Skydebanegade

Byvandring: Det lystige Vesterbro

Holdnummer: 1822-002
Dato: 3/9 2018, 3 mandage
Tid: 17.15-19.00
Sted: Se nedenfor
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
Maks. 30 deltagere
Underviser: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DRK

Allerede i de skriftlige kilder fra 1200-tallet fortælles om livet ude på Vester Fæled, nutidens Vesterbro. Byens borgere satte deres kvæg på græs på fælle-den, og Sankt Jørgens gård for de spedalske blev opført. Senere i middelalderen kom møllerne og rebslagerne til. I 1577 sendte rigshofmester Valkendorf af sundhedsmæssige årsager slagterne ud på Vesterbro for at slagte deres dyr, og det blev startskuddet til den udvikling med fødevarer, der i mange hundrede år var kendetegnet for Vesterbro. Slagterne drak lidkeb efter hver endt handel, og Vesterbro blev et livligt slagter- og forlystelsesområde. Fra midten af 1800-tallet tog udbygningen af Vesterbro fart pga. flytningen af den militære demarkationslinje, sløjfningen af befæstningen og industrialiserings indvandring fra land til by. Vi starter med en forelæsning om Vesterbros historie, og herefter går turen rundt på Vesterbro på to byvandring.

- 03/09:** Forelæsning: Vesterbros historie
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
- 10/09:** Byvandring: Det lystige Vesterbro – galger og gæstgiverier
Mødested: Vesterbros Torv
- 17/09:** Byvandring: Det lystige Vesterbro – slagtere og værtshuse
Mødested: Vesterbrogade på hjørnet af Helgolandsgade

I Folkeuniversitetets nyhedsbrev annonceres aktuelle forelæsninger, som ikke er med i det trykte program. Tilmeld dig nyhedsbrevet på www.fuau.dk

Tyskland 360 grader

Holdnummer: 1822-005
Dato: 3/9 2018, 6 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Efter valget af Trump i USA er Tyskland blevet kaldt for den nye leder af den frie verden. Og zoomer vi ind på vores eget lille land, er Danmarks historie vævet tæt sammen med vores tyske nabo, og mange kulturelle strømninger er netop kommet hertil sydfra. Det mærkelige er, at vi ved mindre og mindre om vores største nabo, der samtidig er blevet mere og mere politisk og kulturelt relevant. Tag med på en kulturhistorisk rejse gennem Tyskland i selskab med bl.a. Goethe, Kant, Beethoven, Bismarck, Mies van der Rohe – og Merkel. Forelæserne leder os gennem de vigtigste strømninger inden for tysk historie, samfund, politik, tænkning og kultur og retter hver især blikket mod de vigtigste milepæle inden for deres felt – det tidsmæssige snit varierer derfor fra forelæsning til forelæsning. Få seks fageksperters bud på, hvad man bare MÅ vide om landet lige ved siden af os.

- 03/09: Tysklands moderne historie.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
- 10/09: Filosofi.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
- 17/09: Klassisk musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab
- 24/09: Arkitektur, byplanlægning og design.** Hans Christian Post, post.doc. Syddansk Universitet
- 01/10: Tysk politik og samfund i dag.** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet
- 08/10: Litteratur og film.** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

Byvandring: Absalons København

Holdnummer: 1822-001
Dato: 6/9 2018, 3 torsdage
Tid: 15.00-16.30
Sted: Se nedenfor
Pris: 360 kr., studerende 210 kr. Entré på 40 kr. til ruinerne under Christiansborg skal påregnes
Maks. 30 deltagere
Underviser: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DRK

Historien om, at Absalon grundlagde København, er en skrøne. For man har længe vidst, at København er langt ældre. Byvandringerne går i sporene på det København, som biskop Absalon fik af Kong Valdemar den Store omkring 1157-58 og følger byens blomstrende udvikling ind i højmiddelalderen. Vi skal først en tur rundt i middelalderbyens vestlige del mellem Rådhuspladsen og Vor Frue Kirke, hvor vi følger halvkredsvolden fra omkring 1100, der muligvis omgav kongsgården i Havn. Herefter skal vi langs med en del af det gamle havneområde fra Vingårdstræde til Læderstræde, hvor havnefronten lå indtil sidste halvdel af 1300-årene. Vi slutter af i ruinerne under Christiansborg. Størstedelen af de 3000 m2 ruiner stammer fra Absalons Borg. Vi skal også se ruinerne af Blåtårn fra Københavns Slot, hvor bisper, adelige, borgerlige og en kongedatter gennem tiden har siddet fanget.

- 06/09: På sporet af Absalons handelsplads og by**
Mødested: Rådhuspladsen foran Københavns Rådhus
- 13/09: Langs Københavns middelalderhavn**
Mødested: Kongens Nytorv på hjørnet af Vingårdsstræde
- 20/09: Ruinerne på Slotsholmen: Fra biskop Absalons Borg til Københavns Slot**
Mødested: Indgangen til ruinerne under Christiansborg, Christiansborg Slotsplads

Store danske arkæologer – på jagt efter fortidens byer

Holdnummer: 1822-003
Dato: 22/10 2018, 8 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Tilrettelæggere: Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet og Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet

Levn fra fortiden har alle dage fascineret mennesket. Og studiet af de materielle levn sætter os i stand til at forstå fortidens mennesker, samfund og kulturer. Arkæologerne, som har helliget sig jagten på fortidens samfund, er derfor en del af historien om fortiden og om os selv. I dag er vi i stand til at analysere fortidens bysamfund og den urbane udvikling ved hjælp af en række videnskabelige metoder, men vi står på skuldrene af de gamle arkæologer. Hvem var de første store danske arkæologer, som tog de første spadestik for at afdække og forstå fortidens byer? Hvilke inspirationskilder havde de, og hvad drev dem i deres arbejde både inden for og uden for landets grænser? Vi ser nærmere på syv af arkæologiens helt store navne og deres enestående bidrag til byarkæologi og til nutidens forståelse af fortidens byer.

- 22/10: Et århundrede med store danske arkæologer – en introduktion.** Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet og Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 29/10: Harald Ingholt – Palmyra og Hama i Syrien.** Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 05/11: Arkæologer på arbejde i Ribe.** Morten Søvsø, overinspektør, Sydvestjyske Museer
- 12/11: P. J. Riis – Tell Sukas i Fønikien.** Eva Mortensen, ph.d. i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 19/11: Kristian Jeppesen – Halikarnassos i Tyrkiet.** Poul Pedersen, professor emeritus, Syddansk Universitet
- 26/11: Frederik Poulsen og Ejnar Dyggve – Kalydon i Grækenland.** Søren Handberg, lektor i arkæologi, Universitetet i Oslo
- 03/12: Sophus Müller – Hedeby i Tyskland.** Andres Siegfried Dobat, lektor i arkæologi, Aarhus Universitet
- 10/12: P. V. Glob – Bahrain og Dilmuns hovedstad.** Flemming Højlund, seniorforsker, museumsinspektør, Moesgaard Museum

Om nogle år skriver vi byernes historie om

Byernes arkæologi er det rigeste arkiv, vi har som mennesker, fortæller professor MSO i middelalderarkæologi Søren Michael Sindbæk. I det nye forskningscenter UrbNet er han med til at afdække, hvordan byer verden over stod i forbindelse med hinanden i vikingetiden, og hvad de udbredte netværk betød for udviklingen.

Globalisering er ikke nyt. Allerede glasperlemageren i 800-tallets Ribe mærkede konsekvenserne af globalisering, da glasperler fra middelhavsområdet blev billigere, og han måtte overlade sit fag til udlandet og finde på noget andet at lave.

De udbredte handelsnetværk og kommunikationsforbindelser mellem vikingetidens og middelalderens byer bliver undersøgt i Aarhus Universitets 'Center for Urban Network Evolutions' (UrbNet), som åbnede i 2015 med en grundforskningsbevilling på 65 mio. kr. Med åbningen gik en drøm i opfyldelse for vicecenterleder og professor MSO Søren Michael Sindbæk, for lige siden han skrev speciale om bronzehandel, har han drømt om at undersøge byernes netværk grundigere.

"I byerne blev der handlet, formidlet nyheder, reguleret med lovgivning og udøvet magt. Der er fortættede netværk i byerne. Vi undersøger, hvilken kraft netværk og kommunikation med andre byer, lande og verdensdele har haft, og hvad det betød for udviklingen", forklarer han i telefonen, mens han traver rundt ved en udgravning i Ribe.

Ribe er nemlig en af de byer, som centrets ca. 20 forskere undersøger sammen med bl.a. Unguja Ukuu på Zanzibar i Østafrika, Jerash i Jordan og Doliche i Tyrkiet – og Rom, København og Odense.

"Ribe og Unguja Ukuu på Zanzibar eksisterede samtidig. Der var et stærkt fokus på søfart i begge samfund, og tænk engang: I de to byer har vi fundet glasperler fra de samme værksteder i Syrien! Byernes historie er også globaliseringens historie. I Ribe stoppede produktionen af glasperler inden for en periode på tyve år", fortæller han.

Kan nu få mere præcise svar

Forskerne på UrbNet bruger en række nye og mere præcise metoder, "High Definition Archaeology", til at fastsætte fx hvor gamle deres fund er. Med de nye metoder har de afdækket, hvordan et hus, hvis fundament og gulv lå under en kælder i Sct. Clemens Stræde i Aarhus, ikke bare var fra vikingetiden, men helt præcist fra år 800-825, og at huset stod der i ca. 70 år. Derefter blev det ryddet, og Aarhus' første vold blev anlagt hen over det, formentlig lige efter år 900.

"Jeg forventer, at om nogle år kan vi skrive købstædernes historie i Danmark om. Vi vil kunne vise, hvor mange byer, der er fra vikingetiden, og hvor mange der er fra den første tid med domkirker. Vikingernes handel og bispens magt har været vigtige faktorer for udviklingen", forklarer han.

Rokker ved verdensbilledet

Allerede i vikingetiden var der altså udbredte forbindelser mellem byer, landsdele og lande. På UrbNet undersøger forskerne blandt andet, om man kan spore kornhandel via korns isotoper, hvor guld, sølv og kobber kommer fra, og hvordan bronzehandelen har skabt netværk.

"Historien giver nye perspektiver på nutiden. Som arkæolog blev jeg overrasket over, at der har været så store, blomstrende byer med fantastiske moskeer på Zanzibar i 11-1200-tallet, altså samtidig med, at Aarhus Domkirke blev bygget. Fordommene om, at Afrikas udvikling først startede, da europæerne kom, er helt ved siden af. Da jeg gik rundt i ruinerne dernede, kunne jeg i øvrigt genkende nogle arkitektoniske træk ved døre og vinduer: Vi havde noget lignende herhjemme på samme tid. Der har formentlig været en fælles påvirkning", fortæller Søren Sindbæk.

Af Jonna Toft

Læs hele artiklen på fuau.dk

Søren Michael Sindbæk
Professor MSO i middelalderarkæologi
Aarhus Universitet

Kunst, arkitektur og design

Få overblik over kunst- og arkitekturhistoriens stilretninger eller zoom ind på de kreative hjerner bag. Oplev mesterværker, som indeholder universelle budskaber, der berører beskuerne på tværs af tid og sted.

Store danske designere

Holdnummer: 1722-047
Dato: 23/10, 7 mandage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Vi kender Hans J. Wegners Påfuglestol, PHs karakteristiske lamper, Børge Mogensens Tremmesofa, Arne Jacobsens Ægget, Finn Juhls Poeten, Nanna Ditzels Trinidad-stol, Kay Bojesens teaktræsabe og Verner Pantons FlowerPot-lamper. Men hvem var menneskerne bag disse kendte design, der høstede international anerkendelse? Hvad kendetegner dem hver især? Og hvorfor er deres design blevet så kendt og elsket? Snyd ikke dig selv for denne spændende forelæsningsrække, hvor du vil blive præsenteret for nogle af de fremmeste danske designere.

- 23/10: Hans J. Wegner.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 30/10: Poul Henningsen.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 06/11: Arne Jacobsen.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 13/11: Børge Mogensen.** Lars Hedebo Olsen, designskribent og forfatter
- 20/11: Finn Juhl.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 27/11: Verner Panton og Nanna Ditzel.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 04/12: Kay Bojesen.** Lars Hedebo Olsen, designskribent og forfatter

Københavns museumsskatte

Holdnummer: 1722-403
Dato: 23/10, 4 mandage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164

Nivaagaards Malerisamling, Statens Museum for Kunst, ARKEN og Den Hirschsprungske Samling. København er rig på gode kunstmuseer, og vi har inviteret fire formidlingsstærke repræsentanter fra en række udvalgte museer til at fortælle om, hvilke museumsskatte fra samlingen de er særligt betagede af og ømme over – og hvorfor. Glæd dig til en stribe efterårsaftener i selskab med museumsdirektører og museumsinspektører fra København og omegn, og bliv inspireret til selv at tage på tur rundt i det københavnske museumslandskab.

- 23/10: Nivaagaards Malerisamling. Fra grundlov til gavebrev.** Andrea Rygg Karberg, museumsdirektør, Nivaagaards Malerisamling
- 30/10: Statens Museum for Kunst: Verdenskunst fra otte århundreder.** Kasper Monrad, overinspektør og seniorforsker, Statens Museum for Kunst
- 06/11: Kunst med kant: Hovedværker i ARKENs samling.** Dorthe Juul Rugaard, museumsinspektør, ARKEN
- 13/11: Den Hirschsprungske Samling. Hele 1800-tallet. Ét museum.** Gertrud Oelsner, museumsinspektør, Den Hirschsprungske Samling

Store danske kunstnere i det 20. århundrede

Holdnummer: 1722-402
Dato: 24/10, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Mød seks store, danske kunstnere, som alle var internationalt orienterede og udviklede deres kunst i dialog med de toneangivende, europæiske strømninger. 'Barbermaleren' John Christensen omsatte inspirationer fra den store verdens kunst til fabulerende billeder af livet omkring hans barbersalon på Nørrebro. Vilhelm Lundstrøms pakkassebilleder og opstillinger med hvide kander omdefinerede dansk kunst i årene omkring Første Verdenskrig. Gerda Wegeners sensuelle og erotiske malerier tog afsæt i både reklametegning og den elegante art deco. Wilhelm Freddie's figurative surrealisme vakte skandale i samme periode, og hans insistensen på den menneskelige seksualitet blev en kunstnerisk drivkraft gennem hans lange kunstnerliv. Franciska Clausen var tilknyttet avantgardekredse i både Tyskland og Frankrig, og hendes kunst spænder fra maskinæstetisk purisme over surrealisme til konstruktivisme. Og Asger Jorn var tusindkunstner, helt central i udviklingen af efterkrigstidens spontant-abstrakte maleri og sin tids bedst kendte, danske kunstner.

- 24/10: Barbermaleren John Christensen.** Hanne Abildgaard, seniorforsker, Det Kongelige Bibliotek
- 31/10: Gerda Wegener.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 07/11: Vilhelm Lundstrøm.** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 14/11: Vilhelm Freddie.** Pia Høj, cand.phil. i kunsthistorie
- 21/11: Franciska Clausen.** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 28/11: Asger Jorn.** Lars Morell, idehistoriker og forfatter

Rum til det gode liv

Holdnummer: 1722-247
Dato: 28/10, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hvordan har vi egentlig lyst til at bo? Hvordan skaber vi et hjem, der passer til vores liv, og som er rart at være i? Forelæsningerne fortæller om, hvordan indretningen af vores bolig har udviklet sig gennem historien, og med afsæt i de metoder, arkitekter og designere bruger til at skabe gode boliger, sætter forelæsningerne fokus på, hvordan man kommer i gang med det vigtigste i boligindretning: at få klarlagt sine behov og sine drømme og finde ud af, hvordan de bedst kan imødekommes inden for de rammer, man har i sit hjem. Dagen tager udgangspunkt i Thomas Dicksons bog 'Rum til det gode liv. Praktisk, personligt & æstetisk' (Nyt Nordisk Forlag).

Giv en oplevelse på Folkeuniversitetet i gave

David Hockney: A Bigger Picture

Holdnummer: 1722-252
Dato: 29/10, 1 søndag
Tid: 11.00-15.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

David Hockney (f. 1937) er en af kunstens største nulevende stjerner. Han har vadet i succes siden tiden på Royal College of Art i London og har beskæftiget sig med det meste: akryl- og oliemaleri, fotografi, fotocollage, tegning, scenografi og film. Han har søgt sine motiver i egen seksualitet, i vennekredsen, i hjemmet, i hjemmengen, i ørkenen og ude i skoven. Picassos kubisme har haft en særlig tiltrækning og indflydelse på Hockney, men hvordan? Kom og hør om Hockneys forsøg på at sprænge maleriets rammer, genopfinde forholdet mellem værk og betragter og mellem position og synsfelt.

Mød kunstneren

Holdnummer: 1722-177
Dato: 18/11, 1 lørdag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jesper Christiansen, kunstner, kunstekspert i Kunstquizen på DR og forhenværende professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi

Brug lørdag formiddag i selskab med Jesper Christiansen, kunstner, kunstekspert i Kunstquizen på DR og tidligere professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi, når han afdækker grundprincipperne i den kunstneriske proces. Det kommer til handle om bl.a. gentagelser, maleriets intimsfære, beskuerens dans foran maleriet og om hvordan tid kan få en fremtrædende rolle i et 'stillestående' medie. I anden del forelæser han om sine seneste to udstillinger, som handler om den gamle italienske forfatter Dante Alighieris 'Paradis'. Dante har sagt, at der sker to ting, når man kommer i paradis: Man mister hukommelsen, og man oplever alting som en gentagelse. Begge tilstande fortæller der om som optimale forudsætninger for at kunne fordybe sig i maleriets intime og ukendte muligheder. Kom med ind i kunstens værksted.

Vestens arkitekturhistorie – kort fortalt

Holdnummer: 1812-016
Dato: 22/1, 9 mandag
Tid: 19.45-21.30
Pris: 960 kr., studerende 510 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Kasper Lægning, arkitekt MAA og mag.art. i kunsthistorie

Vestens bygningskunst har en lang og rig historie – fra antikkens tidligst overlevende skrift om arkitektur – Vitruvs 'Om arkitektur' (ca. 25 f.Kr., nu i dansk oversættelse) – til nutidens eksplosion af konkurrerende arkitektoniske udtryk, som frembringes med digitale programmer. Men hvad har skabt den rigdom af æstetiske udtryk og byggeteknikker i løbet af mere end 2500 år? Det vil vi se nærmere på i denne forelæsningsrække, hvor vi gennemgår de centrale stilperioder fra antikken til i dag. Vi vil bl.a. fokusere på to sideløbende tendenser i arkitekturens historie: På den ene side oplever vi epoker, som sætter antikkens klassiske proportionskunst højt som normativt grundlag for arkitektens arbejde. På den anden side finder vi perioder, hvor den frie, ekspressive og intuitive skabelse af bygningsværker har forrang. Tag med på rejsen gennem arkitekturhistorien.

- 22/01: Antikkens Grækenland og Rom
- 29/01: Romansk stil og gotik
- 05/02: Renaissance og manierisme
- 12/02: Barok og rokokko
- 19/02: Klassicisme og nyklassicisme
- 26/02: Historicisme og ingeniørarkitektur
- 05/03: Funktionalisme og modernisme
- 12/03: Postmodernisme og dekonstruktion
- 19/03: Lige nu: Parametrisk arkitektur, landskabs-urbanisme mm.

Fem kæmper i kunsten

Holdnummer: 1812-040
Dato: 23/1, 4 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164
Underviser: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Vi zoomer ind på en håndfuld kæmper i kunsten, der var med til at revolutionere det kunstneriske udtryk i årtierne omkring år 1900. Med et flygtigt og flimrende lys, forvrængede og dekadente kvinder og smeltede ure indfangede og fortolkede de verden, da den for alvor blev moderne og var på den måde med til at ændre vores syn på både verden omkring os og den inden i os selv. Vi går på opdagelse i kunstens forunderlige og fantastiske univers i godt selskab med Monet, Bonnard, Dalí, Klimt og Matisse og undersøger, hvad de vil os – dengang og i dag.

- 23/01: Impressionismen og Claude Monet og Pierre Bonnard
- 30/01: Surrealismen og Salvador Dalí
- 06/02: Gustav Klimt og Wien på randen af et 'nervøst sammenbrud'
- 13/02: Henri Matisse og det dekorative maleri

Aarhus kunstmuseum ARoS var i 2017 vært for udstillingen 'The Garden', hvor Katharina Grosses farveorgie skabte stor diskussion.

Læs og forstå – kunsten

Holdnummer: 1812-043
Dato: 24/1, 4 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Kunsten har mange ansigter. Der findes malerier, skulpturer og fotografier, men også installationskunst. Uanset typen kan den føles som en lukket bog. Man kan føle sig stum, dum og magtesløs over for et kunstværk. Men der er hjælp at hente! I denne forelæsningsrække vil du lære at læse og forstå kunsten i dens mange afskygninger. Du vil blive præsenteret for strategier til at åbne kunstværker, så du føler dig klædt på til selv at gå på opdagelse i kunstens verden.

- 24/01: Maleri. Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende
- 31/01: Skulptur. Helene Blinkenberg Hastrup, ekstern lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 07/02: Fotografi. Charlotte Præstegaard Schwartz, postdoc i kunsthistorie, Syddansk Universitet
- 14/02: Installationskunst. Anne Ring Petersen, lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet

Hvad der er værd at vide om kunst

Holdnummer: 1812-028
Dato: 24/1, 8 onsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 860 kr., studerende 460 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en introduktion til kunstanalyse og en gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på sine indtryk. Det bliver en hæsbæsende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med at blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere, vi skal holde øje med. Vær med, når otte kunstekspertes lukker kunsten op og fortæller om den kunst, de synes er vigtigst.

- 24/01: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den? Mads Damsbo, direktør, Brandts
- 31/01: Kunstforståelse – rent praktisk. Martin Søberg, adjunkt på Kunstakademiets Arkitektskole
- 07/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600). Jens Fleischer, lektor emeritus i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 14/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850). Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie
- 21/02: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940). Jens Toft, lektor emeritus i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 28/02: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975). Kristine Kern, mag.art. i kunsthistorie og leder af Fotografisk Center
- 07/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000). Jens Tang Kristensen, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 14/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050). Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

Kunsten og livets store spørgsmål

Holdnummer: 1812-029
Dato: 24/1, 6 onsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Hvilke store emner handler kunsten om? Til tider handler billedkunsten om at besvare spørgsmål, til tider handler den om at formulere dem. Forelæsningsrækken stiller skarpt på en række temaer, der brændende har optaget mennesker til alle tider – og som er blevet behandlet meget forskelligt. Hvad er kærligheden, og hvordan skal den føles? Hvorfor mister vi? Hvad skal vi med drifterne? Hvorfor er livet fyldt med sammenstød, kamp og strid? Hvad er glædens væsen? Og hvad er det lige skønhed er, og hvad skal den bruges til? Bliv klogere på seks århundreders vestlig billedkunst gennem seks eviggyldige temaer, og lær om store forskelle og forbavsende ligheder mellem det, der optager mennesket i dag, og det, som optog mennesket for århundreder siden.

- 24/01: Kærlighed. Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 31/01: Tab. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie
- 07/02: Erotik. Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 14/02: Glæde. Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 21/02: Konflikt. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie
- 28/02: Skønhed. Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

”Kunst er et sprog. At lære dette ”sprog” beriger betragteren med et væld af nuancer, referencer og indsigter. Kunstformidling handler om at undervise i kunstens sprog og give betragteren redskaber til at åbne de enkelte kunstværker, hvis betydning blot lever og antager nyt liv i mødet med en betragter.”

Inger Houbak
Cand.phil. i kunsthistorie

Kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino

Holdnummer: 1812-095
Dato: 27/1, 1 lørdag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Denne dag vender vi blikket mod Italien og besigtiger enestående kunst og arkitektur i Venedig, Ravenna og Urbino, som står som vidnesbyrd på særlige opblomsringstider på forskellige tidspunkter i områdets historie. Efter det vestromerske kejserriges undergang i 476 blev de østlige og sydlige dele af Italien tæt knyttet til Det Østromerske Rige – bedre kendt som Det Byzantinske Rige. Ikke mindst kunsthistorisk manifesterer dette sig i en række bemærkelsesværdige byzantinske kirker, mosaikker og billedkunst i regionerne Veneto og Emilia-Romagna. Hertil kommer en mindst lige så rig renæssancekultur i især Venedig og i den lille hertugelige bjergby Urbino. Her holdt hertug Federico da Montefeltro hof i sidste del af 1400-tallet, og forfattere som bl.a. Castiglione og kunstnere som Piero della Francesca bidrog til Urbinos ry som et af renæssancens vigtigste centre. Hans Jørgen Frederiksen er rejseleder på en kunst- og kulturrejse til Venedig, Ravenna og Urbino i oktober 2018 i samarbejde med Eirby Historiske Rejsemål.

Kunst på stedet. Kunstens historie fra middelalder til barok

Holdnummer: 1812-178
Dato: 10/2, 4 lørdage
Tid: 11.30-13.00
Pris: 500 kr., studerende 300 kr. Maks. 25 deltagere
Mødested: Forhallen, Statens Museum for Kunst, Sølvgade 48
Underviser: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie

Med Statens Museum for Kunsts samling som omdrejningspunkt gennemgår vi kunstens historie, denne gang med fokus på perioden fra 1300-1700, fra middelalder til barok. Vi starter ved museets romanske værker, hvor menneskefiguren er stiliseret, ubevægelig og i inderlig ro. Vi ser på udviklingen i nordeuropæisk renæssance og det nye billede. Anden gang beskæftiger vi os med dødssynder og dommedag. Kunstens centrum er flyttet til det rige Antwerpen i Flandern. Vi bevæger os ind i barokkens hvirvlende værker og til Rubens' overflod og farvepragt. Vi fortsætter med mega-malerier af historiske optrin med allegoriske referencer – og en stor modsætning: et kig ind i fransk landskabsmaleri, en idyl fra før revolutionen. Sidste omvisning ser vi på det nederlandske baroklandskab, stolte borgere med hvide kraver, vandet og skibene. Og ikke mindst på museets to ægte værker af Rembrandt – indtil andet er bevist.

- 10/02: 1300 -1600: Fra romansk til renæssance i Italien til Reformationens billeder i Nordeuropa
- 24/02: 1400-1700: Dødssynder og dommedag i Nordeuropa. Rubens og hans tid i Flandern
- 10/03: 1650-1780: Nordeuropæisk maleri i megaformat og franske idyller fra før revolutionen
- 24/03: 1600-1700: Hollandsk borger-skab. Landet, vandet, kolonierne og Rembrandt

’Kunst på stedet’ er kunstrundvisninger, som præsenteres hvert semester med nyt indhold

Kunst på stedet. Besøg fire kunstudstillinger

Holdnummer: 1812-177
Dato: 17/2, 4 lørdage
Tid: Se tidspunkter nedenfor – bemærk de varierer
Sted: Se nedenfor
Pris: 500 kr., studerende 300 kr. Entré til udstillingsstederne er ikke inkluderet i prisen
Maks. 25 deltagere
Underviser: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie

På turen til fire af forårets aktuelle kunstudstillinger starter vi på Øregaard Museum med fantastisk papirkunst af Peter Callesen. Vi ser papirkunsten i samspil med værker fra Fåborg Museum og Øregaards egne værker. På Arken vises værker af den tjekkiske kunstner Alphonse Mucha, som er berømt for sine art deco-værker omkring 1900-tallet. Han skelnede ikke mellem maleri, design og reklame og var en inspiration for den psykadeliske kunst i 1960'erne og 70'erne. Tredje besøg er på Statens Museum for Kunst, der har en ny stor udstilling om kunstværkets tilblivelse. Sidste gang går til Den Hirschsprungske Samling, hvor vi skal se den første udstilling i Danmark nogensinde med maleren Anton Melbyes værker i anledningen af 200-året for hans fødsel. Hans dramatiske marinebilleder og landskaber fra hans mange rejser gjorde ham berømt i hele Europa. Vi besigtiger det hele – lige på stedet!

- 17/02 kl. 11.30-13.00: Skindød – papirklip af Peter Callesen
Mødested: Øregaard Museum, Ørehøj Allé 2
- 03/03 kl. 10.30-12.00: Alphonse Mucha
Mødested: ARKEN Museum for Moderne Kunst, Skovvej 100
- 17/03 kl. 11.30-13.00: Kunstværkets tilblivelse
Mødested: Forhallen, Statens Museum for Kunst, Sølvgade 48
- 07/04 kl. 11.45-13.15: Mod fjerne horisonter – Anton Melbye 200 år
Mødested: Den Hirschsprungske Samling, Stockholmsgade 20

Besøg dem der har tegnet det moderne København

Holdnummer: 1812-212
Dato: 21/2, 5 onsdage
Tid: 21/2: 19.30-21.15. De resterende gange: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr. Maks. 30 deltagere
Sted: Se nedenfor

Flere af landets største arkitektfirmaer ligger i København – med hundredvis af ansatte og tegner bygninger til kunder i hele verden. Få en rundvisning dér, hvor de kreative tanker bliver til, stregerne slås, og 3D-animationerne skabes. Og hør arkitekterne fortælle om deres projekter. Få bl.a. indblik i Lundgaard & Tranbergs tanker bag Kvæsthusmolen, som forbinder området ved Operaen, Nyhavn og Frederiksstaden og i Schmidt/Hammer/Lassens gentænkning af Det Kongelige Bibliotek. Hør om Arkitemas andel i restaureringen af Carlsberg Byen og C.F. Møllers anerkendte projekter som Mærsk Tårnet på Nørrebro og Copenhagen International School i Københavns nye bydel, Nordhavn.

- 21/02 kl. 19.30-21.15: Indledningsforelæsning: Arkitektur i København. Jan Christiansen, forskningslektor og tidl. stadsarkitekt i København
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
- 28/02 kl. 17.15-19.00: Arkitema Architects. Poul Schülein, senior partner, Arkitema
Mødested: Arkitema Architects, Dipylon Hus, Ny Carlsberg Vej, København
- 07/03 kl. 17.15-19.00: Schmidt/Hammer/Lassen/ Architects. Kristian Lars Ahlmark, senior-partner, Schmidt/Hammer/Lassen/ Architects
Mødested: Schmidt/Hammer/Lassen/ Architects, Njalsgade 17A, Pakhus 2
- 14/03 kl. 17.15-19.00: Lundgaard & Tranberg Arkitekter. Peter Thorsen, partner, Lundgaard & Tranberg Arkitekter
Mødested: Lundgaard & Tranberg Arkitekter, Pilestræde 10, 3. sal
- 21/03 kl. 17.15-19.00: C.F. Møller. Mads Mandrup, arkitekt maa og partner, C.F. Møller
Mødested: C.F. Møller, Danneskiold-Samsøes Allé 28

Dansk design – fra Kay Bojesen til Bjørn Wiinblad

Holdnummer: 1812-133
Dato: 4/3, 1 søndag
Tid: 10.00-14.00
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Lars Hedebo Olsen, designskribent og forfatter

Dansk design er kendt for sine rene linjer og enkle formsprog. Men dansk design er meget mere end Myrestole af Arne Jacobsen og lamper af Poul Henningsen. Dansk design er også legetøj af Kay Bojesen og keramiske figurer af Bjørn Wiinblad. Politikens designskribent Lars Hedebo Olsen fortæller om de store klassiske mestre inden for dansk design og viser, at dansk design ikke kun er underspillet og fornuftigt, men også fyldt med glæde, energi og vildskab.

Weekendtur til Københavns oversete museer

Holdnummer: 1812-261
Dato: 19-20/5, 1 weekend
Sted: Se nedenfor
Pris: 1680 kr. inkl. entréer, omvisninger og frokoster
Underviser: Hanne Teglhus, mag.art. og tidl. museumsinspektør, Steno Museet

Det er ikke altid i hælene på horderne, man får de bedste kulturoplevelser. I weekenden 19-20/5 tager vi på rundtur til otte af Københavns oversete museumsperler. Lørdag træder vi inden for i fascinerende universer på Medicinsk Museion i det Kongelige Kirurgiske Akademi, på Dansk Jødisk Museum i arkitekten Daniel Liebeskinds iscenesættelse, på Teatermuseet i Hofteatret på Christiansborg Slot med teaterhistorie i originalt 1700-tals interiør og på Thorvaldsens Museum, hvor ikke bare kunsten, men også bygningen i sig selv er bemærkelsesværdig. Søndag går turen forbi Christian IV's Rosenborg Slot og kronregalierne, P.S. Krøyers 'Sommeraften på Skagens Strand' på det fine lille kunstmuseum Den Hirschsprungske Samling og Geologisk Museum, der ud over meteoritter og fossiler også byder på en smuk dekoration af Per Kirkeby. Vi slutter på Davids Samling, der har Skandinaviens største samling af islamisk kunst. Undervejs spiser vi frokost på Den Sorte Diamant og Statens Museum for Kunst. Hanne Teglhus introducerer til museerne og de mange unikke seværdigheder, som man let kan overse. Nyd en weekend fyldt med kulturoplevelser – og i godt selskab. Turen mellem museerne vil foregå til fods.

Lørdag 19/5:	
09.45:	Vi mødes ved indgangen til Medicinsk Museion, Bredgade 62
10.00:	Omvisning på Medicinsk Museion
11.30:	Den Kongelige Afstøbningssamling
12.45:	Frokost på Søren K, Den Sorte Diamant
14.00:	Dansk Jødisk Museum
15.00:	Teatermuseet i Hofteatret
16.00:	Thorvaldsens Museum

Søndag 20/5:	
09.45:	Vi mødes ved indgangen til Rosenborg Slot, Øster Voldgade 4A
10.00:	Rosenborg Slot
11.45:	Omvisning på Den Hirschsprungske Samling
13.00:	Frokost på Statens Museum for Kunst
14.15:	Geologisk Museum
15.15:	Omvisning på Davids Samling

Hverdagens billeder og deres betydning – fra mælkekartoner til pengesedler

Holdnummer: 1812-176
Dato: 11/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jakob Rosendal, ph.d. i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hverdagen er kedelig og banal. Hverdagen er det, vi skubber til side. Men det til trods er hverdagen også helt central – for det er dér, vi lever størstedelen af vores liv, og det er i høj grad dér, vores liv formes og tager form. For at forstå os selv må vi derfor spørge til, hvad vi er i vores hverdagslige væren, eller hvad hverdagen gør ved os. Det er netop denne spørgen, der er omdrejningspunktet for denne forelæsning, hvor vi fokuserer på hverdagens billeder og deres betydning. Vi skal bl.a. granske supermarkedets mælkekartoner, reklameskiltenes kropsidealer og pengesedlernes symboler; kort sagt de billeder og rum, som netop i deres hverdagslighed både undslipper sig vores opmærksomhed og sætter helt grundlæggende betydninger i cirkulation.

Det’ dansk
Holdnummer: 1812-174
Dato: 3/4, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Tag med på en rejse gennem det danske kulturlandskab og kunstarterne fra det moderne gennembrud i 1870’erne og op gennem det 20. århundrede. Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for henholdsvis dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som sidenhen er kommet til at stå som symboler på en ny tid? Og er de i det hele taget særligt ’danske’? Forelæserne retter hver især blikket mod de vigtigste milepæle inden for deres felt, og det tidsmæssige fokus inden for perioden varierer derfor fra forelæsning til forelæsning. Få seks fageksperters bud på, hvad der er værd at lægge mærke til – og hvad der får deres kulturelskende hjerter til at banke ekstra hurtigt – eller gå helt i stå.

- 03/04: Litteratur.** Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 10/04: Kunst.** Teresa Østergaard Peder-sen, mag.art. og ph.d. i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 17/04: Arkitektur.** Kasper Lægring, arkitekt MAA og mag.art. i kunsthistorie
- 24/04: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab
- 01/05: Film og tv-serier.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 08/05: Design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Spansk kunst i 300 år
Holdnummer: 1812-180
Dato: 7/4, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jørgen Printz Steinicke, cand.mag. i historie og kunsthistorie og kunstner

Drag med på en rejse gennem 300 års spansk kunsthistorie. Vi følger malerkunstens udvikling fra Spaniens samling i 1479 til starten af 1800-tallet og kommer undervejs forbi et væld af hovedværker. Spansk kunst er formet af den særlige korstogsmentalitet, der har præget landets historie på grund af århundreders samliv med og kamp mod de muslimske maurere. I 1500-tallet blev Spanien verdens supermagt, der underlagde sig store dele af Den Nye Verden, og landet blev ledende i den katolske kirkes Modreformation mod protestanterne i Nordeuropa. Det satte sit afgørende præg på kunsten hos fx El Greco. Siden fulgte det gyldne århundrede, der kulmine-rende med Velázquez’ virke som hofmaler. Samtidig arbejdede Zurbarán og Murillo i Sevilla. Hundrede år senere satte Goya punktum for det spanske guldaldermaleri, samtidig med at han skabte et helt nyt udtryk. Det kom til at revolutionere kunsten i Europa. Forelæsningen er baseret på den nye bog 'Lys og slagskygge – 300 års spansk malerkunst' (Mellemgaard).

- 10.00: De spanske malerskoler.** El Greco, Ribera. Kunsten i Sevilla
- 12.00 Frokost**
- 12.45: De store Sevilla kunstnere – Zurbarán, Murillo, Valdes Leal. Velázquez ved hoffet i Madrid**
- 14.30: Madridskolen efter Velázquez.** Goya – et kunstnerisk nybrud. Arven efter 300 års spansk maleri

’Det’ dansk’ giver dig en ny forståelse for Danmarkshistorien

Kærlighed i kunsten
Holdnummer: 1812-211
Dato: 9/4, 4 mandage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Intet emne er blevet beskrevet så meget i kunsten som kærligheden. I kunstens verden kan man udforske hele følelseregistret fra nyforelsket til hjerteknust og igennem forskellige kunstformer nærmest føle kærlighedens glæder og nedture på egen krop. Et utal af komponister har i årenes løb skrevet kærlighedsmusik, forfattere har skrevet stakkevis af bøger om fænomenet og mange kunstnere har gennem malerier skildret kærligheden i farver. Vær med, når der åbnes op for kærligheden i kunsten. Få et historisk perspektiv på kærlighedens væsen og mærk de store følelser komme til udtryk igennem både litteraturen og musikken. Hvordan er følelsen af kærlighed blevet skildret i årenes løb?

- 09/04: Historien.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord
- 16/04: Kunsten.** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 23/04: Litteraturen.** Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken
- 30/04: Musikken.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Havevandring: København fra fæstning til fornøjelse

Holdnummer: 1812-163 og 1812-164
Dato: 10/4, 3 tirsdage
Tid: 11.00-12.30 (1812-163) eller 13.00-14.30 (1812-164)
Pris: 400 kr., studerende 250 kr.
Underviser: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

København er en grøn by med mange forskelligartede grønne rum, der alle rummer en del af byens historie. I takt med at byen er vokset er fæstninger og volde, som tidligere omkransede byen, blevet grønne åndehuller midt i byen, og parker, der får lå langt ude landet, er nu omkranset af by. Når vi til daglig nyder solen på en bænk i Ørstedparken eller morer os over de mange turister ved Den Lille Havfrue, tænker vi måske ikke på disse steders historie. Nyd foråret på tre havevandring, der giver indblik i tre meget forskellige grønne områders historie, kunst og arkitektur. Vi besøger det gamle fæstningsanlag Kastellet; Søndermarken, Kongens lukkede have, hvor romantikkens haveideer først tog form samt Ørstedparken, anlagt på Københavns gamle voldanlæg.

- 10/04: Kastellet**
Mødested: Gefionspringvandet
- 17/04: Søndermarken**
Mødested: Overfor Frederiksberg Slot
- 24/04: Ørstedparken**
Mødested: Porten ved Jarmers Plads

Slotshaver: Fredensborg og Frederiksborg

Holdnummer: 1812-173 og 1812-224
Dato: 1/5, 1 tirsdag (1812-173) eller 2/6, 1 lørdag (1812-224)
Tid: 11.00-15.00
Pris: 300 kr., studerende 200 kr.
Mødested: Runddelen for enden af P-pladsen, Batzkes Bakke
Underviser: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Tag med på besøg i to af Danmarks smukkeste slotshaver og på opdagelse i barokken og romantikkens havedrømme. Vi starter turen ved Frederiksborg Slot. Her ligger den smukt restaurerede barokhave, en genskabelse af haven som den så ud i 1720'erne med sin symmetriske opbygning og velklippede hække. Anlægget rummer også en romantisk have, som i modsætning til barokhavens ideal om kontrol over naturen afspejler et ideal om den frie, dannede natur. Derfra tager vi til Fredensborg. Slotshaven ved Fredensborg har også sit udspring i barokken, men er siden blev omlagt ad flere omgange. Heldigvis er væsentlige træk af den oprindelige have nu blevet genskabt, som den perle den er, hvor skulptur, arkitektur og havekunst går op i en højere enhed. Efter første havevandring i Hillerød tager vi toget til Fredensborg. Deltagerne står selv for at købe togbillet. For dem, der er i bil, mødes vi ca. kl. 13.30 foran slottet i Fredensborg. Husk praktisk fodtøj. Der vil være tid til en nem håndmad undervejs, så medbring madpakke og drikke.

Arabisk kunst og kultur

Holdnummer: 1822-006
Dato: 4/9 2018, 6 tirsdage
Tid: 17.30-19.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164

Arabisk kunst og kultur har ældgamle traditioner og forener millioner af mennesker fra vidt forskellige kulturer over hele verden. Og modsat af, hvad mange tror, er arabisk kunst og kultur ikke en religiøs kunst. Eksempelvis er den arabiske kunsts karakter og formsprog dannet på baggrund af klassiske dekorationsformer, som bidrager til det karakteristiske udtryk. Den rige kultur, som blev skabt i middelhavsområdet og i Mellemøsten af grækere, romere, kristne og jøder, lagde grunden til den arabiske tænkning, kunst, arkitektur, litteratur og musik. Vi går på opdagelse i det hele i denne forelæsningsrække, der tager os med på en rejse præget af lige dele mystik, spiritualitet og kærlighed.

- 04/09: Historien om det arabiske samfund.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 11/09: Litteratur.** Elisabeth Moestrup, lektor, Forsvarsakademiet
- 18/09: Arkitektur og kunst.** Troels Rugbjerg, arkitekt, cand.arch., Arkitektskolen Aarhus
- 25/09: Religion.** John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 02/10: Videnskab og filosofi.** Philippe Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum
- 09/10: Musik.** Søren Møller Sørensen, lektor i kunst- og kulturvidenskab, Københavns Universitet

Skolen ændrer man ikke med et snuptag

Det er naivt at tro, at skolen kan ændres med en hurtig skolereform. Historien viser, at det er en lang, omstændelig proces, for skolen har altid været en kampplads, fortæller historiker Charlotte Appel, der medvirker i markeringen af Reformationsjubilæet.

Lige siden man i middelalderen begyndte at 'holde skole' for især de drenge, der skulle oplæres inden for kirken, har skolen været en kampplads for forskellige interesser. Kirken har alle dage villet skabe gode kristne ud af ungerne, mens det for andre har været vigtigere at skabe oplyste samfundsborgere. Og forældrene, ja, de har altid villet sikre sig, at afkommet fik kundskaber til at skabe sig et godt liv. Så da nutidens politikere ville ændre skolen med en hurtig skolereform, var det måske lidt naivt, mener historiker Charlotte Appel, Aarhus Universitet, der er ekspert i dansk skolehistorie.

"Skolen er en træg og meget kompleks størrelse, som mange parter har aktier i, ikke bare forældrene, men også lærerne og samfundet. Hvordan vil vi påvirke vores børn til fremtidens samfund? Hvis politikerne havde kigget i skolehistorien, havde de nok i højere grad haft en forståelse for, at man ikke kan ændre skolen fra den ene dag til den anden," siger hun.

Reformationen fik alle til at læse
Charlotte Appel deltager i den forskerturné, som Folkeuniversitetet i Aarhus står bag som en del af markeringen af Reformationsjubilæet, og hun skal ud i en række danske byer for at fortælle om Reformationens påvirkning på skoleområdet.

"Udbredelsen af læsefærdigheder kan vi i høj grad takke Reformationen for," siger hun. "Med Reformationen blev det vigtigt, at alle fik adgang til Guds ord, og børnene skulle lære den kristne børnelærdom, hvilket vil sige Luthers Lille Katekismus. De skulle lære mindst Fadervor, de 10 bud og Trosbekendelsen udenad, og senere kom også afsnittene om dåben og nadveren til.

Kirken har sat solide aftryk
Vejen ind i bogstavernes verden går altså gennem Luthers Lille Katekismus, som alle børn skulle høres i for at få lov til at komme til nadver og dermed blive fuldgyltige medlemmer af kirken og få en voksens rettigheder. Uden katekismuskundskaber og altergang kunne man ikke blive trolovet eller få lov til at fæste en gård. Kirken har op gennem historien sat et solidt aftryk på skolen. Efter Reformationen stod stat og kirke sammen om at opdrage alle børn til gode lutherske undersåtter. "På den tid var 'skole' ikke et fysisk sted, men betegnede en læringssituation. Præsten, kapellanen og degnen var selvskrevne som undervisere, men alle, der kunne lidt læsning, skrivning og regning, kunne undervise: Skrivere, soldater, fattige karle og gamle koner. Der blev holdt skole om vinteren, hvor børnenes arbejdskraft bedst kunne undværes," fortæller Charlotte

Appel og tilføjer, at faste skolebygninger først bliver almindelige på landet i første halvdel af 1800-tallet.

"Skolen har altid været en arena, hvor mange kæmper om, hvad der skal være fremherskende. I 1500-tallet så bisperne sig forpligtet over for Gud til at gøre børnene til gode kristne. I dag er der næsten ikke det problem, som skolen ikke skal løse - med henvisning til konkurrencestaten, globaliseringen og de nyeste PISA-undersøgelser. En af forskellene er, at man i dag indfører mange og store ændringer næsten konstant, og at der er en høj detaljeringsgrad i de politiske indgreb. Tidligere overlod man i højere grad detaljerne til skolen. I ældre tid fordi det var urealistisk at detailstyre skolen, sidenhen ud fra respekt for skoleverdenen og dens pædagogiske eksperter."

Af Jonna Toft
Læs hele artiklen på fuau.dk

Charlotte Appel
Lektor i historie
Aarhus Universitet

Få nyhederne blandt de første. Tilmeld dig nyhedsbrevet

Litteratur, film og musik

Vi læser bøger, ser film, går i teateret, til opera- eller til balletforestillinger. Her får vi fortællinger, og netop gennem fortællingerne bliver vi klogere på os selv og verden omkring os.

Russiske romaner

Holdnummer: 1722-233
Dato: 23/10, 6 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Tolstoj, Dostojevskij, Belyj, Bulgakov og Pasternak. Alle er de vigtige og berømte navne inden for den russiske litteraturhistorie. Men hvem var disse forfattere, hvad kendetegnede den tid, de levede i, og hvad gør netop deres værker unikke? Forløbet giver dig en introduktion til russisk kultur, russisk litteraturhistorie og selve begrebet "den klassiske russiske roman". Derefter overlades scenen til en række af de vigtigste værker gennem Ruslands litteraturhistorie såsom 'Krig og fred', 'Doktor Zjivago' mm. Forelæsningsrækken gør dig ikke blot klogere på de enkelte værker, men også på den sammenhæng, der er at finde imellem disse storslåede klassikere. Kom og bliv grebet af de fascinerende russiske klassikere, når eksperterne giver overblik, guider igennem vanskelighederne og svarer på de spørgsmål, du altid har ønsket at stille.

- 23/10: Introduktion til russisk litteratur.** Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet
- 30/10: Lev Tolstoj – 'Krig og fred' og 'Anna Karenina'.** Mette Dalsgaard, ph.d. i russisk litteratur og oversætter
- 06/11: F.M. Dostojevskij – 'Dobbeltgængerer', 'Det døde hus' og 'Forbrydelse og straf'.** Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet
- 13/11: Andrej Belyj – 'Petersborg'.** Jesper Nyeng, cand.mag. i russisk sprog og kultur
- 20/11: Mikhail Bulgakov – 'Mesteren og Margarita'.** Jesper Nyeng, cand.mag. i russisk sprog og kultur
- 27/11: Boris Pasternak – 'Doktor Zjivago'.** Mette Dalsgaard, ph.d. i russisk litteratur og oversætter

Værker i verdensklasse

Holdnummer: 1722-168
Dato: 24/10, 5 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D174, Tuborgvej 164

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig særligt holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. Den slags litteratur kan du blive klogere på i denne forelæsningsrække, hvor vi tager fat på fem forskellige værker, dykker ned i dem og forsøger at pege på, hvad det er, der gør dem så gode. Tilbring fem aftner med fem værker i verdensklasse. Det er godt selskab.

- 24/10: Thomas Mann – 'Døden i Venedig' (1912).** Henrik Stampe Lund, ph.d. i litteraturvidenskab og chefkonsulent på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet
- 31/10: Franz Kafka – 'Processen' (1914).** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet
- 07/11: F. Scott Fitzgerald – 'Den store Gatsby' (1925).** Michael Bach Henriksen, kulturelredaktør på Kristeligt Dagblad
- 14/11: Virginia Woolf – 'Til Fyret' (1927).** Steen Klitgård Povlsen, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet
- 21/11: Ernest Hemingway – 'Solen går sin gang' (1926).** Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

Game of Thrones

Holdnummer: 1722-023
Dato: 24/10, 1 tirsdag
Tid: 17.30-21.30
Pris: 260 kr., studerende 160 kr.
Pris inkl. bog: 460 kr., studerende 360 kr. (bog værdi 248 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164
Underviser: Steen Beck, lektor i uddannelsesvidenskab, Syddansk Universitet

Tv-serien 'Game of Thrones' har taget verden med storm. Vi skiftevis elsker og afskyr seriens hovedpersoner, som fx dragemoderen Daenerys Targaryen, fredsmægleren Jon Snow, magtstrategen Tyrion Lannister og Bran Stark med de mystiske evner. Fortællingerne går på tværs af Westeros, og det komplekse persongalleri giver serien dybde. Men hvorfor er GOT blevet et globalt hit? Hvorfor dør så mange mennesker i serien? Og hvad er fortællingens politiske budskab? Med udgangspunkt i bogen 'Vinteren kommer' (Forlaget Spring) analyserer Steen Beck tv-serien 'Game of Thrones' med henblik på magt og køn, realisme og fantasy, vold og kærlighed.

Franske operaperler i 1800-tallet

Holdnummer: 1722-096
Dato: 24/10, 6 tirsdage
Tid: 19.45-21.30
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning C, lokale C001, Tuborgvej 164
Undervisere: Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab og Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

I Frankrig har publikum oplevet en gren af den europæiske operatradition, som især har knyttet sig til landets politiske og kulturelle historie. Forløbet bevæger sig fra Solkongen Ludvig d. 14.s hof i Versailles og fortsætter via 1700-tallets oplysnings-tid til 1800-tallets romantik. Vi følger komponister som Jean-Baptiste Lully og Jean-Philippe Rameau i 1600- og 1700-tallet og 1800-tallets første store 'franske' komponister som italieneren Gioachino Rossini, tyskeren Giacomo Meyerbeer og Frankrigs egen Fromental Halévy. Denne fascinerende franske udvikling fortsætter med det store, romantiske drama og komponister som Charles Gounod, Georges Bizet, Ambroise Thomas og Jules Massenet. Mod slutningen beskriver vi, hvordan århundredet kulminerer med Jaques Offenbachs operetter og – da økonomi og krig får samfundet til at bryde sammen – hans eneste opera, 'Hoffmanns Eventyr'. Alle den tids franske operaperler bliver præsenteret på DVD i vores tids bedste indspilninger.

- 24/10: Fra Versailles til Grand Opera.** Jean-Baptiste Lully og Jean-Philippe Rameau 'De galante Indfødte' (1735)
- 31/10: Grand Opera.** Giacomo Meyerbeer 'Huguenotterne' (1836) og Fromental Halévy 'Jødinden' (1835)
- 07/11: Gioachino Rossini 'Comte Ory' (1828) og Hector Berlioz 'Trojanerne' (1863)**
- 14/11: Charles Gounod 'Faust' (1859) og Georges Bizet 'Carmen' (1875)**
- 21/11: Jules Massenet 'Manon' (1884) og Ambroise Thomas 'Hamlet' (1868)**
- 28/11: Offenbach. Fra operette til 'Hoffmanns Eventyr' (1881)**

Tilmeld dig
Folkeuniversitetet
på fuau.dk

Fra swing til frihed – jazzens evolution

Holdnummer: 1722-027
Dato: 29/10, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jakob Thorkild Overgaard, cand.mag., musiker og forfatter

Miles Davis' kølige toner, Bill Evans' fyldige klange og Billie Hollidays intime stemme. Jazzens musikhistorie er klangligt meget veldokumenteret. Der findes en lang række stilarter og en lang række hovedpersoner, som sammen med deres nøglealbums rager op i jazzhistorien, og som har dannet skole for eftertiden. Forelæsningsen tager udgangspunkt i jazzhistorien som én lang udviklingshistorie, der bl.a. har haft improvisationen og tanken om at være en samtidsmusik i centrum. Oplev, gennem musik og ord, den kronologisk klanglige stilhistorie.

H.C. Andersens forfatterskab

Holdnummer: 1722-165
Dato: 5/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jacob Bøggild, professor MSO med H.C. Andersen som særligt område, Syddansk Universitet

Søndagens forelæsning griber fat i tre centrale kendetegn i H.C. Andersens forfatterskab. I den første del dykker forskeren ned i det rent stilistiske. Her ser han på arabesken som en nøgle til sammenhængen i H.C. Andersens eventyr og historier. Det vil handle om, hvordan arabesken bliver til en litterær kategori i den tidlige tyske romantik, og hvilket afsæt og hvilken inspiration, H.C. Andersen finder i dette udgangspunkt. Den næste del har sit fokus på 'Skyggen'. Jacob Bøggild giver sit bud på, hvorfor dette er H.C. Andersens måske mest fortolkede historie, som hele tiden kan kaste nye læsninger af sig. Den tredje og sidste del af forelæsningsen omhandler H.C. Andersens eget genrepåfund, tingseventyrene. Hvad er det, der kendetegner denne særlige undergenre blandt H.C. Andersens eventyr? Hvad forener dem? Og hvad er det, som denne særlige genre tillader ham at artikulere?

- 10.00: Arabesken – en stilistisk figur
- 11.45: Frokostpause
- 12.30: 'Skyggen' – om idealisme og retorik
- 14.30: Tingseventyrene – H.C. Andersens egen genre

Beethoven som symfoniker

Holdnummer: 1722-414
Dato: 5/11, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Arne Kjær, cand.mag. i musikvidenskab

Forelæsningsen handler om Ludwig van Beethovens symfonier. Vi indleder med et overblik over klassiske satsformer og udtryksskarakterer, som de udfoldes hos Haydn og Mozart, Beethovens symfoniske forgængere. Ved koncerter på Haydns og Mozarts tid blev symfoniens satser ofte spillet adskilt, som indslag mellem andre koncertnumre. Men Beethoven ønsker at knytte symfoniens dele stærkere sammen til ét kunstnerisk udsagn. Sit nye koncept lancerer Beethoven for alvor med 3. symfoni, 'Eroica'. Satserne udgør her en samlet symfonisk fortælling, der peger frem mod finalens kulmination. Konceptet uddybes i 5. symfoni (Skæbnesymfonien) og ikke mindst i 9. symfoni, hvor finalens idealistiske budskab bygger på Schillers digt 'Ode til glæden'. For eftertidens komponister blev den musikalske arv efter Beethoven en vældig kunstnerisk udfordring. For en nutidig lytter udgør Beethovens symfonier et fascinerende musikalsk univers, som samtidig rummer nøglen til en forståelse af symfonisk musik i det 19. århundrede, romantikkens periode.

Modernismens mange ansigter

Holdnummer: 1812-191
Dato: 23/1, 7 tirsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 760 kr., studerende 410 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Modernismen er en sensitiv afsøgning af modernitetens mange ansigter. Et forsøg på at orientere sig i en tid, der fra slutningen af det nittende århundrede til slutningen af det tyvende gennemløb voldsomme ændringer, store krige, imperialism og revolutioner. Alt dette satte afgørende spor i kunstværkerne og de kunstneriske udtryk. Gamle tilvante former og traditioner forlades eller ændres til nærmest ukendelighed. Vanskelig tilgængelighed, provokationer og eksperimenter forvirrede læsere og tilskuere. Modernismen er fuld af komplementære svar på de erfaringer, som moderniteten foranledigede. Fra dens begyndelse i romantikken til dens eventuelle afvikling ved udløbet af det tyvende århundrede står den i opbruddets tegn, og det er modernismens mangfoldighed, der er i fokus i denne forelæsningsrække, som slår ned i en række markante modernistiske værker inden for litteratur, kunst, musik og film.

- 23/01: Indledning. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 30/01: Avantgarde. Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 06/02: Kunst. Carsten Thau, professor i bygningskunst og kultur, Det Kgl. Danske Kunstakademi
- 13/02: Musik. Søren Møller Sørensen, lektor i musikvidenskab, Københavns Universitet
- 20/02: Litteratur. Morten Dyssel, ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet
- 27/02: Film. Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 06/03: Afslutning. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Venedig i europæisk litteratur

Holdnummer: 1812-047
Dato: 24/1, 4 onsdage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 460 kr., studerende 260 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D166, Tuborgvej 164
Underviser: Morten Dyssel, ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet

En perlerække af europæiske forfattere og kunstnere har siden renæssancen ladet sig fascinere og inspirere af Venedig. Gennem fire forelæsninger belyses fremstillingen af "den usandsynligste af alle byer" fra Shakespeare til i dag. I forfatternes fremstillinger fremstår Venedig som en eventyrlig by, der forstrer forestillinger om sublim skønhed, men også om depravation, dekadence og død.

- 24/01: Dansk litteratur: Andersen – Drachmann – Claussen
- 31/01: Engelsk litteratur: Shakespeare – Byron – McEwan
- 07/02: Tysk litteratur: Goethe – Mann – Hermann
- 14/02: Fransk litteratur: Casanova – Proust – Sartre

Twin Peaks er tilbage

Holdnummer: 1812-247
Dato: 4/2, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

I 2017 vendte TV-succesen Twin Peaks tilbage med en ny sæson, som har splittet seriens fans. Hypen omkring serien er steget taktfast, siden rygterne om 'Twin Peaks: The Return' blev bekræftet, og da sæsonfinalen rullede over skærmen i efteråret vakte det stor debat: Er det et mesterværk, eller er gassen gået af ballonen? Tilbring en søndag på Folkeuniversitetet, og bliv klogere på kultseriens udvikling i selskab med Agent Cooper, Laura Palmer og ekstern lektor i medievidenskab Andreas Halskov. Få et bud på, hvordan den nye sæson adskiller sig fra de tidligere, og hør hvorfor David Lynchs' nye stil faktisk er tilpasset 2017s medielandskab i sin fremmedgørelse.

Billie Holiday blev en toneangivende stemme i amerikansk jazz i 1930-50'erne. Hun fortolkede jazzens hjertegribende frem til sin tidlige død som 44-årig.

Noveller og kortprosa

Holdnummer: 1812-046
Dato: 3/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Anne-Marie Vestergaard, cand.mag. i litteraturvidenskab

Hvad er det, den korte litterære form kan? Og hvorfor er der så mange af nutidens forfattere, der skriver noveller eller kortprosa? Den korte form har en lang historie, og genren har mangfoldige udtryk. Grænserne mellem den korte og den lange form kan være flydende, for der findes lange noveller og korte romaner. Til denne forelæsning får du indblik i novellens og kortprosaens brogede historie. Der gives eksempler på klassisk og moderne novellekunst, ligesom du stifter bekendtskab med aktuelle forfatterskaber. Forløbet fokuserer på de følgende bøger: Peder Frederik Jensens 'Banedanmark', Frødis Sollid Simonsens 'Hver morgen kryber jeg op fra havet' og Christina Hesselholdts 'Selskabet' (med særligt fokus på 'Selskabet gør op', der også er udgivet som selvstændig bog).

Da jazzen kom til byen

Holdnummer: 1812-150
Dato: 11/3, 1 søndag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 360 kr., studerende 210 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Jakob Thorkild Overgaard, cand.mag., musiker og forfatter

Kølige toner fylder rummet på en støvet natklub i New Orleans. Jazzmusik gjorde sit indtog i USA i begyndelsen af 1900-tallet, og få musikere har betaget lytterne som Louis Armstrong, Miles Davis og Billie Holiday. Jazzmusik har en kort og samtidig meget veldokumenteret musikhistorie. I løbet af de sidste 100 år har musikken udviklet sig hurtigt og ofte i overraskende retninger. Hovedpersoner som Charlie Parker, Ornette Coleman og Cecil Taylor er klangligt forskellige, men placeres alligevel under den samme genreparaply – nemlig jazz. Forelæsningsen tager udgangspunkt i jazzmusik som én lang udviklingshistorie, der bl.a. har haft improvisationen i centrum. Men hvordan lyder musikken, hvornår er den fra, og hvad kaldes stilarterne? Få endnu mere ud af din næste jazzoplevelse og bliv klædt på til Copenhagen Jazz Festival i juli 2018.

Store filminstruktører

Holdnummer: 1812-190
Dato: 4/4, 5 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Vi forelsker os i film og fascineres af instruktørerne bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 20 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmelskernes hitliste. Fra de originale filmskabere Joel og Ethan Coen til Alejandro Iñárritu, der står bag mesterværker som 'Birdman' (2014) og 'The Revenant' (2015). Bliv også klogere på Wes Anderson, David Fincher og Michael Haneke, hvis filemperler nydes verden over. Velkommen til aftener i selskab med filmiske mesterværker fra de seneste årtier. Hver forelæsning præsenterer en ny instruktør, der har sat sit præg på moderne filmhistorie. Forløbets oplægsholdere indgår alle i redaktionen på filmtidsskriftet 16:9.

- 04/04: Coen-brødrene.** Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet
- 11/04: Alejandro González Iñárritu.** Jan Oxholm, lektor i engelsk og film, Langkaer STX / HF / IB World School
- 18/04: David Fincher.** Søren Rørdam Bastholm, ekstern lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 25/04: Wes Anderson.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 02/05: Michael Haneke.** Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

Mozarts operaer

Holdnummer: 1812-151
Dato: 7/4 og 8/4, 1 weekend
Tid: 10.00-15.00
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Pris inkl. bog: 750 kr., studerende 500 kr. (bog værdi 249,95 kr.)
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale oplyses i cafeområdet, Tuborgvej 164
Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

W.A. Mozart skrev operaer hele sit liv. Sin første opera skrev han som 11-årig! Med sin enestående musik, som Mozart skræddersyede til operakompagnerne, og med sin store menneskekundskab skabte Mozart operaskikkelser, der ikke er papfigurer, men er mennesker af kød og blod, og hvis følelser og handlinger fortsat udøver en stor tiltrækning på publikum og bevæger os. Mange af Mozarts operaer hører til de mest spillede og elskede værker i hele operarepertoiret: 'Idomeneo', 'Bortførelsen fra Seraillet', 'Figaros bryllup', 'Don Giovanni', 'Cosi fan tutte' og 'Tryllefløjten'. Leif V.S. Balthzersen har udgivet 'Mozarts operaer. En guide' (Aarhus Universitetsforlag), og temawekenden tager afsæt i bogen, som kan inkluderes i prisen.

Værker i verdensklasse II

Holdnummer: 1812-189
Dato: 9/4, 5 mandage
Tid: 19.30-21.15
Pris: 560 kr., studerende 310 kr.
Sted: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D165, Tuborgvej 164

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig særligt holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. Den slags litteratur kan du blive klogere på i denne forelæsningsrække, hvor vi tager fat på fem forskellige værker, dykker ned i dem og forsøger at pege på, hvad det er, der gør dem så gode. Tilbring fem aftener med fem værker i verdensklasse. Det er godt selskab.

- 09/04: Thomas Mann: Buddenbrooks (1901).** Henrik Stampe Lund, ph.d. i litteraturvidenskab og chefkonsulent, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet
- 16/04: Virginia Woolf: Mrs. Dalloway (1925).** Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet
- 23/04: Bob Dylans lyrik (1962-).** Michael Bach Henriksen, kulturredaktør på Kristeligt Dagblad
- 30/04: Günter Grass: Bliktrommen (1959).** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet
- 07/05: Ernest Hemingway: Hvem ringer klokkerne for (1940).** Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

Folkeuniversitetets sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen / redaktør Mette Grønborg Poulsen / redaktør Joakim Quorp Matthiesen / redaktør Lærke Sofie Glerup Hansen / redaktør Lotte Vestergård Melsen (barsel) / redaktør Jonas Sloth / programmedarbejdere: Kasper Dam Nielsen / Julie Harboe / Kathrine Frich Lindstrøm Schultz / Karen Baj Engedal / festivalchef Hanne Lundgren Nielsen / projektleder Sofie Frøkjær Justesen / projektleder Johanne Greibe Andersen / projektleder Anne Engedal / programansvarlig Noa Kjærsgaard Hansen / festivalmedarbejdere: Marie Kjølhede / Lea Hansen Damgaard / Henriette Pagh Mathiasen / Stine Højris Mogensen / økonomi- og administrationschef Randi Dahlin / assistent Martin Kristiansen / receptionist Tinna Louise Hansen.

Programrådet

Programrådet består af styrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner.

Styrelsen

Pressechef Anders Correll / prodekan Anne Marie Pahuus / lektor Bertel Nygaard / institutleder Claus Holm / chefkonsulent Jens Holbech / lektor Kirstine Helboe Johansen / institutleder Kristjar Skajaa / professor Lars Østergaard / lektor Mette Skak / lektor Noe Munck (formand) / professor Ole Bækgaard Nielsen / lektor Rikke Louise Meyer / head of national conservation WWF Susanne Amsinck / centerleder Constructive Institute Ulrik Haagerup.

Forskere og fagpersoner fra Aarhus Universitet

Professor Andreas Roepstorff / lektor Ane Hejlskov Larsen / projektleder Anne Sørensen / lektor Birte Poulsen / professor Bjarne Møller-Madsen / professor Bo Christensen / lektor Carsten Bagge Laustsen / professor Carsten Obel / professor Christian Bjørnskov / lektor Christian Waldstrøm / informationsleder Claus Bo Andreasen / professor Derek Beach / lektor Egon Noe / professor Finn Frandsen / lektor Hans Kjeldsen / lektor Henrik Birkedal / lektor Jakob Isak Nielsen / forskningsleder Jens Bennedsen / adjunkt Karina Lykke Grand / professor Kim Halskov / lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen / studieleder Lars Kiel Bertelsen / adjungeret professor Lene Vase / lektor Mads Krogh / professor MSO Mads Rosendahl Thomsen / lektor Marie Vejrup Nielsen / lektor Martijn van Beek / lektor Michael Böss / adjunkt Mikkel Thelle / lektor Mikkel Thorup / docent Ole Høiris / lektor Ole Lauridsen / lektor Ole Sonne / institutleder Per Stounbjerg / udviklingschef Pernille Kallehave / seniorforsker Peter Bondo Christensen/ lektor Peter K.A. Jensen / professor Peter Krøjgaard / professor Philipp Schröder / professor Søren Fauth / institutleder Thomas Toftegaard / lektor Tinna Stevnsner / professor Tobias Wang / professor Uffe Juul Jensen / professor Verner Møller.

Kontakt

www.fuau.dk
8843 8000

Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10.00-15.00.

Undervisningssted

Folkeuniversitetet i Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

Tilmelding

Tilmeld dig på hjemmesiden fuau.dk, og betal med Dankort, Visa-Dankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Fagpersoner fra andre uddannelses- og kulturinstitutioner

Museumsinspektør Annette Damm, Moesgård Museum / museumsdirektør Bo Skaarup, Naturhistorisk Museum i Aarhus / forlagsdirektør Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag / presseansvarlig Dan Hansen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole / museumsinspektør Hanne Tegllus, Steno Museet / sognepræst Henrik Grøndahl Lund, Aarhus Domkirke / formand Folkeuniversitetet i Herning Iben Østerbye / museumsinspektør Jeanette Varberg, Moesgaard Museum / arkitekt Jørgen Rasmussen / museumsleder Merete Ipsen, Kvindemuseet / kulturredaktør Michael Bach Henriksen, Kristeligt Dagblad / direktør Peter C. Kjærgaard, Statens Naturhistoriske Museum / videncenterchef Peter Yding Brunbech, Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling / kommunikationschef AUH Svend Aage Mogensen / stadsarkivar Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv / museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By / seniorforsker Thomas Secher Jensen, Naturhistorisk Museum i Aarhus.

REFORMATION 1517-2017

HISTORISK TALKSHOW MED LUTHER

Mød skuespiller **Bjarne Henriksen** i rollen som Luther, når Historisk Talkshow har premiere i København. I første akt sidder reformatoren i den varme stol, hvor han interviewes af **Niels Krause-Kjær**. I anden akt kastes Luther tilbage i graven, og ind på scenen kommer lektor i religionsvidenskab **Marie Vejrup Nielsen**, og lektor i historie **Louise Kallestrup**, der sætter os ind i, hvordan Luthers tanker kom til Danmark og forandrede vores samfund. Forestillingen er skrevet og instrueret af dramatiker **Bent Nørgaard** og sendes på turné i oktober og november. For tilmelding og turnéplan se reformation.fuau.dk

DEN SORTE DIAMANT

Fredag den 20/10, kl. 20.00-22.00 (Premiere)
Lørdag den 21/10, kl. 16.00-18.00

FORSKERSHOW- REFORMATIONEN LIVE

Reformationen og Luthers betydning for nutidens samfund er i festligt fokus, når forskere holder speedforedrag på de skrå brædder. Vi kører forskningen gennem teatrets magiske maskine og drejer på de dramatiske håndtag. Foredrag mikses med indslag fra musikkens, sansernes og kunstens verden og udgør et sammenhængende show om Reformationen. Forskershowet turnerer i efteråret 2017. For tilmelding og turnéplan se reformation.fuau.dk

NØRREBRO TEATER

Mandag den 4/12, kl. 20.00-21.30

PRÆSIDIET FOR
REFORMATIONSJUBILÆET
I DANMARK

A.P. MØLLER FONDEN

Folkeuniversitetet